

HORTI TERGESTINI RAZSTAVA PRODAJNI SEJEM RASTLIN IN OPREME ZA VRT

19. IN 20. APRILA 2008
PARCO SAN GIOVANNI / TRST
BIVŠA PSIHIATRIČNA BOLNIŠNICA

PROST VSTOP

Primorski dnevnik

Manjka je samo Aida Yespica

RADO GRUDEN

Če ne bi bila zadeva tako resna, kot je v resnici, bi lahko ob novih izjavah Silvia Berlusconi-ja v zvezi z državnim letalskim prevoznikom Alitalio samo skomignili z rameni. Toda položaj je za kaj takega preresen. Predvolilna italijanska naveza, ki naj bi rešila Alitalio, o kateri pa ni bilo ne duha ne sluga, je šla hitro v pozabovo in Air France je spet postal zanimiv partner. Toda samo do srečanja z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom v Villi Certosa v Porto Rotondu na Sardiniji, kjer se je kot možni rešitelj nedanoma pojavil ruski Aeroflot.

Sicer Berlusconi še vedno nima nič proti Air France, Aeroflot pa naj bi svoj prostor našel v nekakšni mednarodni navezi, ki naj bi prinesla koristi tako Alitalii kot Aeroflotu. Ruska letalska družba je pred časom že kazala zanimanje za prevzem Alitalie, nato pa se je iz tekme za enega največjih italijanskih gospodarskih bolnikov umaknil. Zakaj bi imel zdaj, ko so zadeve še slabše, kot so bile takrat, Aeroflot spet skomine po Alitali, ni povsem jasno.

Kako resno lahko te pogovore jemljemo, pa pričata vzdušje in spektakel, ki ju je svojemu ruskemu prijatelju pripravil bočni italijanski premier. Na Sardinijo je pripeljal najlepše balerine iz gledališke družine Bagaglino, ki so posebej za Putina pripravile spektakularno plesno in komično predstavo. In po vsem tem sta se državnika lotila še resnih medzdravnih zadev, pa tudi tega ali se Putin res ločuje ali ne. Da bi bila zadeva kompletna, je manjkala samo še Aida Yespica.

ZDRUŽENI NARODI - Papež Benedikt XVI. nagovoril Generalno skupščino

Človekove pravice ključne za reševanje problemov sveta

Papež izrazil podporo svetovni organizaciji in multilateralizmu

GRAD DOBROVO - Slovenistični dnevi

Beseda Brdom

Poudarek je bil včeraj tudi namenjen zanimanju za slovenski jezik pri italijanskih sosedih

V Brdih zbrane sloveniste je uvodoma nagovoril Cyril Zlobec

FOTO K.M.

DOBROVO - Letošnji, 19. Slovenistični dnevi, ki so včeraj začeli na Dobrovem, potekajo na temo Brda v slovenski književnosti in jeziku ter se jih udeležujejo tudi slovenisti iz

Gorice in Trsta. Poseben poudarek je veljal Alojzu Gradniku. »Zakaj toliko Gradnika? Zato, ker je daleč najpomembnejši briški ustvarjalec, pravo mesto, ki si ga zaslubi, pa mu pripa-

da šele zadnjih dvajset let,« je bilo povestano. Beseda je tekla tudi o zanimanju za slovenščino pri italijanskih sosedih.

Na 18. strani

GORICA - Pesnik predstavljal zadnjo zbirko

Zlobčev probor v misterij smrti

GORICA - Srečanja s Cirilom Zlobcem vselej priklicajo veliko število ljubiteljev njegove poezije. Tako je bilo tudi v četrtek v goriškem Kulturnem domu, ko je zbrano občinstvo ponovno občutilo njegovo navoznost na Goriško in zamejstvo.

Tokratno srečanje s pesnikom je bilo nekoliko drugačno od doseđanjih. Glavno besedo je imela Zlobčeva čustvena poezija, ki jo pesnik opredeljuje kot povabilo k notranjnemu dialogu. Prišel je namreč predstaviti svojo zadnjo pesniško zbirko z naslovom V viharjih in zavetrih srca. V njej prevladujejo ganljivi, z za-

Na 17. strani

POLITIKA - Stališče vodstva SKGZ

Kaj čaka Slovence po teh volitvah?

TRST - Za slovensko manjšino se po državnih in deželnih volitvah odpira kar nekaj neznank. V to je prepričana Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki je na seji izvršnega odbora čestitala Tamari Blažini za izvolitev v parlament ter Igorju Gabrovcu in Igorju Kocijančiču za izvolitev v deželni svet.

Slovenska manjšina, kot pravi predsednik SKGZ Rudi Pavšič (na sliki Bumbaca), rabi učinkovito predstavništvo, ki bi bilo kos novim razmeram v času, ko je v Rimu in na Deželi na oblasti desna sredina.

Na 3. strani

Edinstven prihranek z nakupom pri proizvajalcu!

MULTIFUNKCIJALNE TUŠ KABINE
MASAŽNE KOPALNE KADI
KOPALNIŠKA OPREMA

TRST - Ulica Cologna 34
tel/fax 040.573037
www.ilmagroup.com

ilma
IDROMASSAGGIO

SOBOTA, 19. APRILA 2008

št. 94 (19.184) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalži nad Cerknico, razmerno na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Góci pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenia" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobođenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v začasnem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 77863030, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNIKA PLÁCANÁ V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

NEW YORK - Papež Benedikt XVI. je včeraj v govoru v Generalni skupščini ZN poudaril, da je spoštovanje človekovih pravic ključno za rešitev številnih svetovnih problemov. Opozoril je tudi, da mednarodno sodelovanje ogrožajo "odločitve maloštevilnih". Benedikt XVI. je sicer še tretji papež, ki je nagovoril ZN.

V nagovoru GS ZN je papež izrazil podporo svetovni organizaciji, katere delo je po njegovih besedah ključnega pomena. Hkrati je izrazil zaskrbljenost, da je moč skoncentrirana v rokah peščice držav.

Na 21. strani

Pri Parovelovih v Boljuncu predstavili Matos Nonet

Na 4. strani

Fest o abortivni tabletih, mikročipih, posredovanju znanosti in »zelenem« Sepúlvedi

Na 7. strani

Na goriških šolah ohranili stolice in pomnožili razrede

Na 16. strani

Med Gorico in Števerjanom utrjujejo bregove in poglabljajo strugo Grojnice

Na 17. strani

CELOVEC - Ob predsedovanju Evropski uniji

Glasbena promocija Slovenije v Avstriji

CELOVEC - Ob predsedovanju Evropski uniji se je Slovenija konec preteklega tedna predstavila v Avstriji z vrhunskimi glasbenimi ustvarjalci. V Domu glasbe v Celovcu se je navdušeni publiku predstavil orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Christiana Madneala s 7. simfonijo Antona Brucknerja, v kongresnem centru v Gradcu pa Slovenska filharmonija pod vodstvom Georgea Pehlivaniana z 8. simfonijo slovenskega skladatelja Blaža Arniča in 5. simfonijo Sergeja Prokojevega. Oba koncerta sta bila popol-

noma razprodana in sta močno odmevala v kulturni javnosti obeh dežel.

Na sliki iz Celovca član orkestra RTV Ljubljana Benjamin Zier vogel v družbi vodje Glasbenega društva Koroške Ernesta Hozetza, generalnega konzula RS Matjaža Longarja, predsednika pokrovitelja koncerta Kärntner Sparkasse Aloisa Hocheggerja, deželnega direktorja Ericha Obertautscha in predsednika Glasbenega društva Koroške Herberta Mosbergerja (od leve na desno). (I.L.)

ODPRTA TRIBUNA

»Cunamik« z dvojezičnimi volilnimi izkaznicami

Slovenski televizijski dnevnik RAI je za rezultate zadnjih parlamentarnih in deželnih volitev uporabil izraz »cunami«.

Toda slovenska manjšina je doživel še hujši »cunami« v zvezi z dvojezičnimi volilnimi izkaznicami.

Volilne izkaznice sta predlagala leta 1997 predsednik vlade Romano Prodi in minister za notranje zadeve Giorgio Napolitano z osnutkom zakona št. 1388. Senat je obravnaval ta osnutek od 29. januarja 1998 do 17. marca 1999. Nato ga je obravnavala poslanska zbornica od 19. marca 1999 do 21. aprila 1999. Zaradi sprememb je bil osnutek vrnjen senatu, ki ga je obravnaval od 23. do 28. aprila 1999. Kot zakon št. 120 je bil razglašen 30. aprila 1999.

V času od 22. decembra 1997 do 29. maja 2001 je bil v senatu Demetrije Volcic, ki očitno ni opazil, da gre za nekaj, kar zadeva tudi jezikovne manjšine. Ker v zakonu ni govorila o jezikovnih manjšinah, mu mogoče lahko vsaj delno odpustimo nezadostno pozornost. Po razglasitvi zakona je bil 20. julija 1999 izvoljen v Evropski parlament, zaradi česar mu morda lahko odpustimo tudi nepozornost do nadaljnega dogajanja v zvezi z volilno izkaznico.

Toda Slovenci smo tudi v vsevravnih strankah, kjer nas bi lahko kak somišlenik opozoril na vprašanje, ki lahko zanima vsako jezikovno manjšino. Bili so zlati časi, ko je bila Katja Bellillo (stranka italijanskih komunistov) ministrica za deželna vprašanja in torek tudi za manjšine (od 21.10.1998 do 25.4.2000) in je bil Luciano Caveri (Union valdostaine) podtajnik za deželna vprašanja (od 22.12.1999 do 25.4.2000). Toda vse je šlo mimo, ne da bi slovenski politiki izvedeli, da se pripravlja odlok predsednika republike o volilni izkaznici, ki je predvidel kar štiri različne obrazce: splošnega, za Dolino Aoste, za Tridentinsko in Južno Tirolsko, za državljane drugih držav Evropske zveze, ki stalno živijo v Italijanski republiki. Za Slovence pa nič. Vsi štirje obrazci so priloženi odloku predsednika

republike št. 299 z dne 8. septembra 2000, ko je bila Bellilova že ministrica za enake možnosti, Caveri pa ni bil več v vladu.

Klub temu se je vsaj po objavi odloka predsednika republike (24.10.2000) nekdo le spomnil Slovencev in 18. decembra 2000 je prefektura tržaške pokrajine zaprosila občino Dolina za slovenski prevod volilne izkaznice.

Toda levosredinska vlada s predsednikom Giulianom Amatom, notranjim ministrom Enzom Biancom (Marjetico), ministrom za deželna vprašanja Agaziom Loierom (Marjetica) ter podtajnikom za manjšine Giancarлом Bresso (Marjetica) je sklenila, da bodo dvojezično volilno izkaznico dobili samo prebivalci bantustana, ki so ga ustanovili v tržaški okolici Angloameričanov in ukazom št. 183 z dne 2. septembra 1949.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsakdanje izzive in za rutinsko in po-

navljajoče se delo, kakršno je ku-

hanje, pomivanje posode, brisanje

prahu, čiščenje, pometanje,

pranje, likanje, služenje denarja za

vsakdanji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

danji kruh in podobno.

Za olajšanje in razbremenitev

služijo sproščena prijateljska

srečanja, pri katerih se lahko človek svobodno nasmeje in naklepeta,

ne da bi mu pri tem bilo treba pretirano meriti besede.

Družinsko atmosfero lahko mnogokrat razbremeni tudi igriv in za-

baven odnos med družinskimi čla-

ni, ki ne zaostruje težav, ali stalno dokazuje krivdo drugega.

Če si lahko družinski člani dajo duška in se sprostijo, se bodo razbremeni-

li, si nabrali novih moči za vsak-

dan

SKGZ - Izvršni oddbor ocenil volilne izide

SKGZ: Za Slovence se odpira obdobje, ki nosi v sebi kar nekaj neznank

Manjšina se mora strniti okrog nekaterih življenjskih vprašanj - Čestitke Blažini, Gabrovcu in Kocijančiču

TRST - Volilni izidi parlamentarnih in deželnih volitev so bili predmet poglobljene ocene izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Nepričakovani razplet, predvsem kar zadeva Deželo FJK, zahteva od slovenske narodostne skupnosti poglobljeno analizo nastalega položaja.

Novi scenariji tudi za našo manjšino

Predsednik Rudi Pavšič je izpostavil scenarij, ki je odprt po spremembah, ki jih je prinesla volilna preizkušnja. Dejstvo, da predstavniki Mavrične levice niso dosegli praga za vstop v parlament, viden porast podpore, ki jo je Severna liga zbrala na Severu in tudi v naši deželi, predvsem pa poraz Illyjeve koalicije v deželi FJK, lahko predstavljajo drugačna izhodišča, kar zadeva odnos vsedržavnih in krajevnih inštitucij do naše skupnosti. Odpira se novo obdobje, ki nosi v sebi tudi določene neznanke in ustvarja upravičeno zaskrbljeno gledede nadaljnega uveljavljanja pravic za našo skupnost.

SKGZ je mnenja, da bo potrebno čimprej stopiti v stik tako z novimi predstavniki rimske vlade kakor tudi z novo deželno večino in s samim predsednikom Renzom Tondrom, da se nadaljuje pozitiven trend, ki ga je naša skupnost zabeležila v zadnjih dveh letih. Prodijeve vlade in v petletnem vodenju Deže FJK s strani leve sredine in predsednika Riccarda Illyja. Pravice manjšin sodijo med prioritetna vprašanja tega prostora in tudi od pravega odnosa do manjšinskih vprašanj je odvisno nadaljnje dogovarjanje in načrtovanje med državami tega strateškega območja nove Evrope.

Rabimo učinkovito skupno predstavništvo

Predsednik Pavšič je naglasil potrebo, da se mora naša skupnost opremiti s strategijo ob nastalem položaju, strniti svoje vrste okoli nekaterih prioritetnih vprašanj in resno analizirati razloge za nekatere volilne neuspehe. Potrebno je večje dogovarjanje med raznimi subjekti, prodornejsa strategija, večji stik s teritorijem in manj konfliktnosti. Izidi volitev so še ostrej izpostavili večkrat izraženo potrebo SKGZ po manjšinskem zastopstvu, ki bi znalo strateško in prioritetno izbirati in odločati. Nastanek novih političnih subjektov zahaja tudi od naše skupnosti, da opusti stare in nekoristne delitve in da išče skozi dialog sintezo in učinkovito nastopanje.

Na seji izvršnega odbora, katere se je udeležil tudi novoizvoljeni deželni svetnik Igor Gabrovec, so si bili edini v ugotovitvi, da v zdajšnjem slovenskem zastopstvu v deželnem svetu zaskrblja odsotnost slovenskega predstavnika iz vrst Demokratske stranke, to je največje stranke levo-sredinskega pola. Nastali položaj zna imeti dolocene posledice in zato je naloga predvsem slovenskih voditeljev te stranke, da primerno ukrepa.

Po drugi strani pa je pozitivno, da je v parlamentu zagotovljena prisotnost Slovence v osebi Tamare Blažina, kateri SKGZ čestita, kar tudi Igorju Gabrovemu in Igorju Kocijančiču, ki bosta sedela v deželnih skupščini. Krovna organizacija ne skriva skrbi za nadaljnje uresničevanje zakonskih norm takoj na vsedržavn kot tudi na deželni ravni.

Čimprej tabela dvojezičnih občin

V tem smislu je velikega pomena, da bi novi predsednik Deže Tondo odobril tabelo občin, v katerih se bodo izvajale norme zaščitnega zakona.

Ravno tako je pomembno, da čimprej stečejo vsi postopki, ki jih predvideva novi deželni zakon za slovensko manjšino in da se ustvarijo vsi pogoji (predvsem s finančnega vidika) za nemoteno delovanje

naših ustanov in organizacij. In prav pristopi rimske in deželne vlade do teh argumentov bodo močan pokazatelj, kako deželni izvršni oblasti nameravata obravnavati manjšinsko vprašanje.

Predsednik Pavšič je bil mnenja, da bosta morali prav kovni organizaciji, SSO in SKGZ, prevzeti pobudo ter ustvariti stalen in konstruktiven dialog z Rimom in našo deželjo. Po drugi strani pa bosta morali še tesnej sodelovati z vsemi tistimi nam naklonjenimi politiki, v prvi vrsti z obema slovenskima deželnima svetnikoma in s senatorko Tamaro Blažino.

Zahvala Budinu in drugim zastopnikom

Slovenska kulturno-gospodarska zveza se zahvaljuje vladnemu podtajniku Milušu Budinu ter svetnikom Bruni Zorziniju, Igorju Dolencu in preminulemu Mirku Špacapanu za njihovo stalno in konkretno pomoč, ki so jo izkazali naši narodni skupnosti.

V nadaljevanju seje so se člani izvršnega sveta seznanili z delom posebne delovne skupine (Slori, SKGZ in SSO), ki je nastala z namenom, da zariše razvojne perspektive zamejskega raziskovalnega inštituta. Na seji so bili mnenja, da je treba s tem delom nadaljevati in na podlagi predlogov, ki se bodo izoblikovali, se tudi kadrovska opremiti.

Stališče o SSG in naših ustanovah

Pred nedavnim je potekala skupščina SSG, na kateri so podali oceno o delu, uspehih in težavah znotraj naše osrednje gledališke ustanove. SKGZ je mnenja, da tu je spričo novih politično-upravnih scenarijev po potrebnu ustvariti vse pogoje, da naše ustanove, začenši pri tistih največjih, ne zaidejo v določene finančne težave in da delujejo na podlagi razpoložljivih sredstev. Po drugi strani pa je naloga politike, da poišče instrumente in rešitve, da je našim ustanovam zagotovljen obstoj in razvoj.

Rudi Pavšič:
Potrebna sta večji
stik s teritorijem in
manj konfliktov
med nami

KROMA

DEŽELNI SVET - Nejasne politične perspektive leve sredine

Demokratska zaveza brez Illyja ima najbrž zelo malo možnosti za preživetje

KOIJANČIČ »Začnimo pri SKP«

RIM - »Mavrična levice je plemenit projekt, pri katerem velja vztrajati, a na čisto drugačnih izhodiščih.« Igor Kocijančič je včeraj v Rimu, kjer se je mudil na sestanku vodilnih organov Stranke komunistične prenove, ponovil svoje znane kritike na oblikovanje Mavrične levice in zlasti kako je slednja vodila nedavno deželno volilno kampanjo.

»Kandidatne liste so bile enotne, vsaka komponenta pa je delala kampanjo samo za svoje kandidate, kar se je na koncu zelo negativno obrestovalo za vse,« meni Kocijančič. Po njegovem je treba nadaljevati na poti združevanja, ki pa se mora graditi na edini trdni strankarski strukturi, ki je danes kot danes Komunistična prenova. Spet izvoljenemu deželnemu svetniku se zdi nekoliko omejevalno, da vsi v levici sredini za Illyjev za poraz sedaj krivijo "election day", medtem ko bi se morali vsi resno poglobiti in zamisliti tako o porazu Illyja, kot koalicije Demokratske zaveze.

Od treh deželnih svetnikov Mavrične levice dva pripadata SKP (Kocijančič in dosedanji odbornik Roberto Antonaz), medtem ko videmski svetnik Stefano Pustetto pripada Demokratični levici, torej nekdani levici struj Levih demokratov. Brez predstavnikov v novem deželnem parlamentu so ostali zeleni in Stranka italijanskih komunistov. Zeleno listo je v prejšnji mandatni dobi zastopal Alessandro Metz, SIK pa Bruna Zorziniju. Oba nista kandidirala.

Mavrična levice je računa na vsaj štiri deželne svetnike. Veliko upanju je polagala v kandidaturi deželnega tajnika sindikalne zveze CGIL Rubena Collussija v Pordenonu, ki pa ni bil izvoljen.

ROBERTO
ANTONAZ
BUMBACAGIANFRANCO
MORETTONE
ARHIVBRUNO ZVECH
KROMA

TRST - Vsak volilni poraz ima boleče posledice. Poraz Riccarda Illyja bo najbrž odnesel koalicijo Demokratske zaveze, ki je nastala na pobudo bivšega predsednika Deže, Illy pa je bil vseskozi njen povezovalni člen. Demokratska zaveza je bila neke vrste predhodnica Unije, ki je s porazom liderja Romana Prodija izčrpal svojo vlogo in prenehala obstajati.

Na papirju je Zaveza v novem deželnem svetu razdeljena na štiri komponente. Poleg Demokratske stranke (ima 16 svetnikov plus Igor Gabrovec-Ssk) so še Mavrična levice (tri svetnike) ter Italija vrednot in Gibanje za predsednika, ki imata vsak po dva deželna poslanca. Skupaj 24 svetnikov od 59, kolikor jih šteje nova deželna skupščina. Brez Illyja, ki ne bo vstopil v deželni svet, ima koalicija zelo malo ali nič možnosti za preživetje.

Mavrična levice in Demokratska stranka bosta ustanovili svetniški skupini, ostali dve komponenti pa se bosta menda združili. Če ne drugo, ker jih bo v to prisilil skupščinski pravilnik. Italija vrednot Antoniu Di Pietru bo imela svojo težo, usoda Gibanje za predsednika pa je zelo negotova. Gre za nekdanjo Illyjevo občansko listo, ki nima smisla brez Illyja.

Demokrati bodo daleč najmočnejša opozicijska skupina in zanimalo bo takoj videti, kdo bo njen voditelj. Po številu osebnih preferenc bi moral to biti podpredsednik Illyjevega odbora Gianfranco Morettone, govorja pa se tudi o Alessandru Tesiniju, ki je v Illyjevem obdobju predsedoval skupščini. Skoraj ni možnosti, da bi skupino DS vodil Zvečh. Prvič, ker je deželni tajnik stranke in družič, ker je bil v petih letih politično zelo vezan na Illyja, z njegovim od-

hodom pa bo nedvomno izgubil na plivu.

V Mavrični levici še niso razpravljali o vodji skupine. Igor Kocijančič ima za seboj petletne izkušnje z Illyjevim odborom, Roberto Antonaz pa je bil nekoč deželni tajnik SKP in pet let odbornik za kulturo, šolstvo in jezikovne skupnosti.

V največjem precepu so pristaši Gibanja za predsednika, ki so doživeli hud volilni poraz. Na deželi so praktično izgubili večji del svoje teže, ohranjajo pa vpliv na Tržaškem, začenši s pokrajinsko upravo. Iz vrst občanske liste je predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, dva njena sodelavci pa sedita v pokrajinskem odboru. Nekateri člani gibanja predlagajo vstop v Demokratsko stranko, drugi so za sodelovanje z Di Pietrom, so pa tudi tisti, ki menijo, da je mesto občanske liste v desni sredini.

Ze 25 let profesionalno skrbimo za zelenje

Alle Gerbere

SALEZ • Zgonik (TS)

Tel. 040.2296001 • Mob. 349.1237461

Velika izbira TRAJNIC, GOREČK in BRŠLJANK

- VZGOJA OKRASNIH RASTLIN IN CVETLJA - razstavni prostor in neposredna prodaja
- SISTEMI ZA NAMAKANJE IN GNOJENJE
- PROFESIONALNA SETEV IN VOJNA SETEV ZELENIH PÖVRŠIN
- NAČRTOVANJE, IZVEDBA IN VZDRŽEVANJE ZELENIC
- SANIRANJE, OBREZOVANJE IN POSEKA DREVES
- ZIDANA IN LESENA VRITNA OPREMA

ENOLOGIJA - Predstavitev nove vinske znamke in spletni strani

Matos Nonet krstil sezono letošnjih dogodkov pri Parovelu

Gostoljubna družina je gostom pripravila multisenzorni sprehod z degustacijo

BOLJUNEC - V imenitni Parovelovi vinski kleti, ki bolj spominja na salonsko kot delovno okolje, so včeraj odprli sezono dogodkov Parovel Events 2008, in to z večerom, ki so ga posvetili vinu Matos Nonet. Pa to ni bila običajna degustacija sicer izvrstnega vina, ki dozoreva v posebnih sodih v kontroliranem ambientu, podprtga s posebej zanj zamišljenimi piškoti pekarne Ota, ampak je šlo za poseben večer, ki ga je bilo mogoče doživeti z vsemi čutili. Degustacija je bila namreč sklepno dejanje sprehoda po vinski kleti vse do zgornjih prostorov, med katerim so udeleženci doživljali igro luči, čar besede, poezije, zvokov flave in ubranega petja. Besedam je vdihnil živiljenje Igor Pison, nežne zvoke je iz flave zvabila Olga Sosič, Nonet iz Mačkolj pa je po Zdravljici (njeno spočilo je v italijanski podala Dajana Kočvar) spremjal pokušnjo Matos Noneta s svojo zvenko zvočno kuliso.

Gostitelji, družina Parovel v polni sestavi, z očetom Zoranom, mamo, sinom Erom in hčerkjo Eleno, se je na dogodek res dobro pripravila. Na tiskovni konferenci so novinarjem poleg vina predstavili tudi novo spletno stran pod naslovom www.parovellevents.com, posvečeno dogodkom, ki se bodo zvrstili v novi sezoni. Na spletni strani, ki sicer še ni dokončana (med drugim bodo italijansko in angleško besedilo dopolnili še s slovenskim), najdemo predstavitev podjetja, njegovo ponudbo, možnosti ogledov in sprehodov, sekcijsko glasbo, umetnosti in kulturo, kuhanjo (degustacije, tečaje, povezave ipd.), posebne dogodke (predstavitev, novinarske konference, zasebne slovesnosti, kot so poroke in krsti), pregled tiska in za konec še predstavitev družine, ki skupaj z vnučkinjam steje kar osem članov. Za spletno stran skrbijo sodelavec Steve, ki je zadolžen tudi za ogled oziroma sprehode po posestvu, ki jih je mogoče opraviti tudi z izposojenimi kolesi. Tisti, ki si bodo že zeli vodenega ogleda posestva, se bodo lahko prijavili tudi po spletu.

O Matos Nonetu 2006, ki se ponaša tudi z zelo eleganco na lepko in škatljivo, je podrobno govoril agronom in enolog Claudio Fabbro, ki je povedal, da je vino izdelano iz mešanice grozdih sort istrske malvazije (60%), sauvignon (30%) in semillona (10%), ki rastejo v srednjem ilovnatih zemljih. Trte, ki rastejo na južnem pobočju, so bile posajene leta 1950 in 1999, trgane leta 2006, vino pa je bilo ustekleničeno avgusta lani. Da je izvrstno, pa jamči tudi avtorica teh vrstic. (vb)

Euro in Eelena
Parovel, druga
generacija družine,
ki iz zemlje črpa
moč in navdih
za svoje delo

KROMA

SDGZ - V torek na Koroškem

Okusi Krasa se prvič predstavljajo v Avstriji

TRST - Prihodnji torek bodo gostilne, ki prirejajo Okuse Krasa, to uspešno enogastronomsko pobudo prvič predstavile v Avstriji, in sicer v znani koroški gostilni Ogris - Pri Miklavžu v Bilčovsu-Ludmannsdorfu. Na nedavinem srečanju sodelujočih gostinskih, pekaških in trgovskih obratov na Vruhu sv. Mihaela je dozorelo spoznanje, da je treba po šestih letih počasne, a stalne rasti, tako vsebinske kot kakovostne, še bolj okrepliti marketinški del manifestacije. Odtod sklep, da se po lanski pozitivni izkušnji Okusov Krasa brez meja v Komnu, to promovira tudi v osrednji Sloveniji in Avstriji, saj se v obeh državah stopnjuje interes za nišni turizem FJK, vezan na prostor in na enogastronomijo. Na osnovi sodelovanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja s Slovensko gospodarsko zvezo iz Celovca je padla zamisel za predstavitev kraške kulinarke in turistične ponudbe na avstrijskem Koroškem.

Skupina tržaških in goriških gos-

tilničarjev, ki zadnja leta tesno sodeluje, bo pripravila kraški večer z izbranimi jedmi, vini in tipičnimi proizvodi za tamkajšnjo ciljno skupino, od enogastronomskih revij, časnikarjev in izvedencev do turističnih agencij, predstavnikov ustanov, javnih in gospodarskih osebnosti ter seveda ljubiteljev dobre hrane in kapljice. Gostilne Devetak, Guštin, Križman, La lampara, Pri Poštii, Rosenbar in Veto bodo spremljala vina knetij Castello di Rubbia - Rubijski grad (Nataša Černic), Edi Kante, Andrej in Rado Milič. Kraški jedilnik bodo obozljili še kruh oz. čokolada, pekarne in čokoladnice Ota ter kava Primo aroma tržaškega pražarja Fabrizia Polojaza.

Občina Bilčovs je pobratena z občino Repentabor, zato bosta občini pokroviteljici tega prvega koroško-kraškega enogastronomskoga srečanja: Repentabrsko občino bo zastopal župan (in gostilničar) Alekšij Križman, medtem ko je sam gostitelj, gospodar gostilne Hanzi Ogris, podžupan Bilčovsa.

OLJČNO OLJE V italijanskem seznamu štirje izvedenci iz FJK

PESCARA - Štirje tehniki iz Furianijsko-Julijske krajine so bili z dekretom ministra za kmetijske dobrine imenovani v italijanski seznam izvedencev za ekstradeviško in deviško oljčno olje. Imenovanja so bila izvedena na osnovi predlogov deželnih uprav, število izvedencev pa je sorazmerno z deležem, ki ga ima področje oljkarstva v posamezni deželi.

Na Aquolini tartufati sodeluje Rado Kocjančič in ne Kociancich

TRST - V včerajšnjem članku o degustaciji vina in istrskega tartufa na Trgu sv. Antona v Trstu smo napačno zapisali ime vinogradnika Rada Kocjančiča. Italijanski zapis priimka, ki si ga je družina vrnila v izvirno obliko že pred več kot tridesetimi leti, smo namreč povzeli po vabilu prirediteljev, kamor se je očitno vrinila napaka.

ZIMSKI TURIZEM - Bovec postaja Hitova strateška turistična destinacija

S povezavo centrov na Kaninu in Na Žlebeh do enega najprivlačnejših smučišč v regiji

Z družiljtvijo
smučišč na Kaninu
in Na Žlebeh
bo nastal izredno
privlačen čezmejni
smučarski center

BOVEC - Novogoriška družba Hit se je s kapitalskim vstopom v družbo ATC Kanin in nakupom hotela Kanin aktivno vključila v razvoj bovškega turizma. Smučišče na Kaninu bo s smučiščem Na Žlebeh (Sella Nevea) na italijanski strani povezano predvidoma decembra letos.

Na nedavnenem vsakoletnem srečanju z novinarji so najvidnejši predstavniki razvoja Bovca, župan občine Danijel Krivec, direktor družbe Hit Bovec Vojko Šuligoj in direktor ATC Kanin Bovec Aleš Uršič, predstavili novosti, ki jih bo Bovec deležen v letošnjem letu.

Najbolj zanimiva bo prva povezava slovenskega in italijanskega smučišča v naslednjem smučarski sezoni. Poleg dvakrat večjih smučarskih površin bo smučišče pridobil dve kabinski žičnici za sto ljudi. Za povezani smučišči bo veljala enotna smučarska vozovnica, to pa bo eno največjih smučarskih središč v Sloveniji, kjer bo možna smuka pozno v pomlad. Proge se bodo razprostirale od nadmorske višine 2300 metrov na slovenski strani Kanina vse do 1100 metrov v dolino na italijanski strani.

Družba Hit je lani intenzivno stopila v razvoj turistične destinacije Bovec, saj je postala solastnica družbe ATC Bovec in Kanin, d.o.o., ki se je preimenovala v Hit Bovec. Ta družba je prevzela tudi restavracijo Prestreljenik na vrhu Kanina in zradi širitev gostinske ponudbe povečala število zaposlenih od 27 na 37. Takoj so začeli tudi z nujno potrebnimi deli pri obnovi hotela Kanin, vse sobe je opremila s klimatskimi napravami in pridobil gradbeno dovoljenje za nov wellness center. Družba je dokapitalizirala tudi podjetje Golf, obstoječe igrišče bo tako razširjeno in posodobljeno, igrati bo mogoče na devetih luknjah. Nedaleč od hotela Kanin nastaja nov športni park s štirimi teniškimi igrišči, dvostenzni baliniščem, igriščem za odborko na mivki in z velikim otroškim igriščem. Vsa igrišča bodo zvezčev osvetljena, zraven pa bo tudi gostinski objekt.

Po lanskem snemanju filma Zgodbe z Narnije so si Bovčani priborili evropsko premiero, ki bo 26. julija. Občina Bovec se je uvrstila med tri slovenske finaliste za naziv »evropska destinacija odličnosti«.

EVRO

1,5780 \$ -0,58

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

18. aprila 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	18.04.	17.04.
ameriški dolar	1,5780	1,5872
japonski jen	163,99	162,74
kitaški juan	11,0357	11,0847
ruski rubel	37,0710	37,1730
danska krona	7,4611	7,4611
britanski funt	0,79070	0,80170
švedska krona	9,3940	9,3845
norveška krona	7,9510	7,9105
češka koruna	25,120	24,975
švicarski frank	1,6138	1,5992
estonska korona	15,6466	15,6466
mazurski forint	253,16	253,35
poljski zlot	3,4190	3,4198
kanadski dolar	1,5957	1,5896
avstralski dolar	1,6882	1,6935
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,5708	3,6118
slovaška korona	32,431	32,442
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6973	0,6971
brazilski real	2,6116	2,6336
islandska korona	119,39	117,58
turška lira	2,0810	2,1085
hrvaška kuna	7,2558	7,2582

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

18. aprila 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,87375	2,9075	3,01875	3,0675
LIBOR (EUR)	4,37375	4,79188	4,97813	4,805
LIBOR (CHF)	2,52417	2,83	2,915	3,07583
EURIBOR (EUR)	4,372	4,794	4,798	4,802

ZLATO

18.610,62 € -469,23

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

18. aprila 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	33,09	+1,50
INTEREUROPA	31,35	+4,01
KRKA	92,02	+4,30
LUKA KOPER	60,80	+1,74
MERCATOR	261,63	+1,41
MERKUR	-	-
PETROL	549,06	+6,91
TELEKOM SLOVENIJE	242,30	-0,37

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr. v %
ACH	61,40	-2,54
AERODROM LJUBLJANA	100,24	+6,12
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	189,50	-0,06
ISKRA AVTOELEKTRIKA	51,00	+2,29
ISTRABENZ	91,35	+7,86
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	31,69	+2,49
MILNOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	81,78	-1,11
PIVOVARNA		

DUNAJ - Jezikovno izobraževanje

Avstria sprejela pobudo LEPP Sveta Evrope

Pozitivni odmevi pri koroških Slovencih - Poslanka socialdemokratov Ana Blatnik v SE po slovensko

ANA BLATNIK

TOMAŽ OGRIS

TEODOR DOMEJ

DUNAJ/STRASBOURG - Avstria je sprejela pobudo Sveta Evrope (SE) o »profilu politike jezikovnega izobraževanja« (Language Education Policy Profiles -LEPP)! Korak je pozitivno odmeval tudi pri koroških Slovencih oz. njenih strokovnjakih za šolsko izobraževanje. Strokovni nadzornik za slovenščino na splošno- in poklicno izobraževalnih srednjih in višjih šolah na Koroškem Teodor Domej je ob tem še pristavljal, da je poročilo Avstrije o jezikovnem pouku in jezikih avtohtonih narodnih skupnosti »sad poglobljenega osvetljave te pomembne tematike.«

V avstrijskem poročilu Svetu Evropi ministra za pouk Claudia Schmid in za visoko šolstvo Johannes Hahn izrecno poudarjata, da je avstrijska družba »večjezična in multikulturalna«. To ni novo dejstvo, »ker se z njim dnevno srečujemo v javnosti, na delovnem mestu, v otroških vrtcih in šolah, pa tudi na visokih šolah, univerzah in na ustanovah za izobraževanje odraslih,« pišeta ministra v četrtem poglavju, v katerem je govor o avtohtonih manjšinah. V poročilu so objavljene tudi preglednice iz šolskega leta 2004/ 2005.

Poročilo Avstrije Svetu Evropi sta bistveno sooblikovala tudi deželni šolski nadzornik za dvojezično šolstvo na splošnoizobraževalnih obveznih šolah pri deželnem šolskem svetu za Koroško Tomaž Ogris in Domej, strokovni nadzornik za slovenščino na splošno- in poklicno izobraževalnih srednjih in višjih šolah.

Slednji je včeraj v pogovoru za slovenski radio v Celovcu poudaril, da je avstrijsko poročilo »zelo pozitivno, ker se je s tem začelo poglobljeno osvetljevanje pobude o profilu politike jezikovnega izobraževanja.«

Kot je Domej nadalje izpostavil, poročilo poleg izobraževanja po zakonu o manjšinskem šolstvu vključuje tudi predšolsko vzgojo otrok. Ta-

ko je leta 2001 koroška deželna vladala sprejela zakon, ki ureja Sklad za zasebne dvo- in večjezične otroške vrtce, prav tako je omenjena Delovna skupnost zasebnih dvo- in večjezičnih otroških vrtcev s prizadevanjem za jezikovno-pedagoški koncept.

Kot strokovni nadzornik za slovenščino na splošno- in poklicno izobraževalnih srednjih in višjih šolah pa Domej namenja pozornost tudi izobraževanju vzgojiteljic na Zvezni izobraževalni ustanovi za vzgojiteljice v Celovcu in dvojezičnih učiteljev na

Pedagoški akademiji v Celovcu, ki je medtem postala pedagoška visoka šola.

Ministra Claudia Schmid in Johannesa Hahn avstrijskem poročilu Svetu Evropi še poudarjata, da si EU, Svet Evropi in organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo UNESCO že več let prizadevajo za politiko jezikovne in kulturne raznolikosti. V tem duhu so zasnovane tudi pobude kot letošnje Evropsko leto medkulturnega dialoga ali Evropski dan jezikov 26. septembra

letos. Pravtako pa EU in SE podpirata jezikovno politiko njunih držav-članic.

V Svetu Evropi je za poseben političen znak v evropskem letu mednarodnega dialoga ta teden poskrbelo z dvojezičnim govorom članica podobrora za človekove pravice v SE in poslanka zveznega sveta iz vrst avstrijskih socialdemokratov (SPÖ) Ana Blatnik iz Bilčovske na Koroškem. V razpravi o literarnih prevodih in pomenu večjezičnosti v Evropskem letu medkulturnega dialoga je spregovorila po nemškem delu tudi v slovenščini. IN to kljub temu, da slovenščina uradno (še) ne velja kot govorni jezik Svetu Evropi in tega - tako Blatnikova - tudi slovenski poslanci v njem doslej baje še niso zahtevali. Blatnikova je prepričana, da je s svojim dvojezičnim govorom dala tudi Svetu Evropi signal, »da priznavanje dvo- in večjezičnosti ni puhla fraza, temveč živeta realnost.«

Ivan Lukan

SEŽANA - Občina Sežana in Pokrajina Trst

Konkretno zanimanje obeh strani za tako imenovano »lahko« železnico

MARIA TERESA BASSA POROPAT

DAVORIN TERČON

PETER VERLIČ

SEŽANA - Na Občini Sežana je bilo včeraj srečanje med predstavniki Sežane in Pokrajine Trst, na katerem je bil govor o prometnih rešitvah avtocestnih in cestnih povezav med Slovenijo in Italijo na širšem območju Fernetičev in tudi o skupnem projektu za tako imenovano »lahko« železniško povezavo med širšim tržaškim območjem, Istro, letališčem v Ronkah in Sežano. Na strani gostiteljev so za mizo sedeli župan Davorin Terčon, podžupan Božo Marinac, državni sekretar na ministerstvu za promet Peter Verlič in predsednik Obrtne zbornice Slovenije Miroslav Klun,

Kot je povedala Bassa Poropat, so se pri projektu za »lahko« železnično povezavo s Sežano zato, ker bodo na ta način lahko konkurirali za evropska sredstva za čezmejne programe. Dejala je, da je na slovenski strani za ta projekt vladalo precejšnje zanimanje, tako da so se že dogovorili za ustavitev mešane tehnične delovne skupine, ki bo v čim krajšem možnem času pripravila načrt za odsek proge med Opčinami in Sežano.

Goverili pa so tudi o cestnih povezavah. Tako se slovensko prevozniško podjetje Aurigo in družba Trieste Trasporti dogovarjata za okrepitev avtobusnih zvez med Trstrom in Sežano, od česar bi imeli korist predvsem uporabniki, zmanjšal pa bi se tudi mestni promet.

Kar zadeva cestne povezave na širšem območju Fernetičev, pa se je pokrajinska uprava, ki sicer nima pristojnosti na tem področju, obvezala, da bo na ustrezunih način na zadevo opozorila vse zainteresirane, da bi izboljšali varnost na tem območju po odstranitvi mejnih kontrol.

IZSELJENIŠTVO - Komisija državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu

Na obisku pri ameriških Slovencih

Obisk, ki so ga začeli že prejšnjo soboto, bo zaključila jutri, ko se bo komisija vrnila v Slovenijo

JANEZ KRAMBERGER

vsako nedeljo pa poteka tudi kulturna ura z različnimi predavanji. Poslanci so se kasneje v rezidenci generalne konzulke Alenke Suhadolnik na sprejemu s predstavniki newyorške slovensko-ameriške poslovne skupnosti. Srečanja se je udeležil tudi zunanjji minister Dimitrij Rupel, ki se je predtem sestal z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moonom.

Delegacija je v nedeljo odpotovala na obisk k Slovencem v Chicagu, kjer so si poleg najstarejšega in edinega slovenskega franciškanskega sa-

mostana v ZDA ogledali še kulturni center v Lemontu. V Chicagu so se srečali s predstavniki Slovenske ženske zveze, med njimi Bonnie Pohar Prokup, ter si ogledali sedež zveze z muzejem in arhivom. Z njimi je govorila tudi urednica glasila Zarja Debbie Prokup.

V Chicagu je potekalo tudi srečanje s predstavniki najstarejše slovenske zavarovalniške organizacije v ZDA, Kranjsko slovenske katoliške jednotne (KSJK), od tam pa so poslanci odpotovali v Washington, kjer so si ogledali prenovljene prostore slovenskega veleposlaništva. V Pittsburghu so se v sredo srečali s predsednikom Slovenske narodno podporne jednote (SNPJ) Joeom Evanishem in si ogledali prostore te največje slovensko-ameriške zavarovalniške organizacije v Pittsburghu, kasneje v Enon Valleyju pa še najmanjšo ameriško samostojno občino, kjer ima SNPJ svoje letovišče in muzej.

Generalni konzul Slovenije v

Clevelandu Zvone Žigon je delegacijo nato pospremil do Clevelandu, kjer so v četrtek obiskali državno univerzo Clevelandu in se seznanili z odprtanjem Centra za slovenske študije. V mestni hiši jih je sprejel mestni svetnik slovenskega rodu Joe Cimperman, ki je zadnje čase najbolj znan kot demokrat, ki je poskrbel za hitro slovensko zveznega kongresnika Dennisa Kucinicha od brezupne predsedniške kampanje. Cimperman namreč kandidira za Kucinichev sedež v zveznem kongresu.

Delegacija se je srečala tudi z drugim mestnim svetnikom slovenskega rodu Mikeom Polenškom ter županom mesta Cleveland Frankom Jacksonom, na koncu pa še s predstavniki slovenske skupnosti v Narodnem domu. Do nedelje si bodo med drugim ogledali še dvorano slavnih polke in Slovenskega muzeja in arhiva v nastajanju na aveniji St. Clair in slovensko šolo pri cerkvi Marije Vnebovzetje v Collinwoodu. (STA)

V torek v Sežani odprtje razstave del Jerneja Vilfana

SEŽANA - Kulturno društvo Vilečica in Kosovelov dom Sežana pripravljata v torek 22. aprila ob 18. uri odprtje pregledne slikarske razstave del slikarja Jerneja Vilfana.

Delo slikarja bo predstavljal Jože Pirjevec, odprtje razstave pa bo popravljen Mešani pevski zbor Sežana.

»S svojo likovno govorico sodi Jernej Vilfan v tisto skupino evropskih in ameriških slikarjev, ki so od šestdesetih let prejšnjega stoletja načrtno gojili grotesko in novi ekspressionizem, zato da so polemično odgovorili z ene strani socialističnemu realizmu, z druge pa abstraktному slikarstvu. Vprašujem se, ali Jernej pozna manifest »Pandamonium«, ki ga je skupina »mladih divjakov«, zbranih okrog berlinske galerije Michaela Wernerja in Benjamina Katza, izdal leta 1961. V njem sta se vodilna predstavnika gibanja, Georg Baselitz in Eugen Schönebeck, uprla prevladujoči maniri in predlagala povratak figurativnosti, ki je slonela na »art brut« in na psihični umetnosti, kakršno so proizvajali mentalni bolniki in drugi družbeni marginalci. Ta slogovni trend, ki ga je Jernej po vsej verjetnosti odkril samodejno, se je v naslednjih desetletjih iz Nemčije razširil v Anglijo (slikar Frank Azerbach) nato pa še v Francijo (Figuration libre), Italijo (Transavanguardia) in vsaj delno Severno Ameriko (New Image Painting). Danes so dela njenih predstavnikov v svetovnih muzejih in zasebnih zbirkah. Jerneja Vilfana ni med njimi, ker ga nismo znali pravilno oceniti in mu pomagati, da se uveljavlji. Kakor sem nekoč že zapisal o njem: zanj je Slovenija premajhna...« je o slikarju in njegovem delu zapisal Jože Pirjevec.

Jakomin: Da naj bi karkoli razkril, je popoln absurd

KOPER - Nekdanji direktor kopske policije uprave Iztok Jakomin je bil včeraj na pogovoru na koprskem tožilstvu. Kot je pojasnil, je zadeva vezana na organizacijsko enoto Policijske uprave Koper. »Gre za zadevo, vezano na organizacijsko enoto Policijske uprave Koper,« je po pogovoru s tožilstvom za medije dejal Jakomin. Za kaj točno gre, ni želel povedati, dodal pa je, da se bo zadeva reševala na drugih ravneh. Ko bo čas, pa naj bi tisti, ki jih to zadeva, povedali vse. Potrdil je, da je zadeva povezana s posebno skupino tožilcev za pregon organiziranega kriminala, ki v predkonskem postopku ne daje izjav. Po Jakominovih besedah skupina tožilcev obravnava vsako ovadbo, ki se nanaša na posameznega policista ali pooblaščeno uradno osebo, zato teče ves ta postopek, je dejal in zatrdiril, da zadeva ni povezana z njegovim odstopom. Jakomin je dal konec marca odpoved iz osebnih razlogov.

Na vprašanje, če je zadeva povezana, kot pišejo nekateri mediji, s tem, da naj bi koprskemu županu Borisu Popoviču in predsedniku uprave Inter-europe Andreju Lovšinu razkril, da naj bi bila v preiskavi, je Jakomin odgovoril, da je to popoln absurd. Jakomin je na tožilstvo prisel v spremstvu odvetnika iz odvetniške pisarne Matoz (odvetnik Franci Matoz za stopa tako Popoviča kot Lovšina).

Amour, amore, liebe... na trnek se lovijo ribe! danes v Sežani, jutri v Kobeglavi

SEŽANA - Danes ob 20. uri bo v Kosovelovem domu v Sežani gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu uprizorila komedijo v dveh dejanjih Marca Tassare »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe!«. Prevod in priredba Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režisera Minu Kjuder. Prvič v slovenščini. Duhovito napisani dialogi, komične situacije, visokokalorična komedijska bomba za vse okuse!!! Komedijo bodo jutri ob 19. uri uprizorili še v Kulturnem domu v Kobeglavi.

OBISK - Ruski predsednik na Sardiniji gost bodočega italijanskega premiera

Putin in Berlusconi zlasti o gospodarskem sodelovanju

Aeroflot naj bi pomagal reševati Alitalio - Eni bo sodeloval z Gazpromom

CAGLIARI - Ruski predsednik Vladimir Putin in italijanski premier »in pectore« Silvio Berlusconi sta včeraj na novinarski konferenci po srečanju in Berlusconijevi vili na Sardiniji izpostavila krepitev sodelovanja med državama na gospodarskem področju, predvsem na področju energetike. Dotaknila pa sta se tudi dvostranskih vprašanj med EU in Rusijo.

Putin JE Berlusconiju najprej čestital za zmago njegove stranke na volitvah v začetku tega tedna. »Dovolil si bom izraziti upanje, da se bo dobro sodelovanje in prijateljstvo med državama nadaljevalo tudi po oblikovanju nove vlade,« je še dejal Putin in dodal, da verjame, da dejstva iz srečanja kažejo na nadaljnjo krepitev partnerstva med državama.

»Tako Rusija kot Italija sta ravno zaključili s svojimi volilnimi cikli in v bližini prihodnosti bosta obe oblikovali novi vladi. Zelo pomembno je, da ta notranji politični proces ne upočasni našega sodelovanja, ampak vodi do še aktivnejšega razvoja rusko-italijanskega dialoga,« je še dejal Putin.

Berlusconi je ob tem izrazil tudi željo po večjem sodelovanju med italijansko energetsko družbo Eni in ruskim plinskim monopolistom Gazpromom. Prav tako je na tiskovni konferenci tudi Putin izrazil upanje, da bo Gazprom v Libiji lahko sodeloval z Eni-jem. Enijev izvršni direktor Paolo Scaroni je medtem povedal, da se je Putin v Libiji, kjer se je mudil pred obiskom v Italiji, s tamkajnjimi voditelji morda pogovarjal tudi o prevzemu enega od Enijevih najpomembnejših plinskih polj v Libiji. Kot kaže, bi bil to lahko del dogovora o Enijevem dostopu do arktične plina.

Sogovornika sta spregovorila tudi o možnosti ponovne vključitve ruskega Aeroflota pri reševanju težav italijanskega letalskega prevoznika Alitalia. Ob tem je Berlusconi nakazal na različne možnosti reševanja Alitalie pred bankrotom. Dejal je, da možnost dogovora s francoskim letalskim prevoznikom Air France-KLM še vedno

Berlusconi simbolično strelja proti novinarji, ki je Putinu postavila indiskretno vprašanje o njegovih ljubezenskih razmerjih

obstaja, da pa išče tudi druge možne rešitve. Ruski Aeroflot je svoj interes v zvezi z Alitalio izrazil že oktobra lani, vendar je po pogajanjih Alitalie in Air Francea-KLM od projekta odstopil.

Med drugim sta se sogovornika dotaknila tudi ruskega sodelovanja z EU. Berlusconi je ob tem poudaril, da Rusija pri dogovorih z EU lahko računa na podporo Italije, ob tem pa se je zavzel tudi za odpravo vizumov med evropsko sedemindveterico in Rusijo.

Berlusconi je med drugim na novinarski konferenci povedal tudi, da bo Italija s svojimi vojaki še naprej prisotna v Libanonu in tako državi pomagala pri utrjevanju demokracije. S 13.000 vojaki je Italija najštevilčnejše zastopana v misiji Unifil, ki nadzoruje premierje, ki je na območju zavladalo po koncu večmesečne vojne med Izraelem in gibanjem Hezbolah na jugu Libanona. Italija je poveljstvo Unifilu februarja prevzela od Francije.

OBISK - Na tiskovki z Berlusconijem

Putin zanikal govorice o ločitvi in vnovični poroki

CAGLIARI - Ruski predsednik Vladimir Putin je na novinarski konferenci, na kateri je nastopil skupno s Silvijem Berlusconijem v Porto Rotondo na Sardiniji, zanikal poročanje nekaterih tabloidov, da se je ločil od soproge Ljudmili in da se namerava poročiti s 24-letno nekdanjo prvakinjo v ritmični gimnastiki Alino Kabajevi.

»Niti zrna resnice ni v tej novici. Mislim pa, da mi ne bo nihče zameril, če rečem, da osebno menim, da so ruske ženske najbolj nadarjene in najlepše. Z njimi bi se lahko morda merile samo še italijanske ženske,« je še odgovoril ruski predsednik in si ta-

ko prislužil aplavz na novinarski konferenci prisotnih russkih in italijanskih novinarjev.

»Seveda, javnost ima pravico, da izve o življenu javnih osebnosti. A tudi tu takoj morajo obstajati omejitve. Vedno sem preziral tiste, ki so vohljali za drugimi in s svojimi erotičnimi fantazijami posegali v življenje drugih,« je še dejal ruski predsednik. Berlusconi pa je v znak solidarnosti s svojim prijateljem na tiskovni konferenci napravil gesto, kot da bi hotel z brzostrelko pokositi rusko novinarko, ki je Putinu postavila indiskretno vprašanje.

Montezemolo napadel sindikate in radikalno levico

TURIN - »Napočila je ura, da sindikat odpre oči in se sooči z realnim svetom ter se med drugim odpove starim praksam, kot so obredne in nekoristne stavke, ki vsako drugo leto spremljajo obnavljanje delovnih pogodb. Gre za stare obrede, ki pa veliko stanejo podjetja in delavce.« Tako je povedal predsednik industrijev Luca Cordero di Montezemolo, ko je včeraj nastopil na dvoletnem posvetu Confindustria. Montezemolo je dejal, da je bila na volitvah upravičeno kaznovana radikalna levica, ki je bila zadnji dve leti v vladu nosilka protipodjetniške in protitržne kulture. Izrazil je upanje, da se bo z novo vlado odprla resnična nova faza, sicer pa je, kot rečeno, posebno napadel sindikate in še zlasti sindikalisti, češ da so »profesionalci vetov«.

Evroposlanc Tajani kandidat za naslednika Frattinija

BRUSELJ - Po napovedi, da bo komisar za pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini postal zunanjji minister v novi vladi Silvia Berlusconija, se v Bruslju vse bolj ugiba, kdo ga bo nasledil. Med morebitnimi kandidati se vse pogosteje omenja evropski poslanec Antonio Tajani, predstavnik stranke Forza Italia in kot tak član največje skupine v Evropskem parlamentu, Evropske ljudske stranke (EPP). EPP je v četrtek ocenila, da je Tajani »idealni komisar za pravosodje in notranje zadeve.« Antonio Tajani ima bogate izkušnje. Dobro se pozna na evropske pravne zadeve in lahko okrepi vlogo Evrope v svetu. To sta ključni značilnosti, ki ju mora imeti komisar za pravosodje in notranje zadeve,« menjajo v EPP. »Jasno je, da mora o imenovanju Frattinijevega naslednika odločiti novoizvoljena vlada Silvia Berlusconija,« poudarja tiskovni predstavnik EPP za pravne zadeve Klaus-Heiner Lehne.

UDC prepustila volilvcem v Rimu svobodo glasovanja

RIM - Krščanskokodemokratska unija UDC se ne bo opredelila za nobenega od kandidatov, ki so v balotazi za mestno rimskega župana oz. za mesto predsednika rimske pokrajine. Tako so sporocili z rimskega pokrajinskega vodstva stranke. Levosredinski kandidat za rimskega župana Francesco Rutelli je odločitev pozdravil.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV - Španski El País:

»Če vsaka država ima oblast, ki si jo zaslubi, potem je Italija absolutno skorumpirana država«

Včasih slika pove več od besed. Tako *International Herald Tribune*, dnevnik, ki ga v Franciji izdajata *New York Times* in *Washington Post*, objavlja vinjetno, na kateri nasmejani Berlusconi zajaže staro vespo brez koles, za njim na tleh sedi razočaran Prodi, od daleč pa Italijo gleda zelo zaskrbljena Evropska unija. Zdi se mi, da gre za odlično sintezo italijanskega voiljnega razpletja.

Frustrirana Italija v gospodarski krizi je izbrala Berlusconija in se vrnila k edinstveni obliki osebne oblasti ekscentričnega milijardera, piše *New York Times*. Vsekakor ni povsem jasno, ali so po dveh letih majave levensredinske vlade volivci glasovali za desno politično opcijo ali pa za najmanj slabovo varianto. Volitve so vsekakor bile najmanj razburljive v zadnjih letih, kar kaže, da Italijani niso bili prepričani, da bo en ali drug kandidat resnično uveljavil potrebne spremembe. Sicer pa je za NYT edini jasen pokazatelj ta, da so v sicer politično nestabilni državi zaradi številnih strank in stranic volivci tokrat pokazali željo po preobratu v smeri anglosaškega sistema dveh sredinskih strank. Pri tem pa NYT izpostavlja poseben pomen velikega uspeha Severne lige.

Za španski *El País* bo Berlusconi vladal z absolutno večino, in to tretjič, vendar je tokrat država na kolenih in

prevladuje malodušje. Veltroniju ni uspelo preseči nasprotnika, dosegel pa je častni poraz, tako da bo lahko pet let vodil opozicijo, in to brez napetosti z radikalno levico. Dejstvo, da je slednja izgubila parlamentarno predstavninstvo, madridski levo usmerjeni dnevnik prispeva volji volivcev po koristnem glasovanju in nezadovoljstvu zaradi kraganjem v času Prodijeve vlade.

Levičarski francoski *Liberation* ugotavlja najprej, da je v Italiji prišlo do pravega potresa, saj prvič ne bo v parlamentu predstavnikov komunistične levice in socialistov. Po 15 letih od prvega nastopa pa se je vrnil medijski magnat, edinstveni politični pojavi, v katerem se združujejo protidržavni populizem, konservatorizem in nacionalizem, ki so očitno zakorenjeni v italijanski družbi. Zmagal je s podporo trde desnice, kot označuje Bossijevi Severno ligo, ki s svojimi 8 odstotki sicer zagotovila zmago Berlusconiju, ta pa je postal talec v rokah nestanovitnega zaveznika.

Londonski *Financial Times* gre v podrobnosti volilnega rezultata in ugotavlja, da je tokrat Berlusconijev zaveznik zmagalo, ampak z manj glasovi kot na prejšnjih volitvah. Če seštejemo vse zaveznike, je Ljudstvo svobode tokrat dobilo 850 tisoč glasov manj kot leta 2006. Demokratska stranka je dobila v glavnem iste glasove,

več kot zadnjič zaveznštvo Olike, zavezništvo z radikalci pa ji ni prineslo novih glasov. Skrajna levica je izgubila približno pol drugi milijon glasov. Manjkoča dva milijona volivcev sta se v dvotretjinski meri usmerila k Severni lige, kar je zagotovilo zmago Berlusconiju. Nova vlada bo zato odvisna od podpore Bossijeve stranke, ki je na severu države podvajila svoje glasove, celo v nekdanjih »rdečih mestih, kot sta Bologna in Firence.« Po oceni FT je to bolj znak frustracije in pobitosti italijanskih volivcev, kot pa podpora ksenofobičnim stališčem Lige, in to predvsem zaradi nazadovanja ekonomije, zaskrbljenosti zaradi javnega reda in pritiska priseljencev ter negotovosti v globaliziranem svetu.

V okviru splošne kritičnosti tujih medijev do Silvia Berlusconija, ki v tujini ne uživa posebnega ugleda, je tre-

ba zabeležiti tudi odpiranje možnosti, da ne bo prav tako katastrofa, kot nekateri napovedujejo. V tem smislu *Frankfurter Allgemeine Zeitung* na primer dopušča možnost, da so obtožbe in strahovi morda neosnovani. »Če Berlusconijevi nasprotniki niso znali predstaviti alternative, če ga Milansko sodišče v 14 letih ni uspelo ob soditi, potem se je treba sprizazniti z izbiro italijanskih volivcev,« piše nemški konservativni dnevnik.

Britanska BBC, ki je znana po svoji skrajni korektnosti, si privošči novega italijanskega premiera: »Enkrat se je primerjal z Jezusom Kristusom, govorito je sedaj spet na sedlu, vprašanje pa je, ali bo znal storiti čudež, ki jih Italija potrebuje. Morda se bo Gattopard izkazal bolje v svojem tretjem mandatu. Prejšnji, ki je bil najdaljši v povojni Italiji, je bil po oceni kritikov izgubljen priložnost. Tokrat, s tako močno večino, mora doseči zastavljene rezultate. Italija si ne more privoščiti poloma,« poroča BBC.

Za konec pa se povrniemo k vinjeti. Španski *El País* objavlja karikaturo, v kateri Italijan ugotavlja, da »če ima vsaka država politično oblast, ki si jo zaslubi, in to v sicer absolutno večino, potem Italija esta corrompida absolutamente – je absolutno skorumpirana.«

Sergij Premru

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

FEST - Včeraj v gosteh priznani pisatelj Luis Sepúlveda

Zapletenost politike in znanosti lahko v literaturi poenostavimo

Čilske pisatelj o vlogi zelenih strank in literature - Kritično do jedrske energije

»Danes vlada pverzno prepričanje, da je demokracija sinonim za volitve oziroma za pravico, da se vsake štiri ali pet let podamo na volišča in izrazimo svoj glas. Mlade generacije sploh ne vedo, da daje demokracija tudi pravico do participacije v vseh sektorjih javnega življenja. Upam, da si bo civilna družba ponovno prisvojila to svojo vlogo.« Čilske pisatelj Luis Sepúlveda se je tudi Festovemu občinstvu predstavil v zanj značilni vlogi kritičnega misleca, ekologa in zaščitnika nezaščitenih. V gledališču Miela se je spustil v pogovor s pisateljem Brunom Arpaio (njuni »pogovori« so že objavljeni v knjigi *Raccontare, resistere*), v popoldanskih urah pa se je hotelu na Velikem trgu srečal z novinarji. In spregovoril predvsem o okoljevarstvenih in političnih temah, na primer o tem, kakšna naj bo v trejemtičetletju vloga Zelenih. Živimo žal v času, ko na volitvah zmagujejo podjetniki, inteligenca, ideali in poštenost nima nobene vrednosti, je dejal Sepúlveda ter spodbudil aplavz skupine novinarjev. Del svojega razgibanega življenja (kot nasprotnik Pinochetovega režima je bil na primer zaprt, leta 1979 pa se je pridružil mednarodnim brigadam Simona Bolivarja in se boril za revolucijo v Nikaragvi) je čilske pisatelj preživel v Nemčiji. »Sodeloval sem z Zelenimi in nasprotoval njihovi preobrazbi iz gibanja v stranko: dokler so bili gibanje, ni nihče dvomil v njihovo etično moč, če vstopiš v politiko, pa se moraš nujno podrejati njenim igricam.« Vloga zelenih strank naj bo danes moteča: njihova ekološka zavest naj javnost spodbuja k razmisleku in jo informira o ceni, ki jo svet plačuje zaradi vse hitrejšega razvoja in tržnih zakonov.

Kakšen je vaš odnos do jedrske energije, je še zanimalo novinarje. »Dokler ne bomo prejeli tehničnih zagotovil glede njihove varnosti, predvsem pa, dokler ne bodo našli ustrezne rešitve za jedrske odpadke, ji bom nasprotoval. V Španiji, kjer živim, imajo na primer pet nuklearnih, jedrske odpadke pa izvajažo v Francijo ... Predvsem pa naj mi kdo razloži, zakaj se velika industrija ne preusmeri v alternativne načine proizvodnje energije; 96% odstotkov energije, ki jo proizvajajo na Danskem, je na primer eolskega izvora. Možnosti je nešte, seveda pa zahtevajo znatne investicije.«

Na katero pot pa naj se v danih razmerah poda literatura? »Tako kot Italio Calvino sem tudi jaz prepričan, da moramo "literarizirati" življenje: tudi zapletenost politike in znanosti lahko poenostavimo s pomočjo literature.« (pd)

»Skrbi me nezdrava politika, ki danes prevladuje v naši družbi ...«

KROMA

ZNANSTVENI SEJEM FEST - Pogovor z bivšim ministrom Luigijem Berlinguerjem

»Znanosti ne moremo posredovati z enakim entuziazmom kot odvajalno sredstvo«

»Znanstveno kulturno moramo izenačiti z neznanstveno,« je prepričan Luigi Berlinguer, bivši minister za šolstvo in znanost, eden številnih uglednih gostov včerajšnjega Festovega sporeda. »Doslej žal ni bilo tako, saj je tisti, ki ne pozna določenih literarnih ali zgodovinskih podatkov, v naši družbi ignorant, kdor pa prizna, da mu matematika ne leži, celo zelo cenjen izobrazbenec. Gre za razširjeno mišljenje, ki dokazuje, da znanost preveč podcenjujemo: če je ni, ni to nobena škoda. Povedal bom primer: če nepravilno uporabite glagolski čas, ste ignorant, nič hudega pa ni, če mislite, da je bil Einstein poljedelec. Tako mentalitet je treba spremeniti.«

Kako?

Najprej se moramo prepričati, da se brez znanstvene in tehnološke kulture sodobna družba nikamor ne premakne. Pomislimo samo na ženske in pralne stroje. Tistim, ki so prepričane, da je

življenje brez tehnologije možno, bi odvzel stroj in jih pozimi, v snegu, poslal v javne pralnice. Tako bo že enkrat konec sanj o svetu, ki ga ni več in dobro je, da je mimo, saj so takrat dela opravljali tlačani.

Znanosti se ne smemo batiti, ne gre za kemično snov, ki vse pokvari in onesnaži, ni transgeniko modificirana hrana, ni onesnaženje. Egoizem lastnika, ki želi uničiti svet, povzroča onesnaženje, ne pa tehnični dosežki. Danes lahko zgradimo moderno strukturo, ki izloča dim, lahko pa tudi tako, ki ga ne. Pred sto petdesetim leti so iznasišli motor, takega kot ga uporabljamo še danes; šele sedaj pa se je porodila ideja o električnih motorjih brez izpušnih plinov. Zakaj tako pozno? Ker obstajajo egoisti, se pravi petrolejski mogotci in lastniki tovarn, ki so želeli nadaljevati po ustaljeni poti, brez odvečnega razmišljanja o boljši formuli.

LUIGI BERLINGUER

KROMA

Kako bi znanost približali mladim?

Če se otrok znanstvene vede uči na podlagi knjig, kakor latinsko slovniko, ga ne bodo prevzele in bo o znanosti razumel bolj malo. Znanost je v prvi vrsti teorija, doktrina, temelj naravnih zakonov, ampak tudi izkustvo, brez katerega otrok nič ne razume. Če znanost predstavljamo samo kot filozofijo, ki se je moramo učiti na pamet, ne da bi pri

tem razumeli za kaj gre ali od kod izvira, izgubimo vso radovednost, začudenje in zabavo: nič nas ne spodbuja k učenju, k spoznavanju. V resnici pa je celo matematika zabavna, ne moremo pa je posredovati z enakim entuziazmom kot odvajalno sredstvo ...

Kakšno vlogo lahko odigra šola?

Ko otrok vstopi vanjo, ni potrebno, da takoj sede v klop, ampak gre lahko mimo laboratorija. Poglejte na primer otroke, ki se igrajo na Festu in se obenem učijo, spoznavajo in razmišljajo. Naši otroci ne znajo razmišljati, navajeni so se le učiti na pamet. Začeti je torej treba pri izobrazbi, spodbujati science centre, pobude, kot je ta, ki ne ponuja le knjig, ampak tudi eksperimente oziroma eksperimentalno znanstveno metodo. Fest vzbuja radovednost in željo po uporabi tehnoloških naprav in spoznavanju njihovih učinkov. (pd, ss)

SEJEM FEST - Srečanje z očetom abortivne tablete Baulieujem

»Kemična rešitev za pravice žensk in napredek znanosti«

Etienne-Émile Baulieu
KROMA

no obstajajo oporečniki tako v katoliških kot v političnih krogih, ki ovirajo svobodno odločitev žensk. Kako pa gleda oče RU-486 na današnji položaj?

»Najprej moramo razumeti, da je

splav nelahko odločitev tako za žensk, kot za njenega življenjskega partnerja in družino naploh; njeno izbiro pa je treba vsekakor spoštovati. Če se namreč ženska odloči za splav, ni zaradi tega, ker nima rada otrok, ampak zaradi hudižih življenjskih razmer. Posegi umetne prekinutive nosečnosti so bili doslej predvsem mehanski, nikakor pa preprosti, saj je kirurgija vedno zasedala prvo mesto v medicini. Uvedba kemične rešitve za biološke probleme, se pravi tablete za medicinski splav, pa potrebuje seveda čas; metoda pa je zelo učinkovita in varna, hkrati pa ne predvideva nobenega invazivnega kirurškega posega. Mnogi so mi že očitali, da proces preveč poenostavljam. Take izjave pa mi niso všeč, saj želimo z našim delom združiti dve zelo pomembni temi: pravice žensk in napredek znanosti. Kaže pa, da povzroča rjuha zdržujočev še vedno preplah v nekaterih konzervativnih krogih. (sas)

FEST - Angleški znanstvenik Kevin Warwick

O umetnih možganih in predvidljivi depresiji ...

Realnost je včasih drznejša od domišljije in znanstvene fantastike, meja med sedanjostjo in bodočnostjo pa skoraj nevidna. Znanstvenik Kevin Warwick je Festovo občinstvo včeraj popeljal med eksperimente, ki jih je v zadnjih letih opravil na lastni koži. Ali bolje rečeno: pod kožo. Kajti raziskovalec z univerze v Readingu je kot prvi človek v zgodovini »vgradol« v svoje telo mikrocip, neke vrste radiofrekvenčni identifikacijski sistem. Šlo je za znanstveni eksperiment in ne za špekulacijo, je pojasnil znanstvenik, ki pa je bil kljub temu podvržen marsikateri kritiki. S pomočjo filmskih odlomkov je predstavil, kakšna sporočila je čip posiljal računalniku, predvsem pa, kdo ga danes uporablja. Na primer nekateri pacienti (v času je njihov klinični karton), uporabljajo pa ga tudi v varnostne namene in celo ... razvedrile: v Rotterdamu je nočni klub, v katerega lahko vstopi samo, če nosiš pod kožo poseben čip. Tudi nekateri psi in mačke, ga imajo vgrajenega in to je eden redkih primerov, ko so na pravo preizkusili prej na človeku kot na živali.

Warwick se sprašuje, kakšne možnosti razvoja, lahko ima tak mikrocip: če bi mu vgradili satelitsko napravo GPS, bi sicer meril pokret cigaret, zaskrbljenost staršev pa bi bila potešena. Morda bi tako tudi vedeli kje je mala Maddy, ki je lani izginila na Portugalskem ...

Angleški znanstvenik, ki je tri mesece nosil pod kožo tudi sto elektrod, preko katerih je svoj živčni sistem povezal z računalnikom (in obratno), se danes posveča raziskovanju umetnih možganov: zgradili so jih iz mišijev nevronov in jih vgradili v robot. Vprašanje je, ali jih bodo kdaj prideljali tudi do pametnega obnašanja, do tega, da bodo znali predvideti posledice in se jim torej izogniti. Podobno velja za možganske stimulatorje, ki jih uporabljajo Parkinsonovih bolnikov: ti namreč preprečujejo nadležno tresenje, pravi izziv pa je razviti tak stimulator, ki ga bo znal tudi predvideti. Kajti tako naprava bi najbrž koristila vsem: kaj če predvidela tudi epileptični napada ali depresijo? (pd)

POLICIJA - Obsežna preiskava pod vodstvom tržaškega letečega oddelka

Mamilo je potovalo v želodcih, kovčkih in čevljih

Kriminalna organizacija iz Nigerije - Aretirali 52 oseb, zasegli 40 kilogramov kokaina in 8 kilogramov heroina

Levo tiskovna konferenca na kvesturi; desno nekaj zaplenjenih predmetov: zavojčki z mamilom, denar, mobilni telefoni in telefonske kartice

KROMA

Mogočna kriminalna združba z bazo v Nigeriji redno pošilja velike količine čistega kokaina v Evropo, lep del snovi pa je namenjen italijanskemu trgu. Mamilo, spravljeno v z domopakom ovite plastične zavojčke, prinašajo t. i. »kurirji droge«, ki ga navadno pogoltejo in nato skrivajo v organizirani prebavnem sistema. Včasih se tihotapci poslužujejo manj nevarnih, a za policije lažje zaznavnih skrivališč, kot so kovčki in čevlji, kdaj pa kdaj se ženske odločijo celo za zavojčke v vagini. S tem zaslужijo nekaj tisoč evrov, ne veliko, če pomislimo, da vsakič tvegajo življene, pa tudi svobodo. Na njihov račun kopijoči vrhovi kriminalne združbe milijonske zaslužke. Gram čistega kokaina stane nigerijskemu trgovcu na Nizozemskem (tam je glavni evropski center za prodajo kokaina) okrog 30 evrov, v Italiji ga svojemu rojaku proda za 45 evrov, končni kupec pa bo za gram mešanega kokaina odštel 90 evrov.

Tržaški mobilni oddelek je novembra 2006 naletel na nigerijsko prenajalco kokaina, v kupcu preoblečeni agent pa je od nje kupil 200 gramov belega prahu. Ženske niso aretrirali in začela se je dolga in zapletena preiskava po vsej Italiji in v tujini, ki je naposled omogočila izvedbo 52 aretacij in zaplemebo 40 kilogramov kokaina ter 8 kilogramov heroina. Preiskavo so včeraj na tržaški kvesturi opisali javna tožilca Nicola Maria Pace in Giorgio Milillo, kvestor Domenico Mazzilli ter poveljnik mobilnega oddelka Mario Bo in njegov namestnik Leonardo Boido. »Velik uspeh je posledica neutrudnega in kakovostnega dela ter pravilno zasnovane preiskave,« je bil zadovoljen tožilec Pace.

Kokain proizvajajo v Južni Ameriki, največ v Kolumbiji, nigerijski kriminalci pa ga uvažajo v svojo državo, kjer so po vsej verjetnosti velika skladnišča. V to je prepričan tožilec Milillo, »saj si drugače ni mogoče razlagati stalnega dotoka kokaina, ki iz Afrike preplavlja Evropo.« Iz Nigerije in sosednjih držav (iz Gvineje, Slonokoščene obale in Malija) potuje droga v Španijo, Francijo, Nizozemsko, Nemčijo in Libijo, del tovora pa nadalje preusmerijo v Italijo. Spločka so prenajalci leteli tudi direktno iz nigerijskega Lagosa na Malpenso, ko so se zaplembe in aretacije na milanskem letališču pomnoma zbolele, pa so to pot opustili.

Kurirji droge so v glavnem šibki členi verige, ker jih v ta posel vodi ekonomski stisk in so močno izpostavljeni policijskim pregledom. Kurir dobi za uspešno opravljen let od tisoč do pet tisoč evrov; če pride do zapletov, ne prejme niti centa. Med aretriranimi so bile ženske in moški, državljeni Nigerije, Gane, Toga, a tudi Poljske, Litve in Argentine, med 50 preiskovanimi osebam pa je tudi kak Italijan. Policija je med drugimi aretrirala 21-letnega košarkarja, ki je igral v toskanski C2-ligi in se je preizkusil na treningih nekega B1-liga. V želodcu je skrival 78 zavojčkov, skoraj kilogram kokaina. Za zapahi sta končali tudi osrednji osebnosti organizacije v Italiji, Nigerija, ki sta koordinirala prihod droge v državo. Eden od dveh je celo angažiral svoje dekle, Poljakinjo v osmrem mesecu nosečnosti (otrok je bil njegov): aretrirali so jo z 890 grami her-

ina. Na Malpensi pa se je 20-letnik ob prisanku počutil slabo: v njegovem črevesju se je eden izmed 72 zavojčkov raztrgal. Tri dni je bil v komi in bolnišnici, doživel je dva infarkta, na koncu pa je odnesel celo kožo. Prenajalci so pred potovanji spraševali vodnike, ali so duhovi prednikov na njihovi strani, večkrat pa se napovedi niso

uresničile.

Preiskava je delno potekala po tradicionalnih poteh, kot sta opazovanje in sledovanje, ključno vlogo pa so imela telefonska prislushovanja. V Italiji in tujini so prestregli 300 tisoč pogovorov 320 uporabnikov, v povprečju pa je ekipa operaterjev poslušala po 40 pogovorov hrakti. Preisko-

valci so iskali zaupanja vredne operaterje s poznavanjem afriških jezikov, kot sta npr. ibo in svahili. Ravnin prislushovanji so prišli na sled članu združbe, ki je poslovil tudi s heroinom. Slednjega proizvajajo na Tajske, v Italijo pa prihaja preko Turčije. Odkritje je odprlo drugo vejo preiskave, ki je prav tako obrodila svoje sadove. (af)

SESLJAN - Prerekanje zaradi otrokovega sendviča

Koprskega župana in njegovo družino nagnali iz sesljanskega bara

Popović: »Nedopustno udrihanje po slovenski družini« - Upravitelj: »Žalil me je. Nisem vedel, da je Slovenec, jaz govorim slovensko«

Zgoraj: Boris Popović; desno: bar Belvedere

KROMA

Kreganje in skoraj »diplomatski incident« lahko sproži tudi malenkost, kot je sendvič. Koprskega župana Borisa Popoviča in njegovo družino so včeraj dopoldne zapodili iz bara Belvedere v Sesljanu, potem ko se je med županom in upraviteljem bara vnoči prerekanje, povod za to pa je bil sendvič iz črnega kruha, ki ga je iz nahrbtnika potegnil župan sedemletni sin, sicer sladkorni bolnik.

Družina Popovič je bila namenjena v Čedad, kjer naj bi se štiriletini in sedemletni otrok zabavala z avtomobilčki na dirkalnišču za go-kart. Lilo je, na avtocestnem odseku med Prosekom in Devinom se je zaradi prometne nesreče ustvarila dolga kolona, starejši fantek pa se je med vožnjo počutil slabo. Boris Popovič je poiskal najbližjo okrepčevalnico: devinsko počivališče je bilo zaradi zastoja nedosegljivo, najbližje naselje je bil Sesljan. Župan je parkiral sredi vasi in družina je pod nalivom stekla do najbližjega zavetišča, v bar Belvedere, med istoimenskim hotelom in banko.

Otroka sta stekla k mizi na koncu barja in takoj potegnili iz nahrbtnika nekaj hrane, županova žena Eva, v osmem mesecu nosečnosti, jima je sledila, Popovič pa je po italijansko nagovoril upravitelja. »Moj sin je imel svoj sendvič iz črnega kruha, ker je pač sladkorni bolnik. Držati se mora stroge dite, vedeni nosi hrano s seboj, zraven pa

ima tudi ustrezni dokument, ki priča o njegovih posebnih potrebah. Ko je otrok ugrinil v sendvič, sem upravitelju dejal, da bo on to jedel, za ostale pa sem nameraval naročiti kavo, rogljike in sokove,« je povedal Popovič.

Upravitelj se ni strinjal: »Hotel sem jem razložiti, da mi zakonski predpisi prepovedujejo, da bi dopuščal strankam prinašati lastno hrano. To so pravila o higieni in varnosti, ki niso odvisna od mene, kontrole karabinjerjev so kar pogoste, odgovarjam pa jaz. Gospod mi je odvrnil, da bo on odgovarjal, žal pa ni tako.« Koprskemu županu se je vse to zdelo smešno, ton pogovora se je naglo stopnjal in prišlo je do prerekanja, ki se je končalo tako, da je družina odšla v bar Guatemaala na drugi strani ceste. Tam so Popovičevi naleteli na prijazne osebe in brez težav pomalicali, s sendvičem vred.

Koprski župan je bil ogorčen: »Obnaranje upravitelja lokalja je bilo nedopustno, slovensko družino je žalil in jo dejansko zapodil. Ni nas hotel postreči in rekel je, naj spoštujejo zakone te države ali pa naj se vrnemo domov.« »Kot župan se stalno trudim, da bi podpiral sožitje, nad tovrstnimi dogodki pa sem naravnost ospuel,« je komentiral Popovič. Podčrtal je, da ni želel izkoristiti svojega položaja, zato se sogovorniku ni predstavil kot župan. Ko se je v dru-

gem baru nekoliko umiril, je poklical svojega prijatelja Fabia Scoccimarra, bivšega predsednika tržaške pokrajinske uprave in veljaka Nacionalnega zaveznštva, ki je bil nad novico presenečen, vest pa je nemudoma posredoval devinsko-nabrežinskemu županu Giorgiu Retu. Slednji je iz Rima telefoniral Popoviču in se mu osebno opravičil za neljubi dogodek. V preteklosti je bil bar Belvedere že tarča kritik zaradi ne ravno zglednega odnosa do strank, nazadnje v prejšnjem letu, ko je med kreganjem v baru neko stranko obšla huda slabost.

Po mnjenju upravitelja, ki je želel ostati anonimen, je najbrž prišlo do večjega ne-spontanuma: »Ni res, da jih nisem hotel postreči, motila me je hrana iz njihovih torb.« Pikoški upravitelj-barman očitno ni imel razumevanja za potrebe malega bolnega otroka. Ali je šlo poleg tega tudi za udrihanje po Slovencih? »Sploh nisem vedel, od kod prihajajo, pravzaprav sem bil skoraj preprtičan, da gre za Avstrije. Ni imelo pomena. Dejstvo je, da me je gospod začel žaliti, dejal je, da sem nor in podobno. Ostale stranke so se strinjale, da se je slabo obnašal. Po mojem sva se od vsega začetka slabu razumela,« je menil barman in pristavil, da bi bilo morda manj nesporazumno, ko bi pogovor potekal po slovensko, saj je sam obiskoval slovenske šole in ta jezik dobro obvlada. (af)

Občni zbor Zadruge Primorski dnevnik

Zadruga Primorski dnevnik Z.O.Z sklicuje redni občni zbor, in sicer v prvem sklicu, v ponedeljek, 21. aprila 2008 ob 10. uri na sedežu zadruge, Ul. Montecchi 6, v drugem sklicu, v torek, 22. aprila 2008 ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1. Dnevi red:

1. otvoritev, imenovanje predsedstva, izvolitev verifikacijske in volilne komisije;
2. poročilo Upravnega Odbora in predstavitev bilance;
3. poročilo Nadzornega Odbora;
4. diskusija in odobritev bilance;
5. razno.

Pet tisočink za VZS Mitja Čuk

Davkopalčevalci lahko aktivno prispevajo za delovanje društv in dajejo 5 tisočink (»5 per mille«) svojega dohodka iz leta 2007 (I.R.P.E.F.) neprofitni ustanovi, ki jo navedejo v svoji davčni prijavi. Če se boste odločili, da svojih 5 tisočink dodelite Vzgojno zaposlitvenemu središču Mitja Čuk Onlus, potrdite to v davčni prijavi s svojim podpisom v razdelku »Sostegno del volontariato, delle organizzazioni non lucrative di utilità sociale, delle associazioni di promozione sociale, delle associazioni e fondazioni«, in vnesite davčno številko središča C.F. 90036060326, piše v sporočilu Sklada Mitja Čuk.

Drevi v Kulturnem domu razstava Človek in čas

Krožek Fotovideo Trst 80, ZSKD, SSG, ZKB in Atron vabijo drevi ob 19.30 na odprtje fotografske razstave Človek in čas v Kulturnem domu v Ul. Petronio 4. Sledi ob 20.30 ponovitev komedije Namišljeni bolnik v režiji Janusza Kice (red T z italijanskimi nadnapisi). Razstava si je mogoče ogledati ob predstavah SSG ter od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure do 23. maja.

Balet v Rossettiju

V gledališču Politeama Rossetti bo drevi in jutri popoldne nastopil balet Hubbard Street Dance iz Chicago. Drevišnji nastop bo ob 20.30, južnišnji pa ob 16. uri.

Komedija v Ricmanjih

Drevi bo v prostorih SKD Slavec v Ricmanjih ob 20. uri na sporednu komedijo v tržaškem narečju Ma...quanti semo a zena???, ki jo bo odigrala gledališča skupina Proposte teatrali v okviru potujoče gledališke revije Fuoriscena, ki jo prieja združenje L'Armonia.

Ljudje prvega maja

V razstavni dvorani Tržaškega fotografskega krožka v Ul. Zvezzonji 4 bodo danes ob 18.30 odprli fotografsko razstavo Ljudje prvega maja - Trideset let praznika dela v Trstu avtorjev Walterja Böhma in Umberta Laurentija.

Filmi o odporništvu

Kinematografski krožek Charlie Chaplin prireja v sodelovanju z odborom za mir in sožitje Danilo Dolci in s podporo Pokrajine Trst niz filmov o odporništvu ob 6.3. obletnicu osvoboditve. Drevi bo v multikulturnem centru v Ul. Valdriro 30 ob 20.30 predvajanje dveh dokumentarcev Danila Caracciola pod skupnim naslovom Odporništvo v spominu. Vstop je prost.

Buosija pospremili v zapor

Policisti so včeraj po kosilu odpeljali Fabia Buosiju iz njegovega stanovanja v Ul. Schiapparelli v koronejski zapor. Kasacijsko sodišče je včeraj dokončno potrdilo 18-letno zaporno kazen zaradi umora takšista Bruna Giraldija. V ječi bo točneje preživel 17 let in 6 mesecev.

DOLINSKI OBČINSKI SVET - Izredna seja o obnovi trga Gorica v Boljuncu

Premolinova: Dokažite trditve! In Gombač se je začel izmikati...

Gombač je trdil, da niso bili spoštovani kriteriji za pripravo predhodnega načrta, a trditve ni dokazal

Potropljenje božja mast, veleva pregovor, pisan na (včerajšnjo) kožo dolinske županije Fulvie Premolin. Med izredno občinsko sejo je Premolinova kar 23-krat (!) vprašala občinskega svetnika opozicijske liste Združeni v tradicijah Borisa Gombača, najji točno navede, v katerih točkah predhodni načrt za ovrednotenje boljunškega trga ne spoštuje smernic, ki jih je bil nakazal občinski odbor, a ni prejela odgovora. Gombač se je izmikal, se izgovarjal z drugimi argumenti, cikal na razne pravilnike in zakonike, ki niso imeli nobene zvezne z obnavnanim temo, jasne potrditve tega, kar je bil napisal (skupno s svetnikoma Oltre il polo Robertom Massijem in Giorgiom Jercogom) v predloženi resoluciji o »predhodnem načrtu za ovrednotenje vaškega jedra v Boljuncu« pa ni zmogel.

Zadeva »prenova Gorice« je že nekaj mesecov osrednja tema v Boljuncu. Začelo se je z idejnim natečajem in kritikami domačinov nad izbranim načrtom, ker jih »zaprtrt trg« ni bil prav nič po godu. Po-sebno lastnikom trgovin in upraviteljem javnih lokalov ne. Krajani so s 1240 podpisom podkrepili svoj »ne«, zahtevali so odprt Gorico in predvsem ohranitev parkirnih prostorov.

Občinska uprava jim je prisluhnila. Slab mesec po prejemu podpisov je odobrila smernice za razpis natečaja za predhodni načrt. Ta je bil predstavljen konec marca v boljunškem gledališču Franceta Prešerna. Predvideval je odprt trg, nova drevesa na trgu in ob njih, sredi trga, parkirne prostore. Obenem je predvideval zognje sedanjih širokih pločnikov na vsega pol drugi meter širine.

Prisotni so tudi temu načrtu iznesli marsikatero kritiko, predvsem neposredno prizadeti lastniki trgovin in javnih lokalov. Jabolko spora so spet bili parkirni prostori, ker naj bi jih bilo premalo.

Občinska uprava je prisluhnila posmislikom, županja se je srečala s skupinami krajanov in je na včerajšnji seji tudi pogovarala, kakšna so bila njihova mnenja: tretjina je predlagala eno, tretjina drugo, preostala tretjina pa je zaupala županju, naj pač izbere za vas in občino najboljšo rešitev. Skratka: (skoraj) popoln kaos (različnih) mnenj.

Opozicija v občinski skupščini je prispevala še svoje. Gombač, Massi in Jercog so zahtevali sklicanje izredne seje občinskega sveta z eno samo točko na dnevnem redu: razpravo o resoluciji o predhodnem načrtu za ovrednotenje Gorice.

Svetnikom jo je predstavil Gombač. Obnovil je potek dosedanjega postopka, omenil alternativne predloge, ki so jih julija lani posredovali »predstavniki vseh prisotnih dejavnosti ob podpori 1.240 podpisov«. Z dokumentom je zahteval, naj županja in občinski odbor »ponovno proučita predloženi predhodni načrt«.

V besedilu so podpisniki zapisali tudi sledečo »ugotovitev«: »predhodni načrt ovrednotenja trga v Boljuncu, ki je bil dodelen začasnemu združenju Cappella & C. d.o.o. ne spoštuje odobrenih smernic, ki jih je sprejel občinski odbor s sklepom št. 122/g, z dne 03.08.2007«.

Trditve je zvodila županja Premolinovo. Od Gombača je zahtevala, naj dokaze, »kateri kriteriji smernic niso bili spoštovani od projektantov«. In že se je začelo Gombačovo izmikanje. Premolinova je vztrajala, točko za točko; Gombaču je kar 23-krat ponovil, naj dokaze svojo trditve. »Marsikaj, kar vi pravite, je iz trte izvito in gre za en sam demagoški nastop,« mu je zabrusila, ko ni dobila odgovora. In še: »Dokazala sem, da to, kar ste vi trdili, je laž. Zato ni razloga, da bi sprejemali vašo resolucijo, ker so to neresnične trditve. Vprašala sem vas, naj mi pojasnite, niste znali povedati. Uprava je storila to, kar so občani predlagali. Vseh, seveda, ni mogoče zadovoljiti, delamo pa za javno korist.«

Gombač ni umaknil resolucije. Na glasovanju je bila zavrnjena z glasovi levo-sredinske večine. Podprli so jo le Gombač, Jercog (ker jo je pač podpisal, je bilo slišati...) in Franco Majcev (UDC), medtem ko se je Sergio Rudini (Severna liga) vzdržal.

M.K.

Predhodni načrt o obnovi gornjega dela boljunške Gorice. Dreves naj bi ne posadili, ker bodo črtali iz načrta prvotno predvidene parkirne prostore

HOTEL EUROPA - »Zakrivila« je usad na gradbnišču 27. marca

Skala, težka 2.500 ton

Devinsko-nabrežinski župan Ret izdal odredbo o »obnovitvi naravnega okolja« - Kaka 2 milijona evrov škode, 200 tisoč za geološko ekspertizo

Slab mesec po usadu, ki je prisilno prekinil gradnjo podzemskega parkirišča ob nekdanjem hotelu Europa v nabrežinskem bregu, se nadaljuje odstranjevanje več deset tisoč kubičnih metrov zemlje, kamena in drevja, ki je 27. marca ob pol petih zjutraj zgrmelo s flišastega pobočja na delovišče. Nekaj dni po nesreči je devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret izdal odredbo, v kateri jasno piše, da bo moral lastnik »obnoviti naravno okolje,« in ga tako zavarovati, da ne bo obstajala več nevarnost usadov ali drugih podobnih nesreč.

Območje so si v dneh po usadu ogledali občinski tehnički, geologi družbe, ki opravlja gradbena dela za preureditev nekdanjega hotela Europa v turistična stanovanja, predstavniki gozdne straže in civilne zaščite. Na srečanju na tržaški prefekturi so se nato domenili o postopku za obnovo območja.

Gradbeno podjetje je za gradnjo podzemskega parkirišča izkopala lep del strmega flišastega pobočja in ga nato obvarovalo z armiranim betonskim zidom. Geologi so sicer opravili vse predvidene meritve terena. Pri teh so naleteli na skalno, ki je štrlela s pobočja. Ocenili so, da gre za sicer za veliko gmotu, armirani zid pa naj bi zdržal njen težo. Po podatkih, ki jih je posredoval župan Ret naj bi zid zdržal pritisk kakih 600 ton, morda še več.

Teden pred usadom so tehnički opazili rahlo drsenje terena. Skalo so pritrtili in utrdili na pobočje, iz varnostnih razlogov pa so že takrat prekinili delo na gradbnišču, kjer sta ostala le dva bagra.

Izkazalo pa se je, da so bile ocene o skalni gmoti zgrešene. Tehnički so izračunali, da se je s pobočja odlepila in zdrsela za kakih 30 do 50 metrov niže skala, težka kar 2.500 ton (!). »Ko se je usula na kakih 8 metrov visok bager, ga je tako zmečkal, da je od njega ostala le slab meter visoka jeklena gmotna,« je pojasnil uničevalno moč skale župan Ret.

Podjetje je po nesreči opravilo celo vrsto dodatnih geoloških analiz.

Najkraj je povabilo tudi svetovno znanega geologa iz Padove. Njegova celodnevna eksperimentacija je kar draga stala: 200 tisoč evrov. Celotna škoda pa naj bi znašala kaka dva milijona evrov, je dodal Ret, ki je kategorično zavrnil možnost, da bi lahko usad v nabrežinskem bregu vplival na statičnost 50 metrov više ležeče Obalne ceste. Ta se nahaja na trdnih, kamnitih kraških temeljih, je zavrnil možnost vsakršne nevarnosti devinsko-nabrežinski župan.

Posnetek usada na gradbnišču hotela Europa

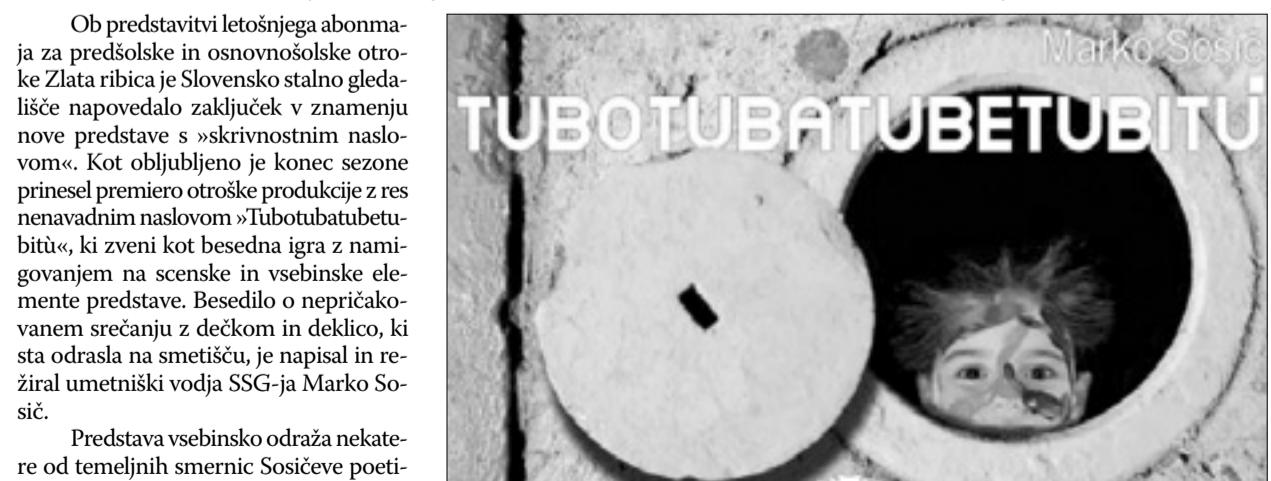
KROMA

SSG - V torek bo premiera otroške igre Marka Sosiča

TUBOTUBATUBETUBITÚ

V predstavi bosta v alternaciji nastopili igralci SSG Lara Komar in Nikla Petruška Panizon, skupaj z Romeom Grebenškom

zgodbo dveh otrok, ki prihajata iz greznice, živita v kanalizacijah in občasno stope na svež zrak ter zaživita, preko močne interakcije s publiko. Zato si je avtor zamislil zanj specifični jezik, katerega kodo sestavljajo zvoki, medmetri in geste, v slogu neke prvobitne govorce, ki nosi v sebi dobro mero humorja.

FERNETIČI Tihotapil dvesto kilogramov cigaret

Dvajsetletni poljski voznik je v kombiju skrival dvesto kilogramov cigaret, ki so prihajale z vzhoda Evrope in so bile namenjene na italijansko tržišče. Pri bivšem mejnem prehodu Fernetiči ga je v torek ponoči zasačilo osebje davne policije tržaških finančnih stražnikov. Izvedenci tobačnih multinacionalov bodo v teh dneh ugotavljali, ali so cigarete avtentične, mladega moškega pa so aretirali zaradi tihotapstva. Finančni stražniki so med navadnim pregledom opazili, da z voznikovo dokumentacijo nekaj ni v redu. Ime voznika se ni ujemalo z imenom na papirjih, tovor pa naj bi moral potovati iz Trsta v Rim, medtem ko je kombi prihajal iz Slovenije. Pregledali so vozilo, pod najavljenim tovorm (-šlo je za steklene epruvete) pa so v kartonskih zabojih našli nič manj kot 208.600 škatlic cigaret.

KRAS - Po razsodbi deželnega upravnega sodišča o zaščitenih območjih

Sardoč: »Pri zaščiti ozemlja nujno sodelovanje domačinov«

V okviru projekta Spoznaj Kras prihodnji teden predstavitev znanstvene študije o stopnji zaščite

Župan Sardoč, ali ste zadovoljni?

»S čim pa?«

Z razsodbo deželnega upravnega sodišča, ki je razveljavila deželni sklep o evropsko zaščitenih območjih, vendar.

»Seveda sem zadovoljen, zelo zadovoljen.«

Zgorniški župan Mirko Sardoč se je s kolegi drugih okoliških občin, re-pentabrskim Aleksijem Križmanom, devinsko-nabrežinskim Giorgiom Retom in dolinsko županjo Fulvio Premolin v zadnjih dveh letih močno prizadeval, da bi omejevalni sklep deželne uprave izvisel. Po uspešnem prizivu Agrarne skupnosti, Kmečke zvez, Zvezze neposrednih obdelovalcev Coldiretti, Konfederacije italijanskih kmetov CIA in drugih se je začelo nebo nad kraškim ozemljem spet jasnit. Morebitna »evropska zaščita« 12 tisoč hektarov tržaškega in goriškega Krasa je bila postavljena pod vprašaj; o njej bo treba sedaj razpravljati in odločati s soudeležbo predstavnikov krajevnega prebivalstva in združenj kmetijskih dejavnosti.

Župan Sardoč, kaj ugotavlja razsodba deželnega upravnega sodišča?

»Nedvomno to, da so bile pri ustavnovanju evropsko zaščitenih območij storjene določene napake. Zadevo je treba sedaj ponovno trezno presoditi.«

Kako?

»Pri zaščiti ozemlja je treba upoštevati soudeležbo ljudi, ki na tem ozemlju živijo.«

Mar to pomeni, da zaščita ozemlja ni potrebna?

»Nikakor. V zgorniški občini smo prepričani, da obstajajo na našem ozemlju določene specifičnosti, posebnosti, ki jih je treba zaščititi. A pod pogojem, da zaščita ne sme otežiti vseh tistih dejavnikov, ki na ozemlju živijo, temveč je treba dobiti določeno usklajenost med zaščito ozemlja in življenjem na ozemlju.«

Vaša občina se je pri tem močno angažirala.

»Prihodnji teden bomo v okviru čezmejnega projekta Spoznaj Kras predstavili študijo o možnostih in umeštnosti zaščite ozemlja, ki so jo izdelali raziskovalci tržaške univerze. Tako bomo dobili znanstveno osnovo o prisotnosti posebnosti in specifičnosti na določenem ozemlju, ob tem pa tudi navodila, kako te posebnosti na ozemlju obdržati.«

Katere druge napake je zakrivila deželna uprava pri ustanovitvi evropsko zaščitenih območij?

»Naj bo takoj jasno. Izvirno napako je storila že prejšnja, desnosredinska deželna uprava, ker ni začrtala zaščitenih območij. Illyjeva uprava je to moralu storiti na vrat na nos, ker so jo v to silila evropska določila, rok za ustanovitev zaščitenih območij pa se je iztekal. Hriteria je botrovala površnosti, kar je tudi ugotovila razsodba upravnega sodišča.«

Vi ste že pred leti zahtevali soudeležbo krajevnih uprav pri določitvi zaščitenih območij.

»Da, na vseh srečanjih. Odbornik za kmetijstvo se je opravičeval, češ, da tvega dežela težko globo iz Bruslja in da zato ni bilo drugih možnosti.«

Kaj pa sedaj, po razsodbi?

»Dežela bo morala prevzeti odgovornosti za opravljene napake in ponovno začeti postopek za določitev zaščitenih območij.«

Tokrat s soudeležbo domačega prebivalstva...

»Mi smo pripravljeni posredovati deželnemu tehnikom našo študijo, da bodo lahko točno začrtali območja, v katerih je zaščita potrebna, na vseh drugih bližnjih predelih pa naj bi se stopnja zaščite postopoma zmanjšala, da bi res dobili usklajenost med zaščito in življenjem na tem območju.«

Ali je deželna uprava zakrivila

morebiti še kako napako?

»Da. Ko je bilo območje začrtano, ni bilo takojšnjega pristopa k pripravi pravil igre.«

Katerih?

»V mislih imam upravni načrt zaščitenega območja. Evropske norme ga predvidevajo. Mi smo poldruge leto čakali nanj.«

Zakaj je upravni načrt tako pomemben?

»Ker bi določil seznam dejavnosti, ki bi jih lahko, na primer, kmetje opravljali na zaščitenem območju, ne da bi jim bilo treba za vsak poseg predložiti presojo o njegovem vplivu na okolje. Brez upravnega načrta in brez seznama dovoljenih dejavnosti je postal življenje in delo na zaščitenih območjih zelo težavno.«

MIRKO SARDÖC
To velja predvsem za kmetovalce...

»Seveda, saj dokumenti o presoju vpliva na okolje drago stanejo. Pa tudi same krajevne uprave so bile prizadete.«

Kako?

»Odgovoril vam bom s primerom

naše občine. Pri pripravi variante k občinskemu regulacijskemu načrtu smo moralni poveriti tehnikom nič koliko študij za pripravo dokumentov o presojah o vplivih na okolje. Sedaj, po razsodbi upravnega sodišča, pa kaže, da niso bile potrebne.«

Kolikoj je to stalo občinsko upravo?

»Kar precej.«

Pred meseci so prejeli številni kmetovalci na Krasu globe zaradi possegov na zaščitenih območjih. Kaj se bo zgodilo sedaj, ko se je izkazalo, da zaščitena območja niso bila začrtana po postopku, ki ga predvidevajo evropske norme?

»Mislim, da bodo imeli odvetniki s tem kar precej dela.«

Marjan Kemperle

DEVIN - Avtocesta

Dve nesreči v nalivu

Pri avtocestnem počivališču blizu Devina sta se včeraj dopoldne v slabih urah zgodili dve prometni nesreči, katerima je botrovalo močno deževje. Hujših posledic ni bilo: lažje so se poškodovale tri osebe, ustvaril pa se je daljši zastoj v smeri proti Moščenicam. Do prve nesreče je prišlo okrog 10. ure takoj po počivališču. V verižno trčenje so bili vpleteni trije avtomobili in dostavno vozilo, rešilec službe 118 je dve lažje poškodovani osebi peljal v katinarsko bolnišnico. Okrog 10.40 je le nekaj metrov bolj naprej avtomobil zavozil zadel obcestno ograjo. Na Katinaru so prepeljali še eno osebo, posegli pa so tudi openki gasilci in prometna policija iz Palmanove.

ŠKEDENJ - Poročilo agencije za okolje Arpa o železarni

Nedopustnih 1740 µg/m³

Izvedenca Arpe izmerila 1740 µg/m³ PM10 ob škedenjskem obratu- Župan Dipiazza besen zaradi laži o upadanju onesnaženosti

Železarna? Vse pod kontrolo, vse v najlepšem redu! Še pred kakim mesecem je direktor železarne Francesco Rosato začrteval, da so merilne naprave v neposredni bližini železarne dokazale, da je koncentracija prašnih delcev PM10 krepko pod od zakona predvideno stopnjo (50 µg/m³ - mikrogramov na kubični meter) oziroma celo, da zračno onesnaževanje stalno upada. Do korenitega znižanja emisij naj bi prišlo predvsem zaradi uvedbe naprednih tehnik, ki so odločilno pripomogle k optimizaciji procesa izgorevanja.

Kako? Laži pa naposled pridejo na dan, je prepričan tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je včeraj sklical izredno srečanje z novinarji, da bi jih seznanil s svežimi novicami o sramotnem dogajanju v Škedenju. V eni roki je držal pozitivne ocene podjetnikov, predvsem tistih družbe Lucchini, ki upravlja Škedenjski industrijski obrat, v drugi pa poročilo, ki ga je 15. aprila deželna agencija Arpa poslala državnemu tožilstvu, tržaški občini, tržaškemu zdravstvenemu podjetju, tržaški pokrajinu in Deželi FJK. Besno ju je prebral: v prvem ni bilo, kot že rečeno, o morebitnih težavah ne duha ne sluhu, v drugem pa sta v svojem poročilu izvedenca agencije Arpa Italio Pellegrini in Fausto Rovina opozarjala na nedoposten, sramoten dogodek.

»Mislim, da smo sedaj res dosegli višek: z lažnimi poročili o okoljskem "neonesnaženju" in o apliciranju preventivnih ukrepov nas dan za dnem vlečajo za nos,« je rjovel župan, ki ga Škedenjci vsakodnevno pozivajo, naj že enkrat ukrepa pri pristojnih organih za zaprtje obrata, ki škodi združju prebivalcev. (sas)

Župan Dipiazza je bil včeraj besen

KROMA

JUTRI - Ob 10.30 v Prosvernem domu na Opčinah

Zgodovina zadružništva na Opčinah v bogato opremljeni knjigi Milana Pahorja

Naslovica knjige o zadružah

stori in čas. Tako je dozorela misel, da bi opisali celotno zadružno gibanje na Opčinah, od začetka do današnjih dni. Taka je torej vsebina knjige, ki šteje 364 strani in je dosledno dvojezična, prevod pa je delo gospa Avgustina Zebočin Dekleva. Vas Opčine

premorejo bogato zbirko publikacij, ki govorijo o kulturnem, verskem, športnem, pevskem, šolskem in gospodarskem dogajanju. Tokrat omenjeni zbirki dodajamo še knjigo o slovenskem zadružništvu na Opčinah. V knjigi se sprehodimo skozi obdobje 150 let, glavna pripoved je osredotočena na dobo zadnjih sto let. Poseben poudarek gre seveda poglavju o Društveni prodajalni ter o ostalih dveh delujočih slovenskih zadružah: Društveni gostilni in Zadružni kraški banki, ki prav letos praznuje stoletnico obstoja in poslovanja (1908-2008). Od ustanovitve prve zadružne na Slovenskem v drugi polovici XIX. stoletja pa vse do današnjih dni je slovensko zadružništvo prehodilo dolgo in uspešno pot. Zadružniško gibanje je znalo nagovoriti slovenskega človeka, ponudilo mu je izboljšanje življenjske ravni in možnost rešitve iz revščine in stiske.

Zadružni duh je duh enakoprav-

nosti, samopomoči in tovarištva. Ideja je med nas prišla od severnih bratov Čehov, ki so bili takrat pobudniki zadružnega pa tudi sokolskega gibanja med Slovinci in Slovenci bivše habsburške monarhije. Zadružna ideja je zaživelja, nastala je prava mreža zadruž v Trstu in okolici. Fašizem je med drugim nasilno stril tudi zadružno idejo in gibanje. Po drugi svetovni vojni, po osvoboditvi, je bilo treba začeti vse na novo. Tako je Društvena prodajalna na Opčinah – ali Zadružna kot ji večina pravi – sklenila, da prav s knjižnim zapisom obeleži lastno prehodeno zadružno pot. Openska zadružna se je od svojega nastanka leta 1946 z uspešnim delovanjem uveljavila v družbi in med ljudmi na Tržaškem. Postala je pojmom dobrega zadružnega poslovanja, saj stalno raste in premore dve trgovini.

Besedilo je obogateno z dokumenti in fotografijami, ki poprestijo zapis in dodajajo pridih preteklosti.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 19. aprila 2008

LEON

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 19.57 - Dolžina dneva 13.45 - Luna vzide ob 19.20 in zatone ob 5.24.

Jutri, NEDELJA, 20. aprila 2008

HILDA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 13,8 stopinje C, zračni tlak 1000,9 mb pada, veter 8 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, vlaga 94-odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. aprila 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 (040 767391).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.00, 21.15 »Into the wild«; 19.30 »Riprendimi«.

AMBASCIATORI - 15.50, 17.20, 18.55, 20.30, 22.10 »Ortene e il mondo dei chi«.

ARISTON - 16.30, 20.00 »La banda«; 18.00, 21.30 »Sweeney Todd«.

CINECITY - 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.05 »Ortene e il mondo dei chi«; 15.00, 17.25, 19.45, 22.10 »21«; 14.40, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Step - up 2«; 15.15, 17.30, 19.50, 22.05 »In amore niente regole«; 14.50, 16.40, 18.30, 20.15 »Alla ricerca dell'isola di Nim«; 14.45, 16.40, 20.20 »Next«; 17.00, 19.30, 22.00 »Il cacciatore di acquiloni«; 22.10 »Shoot'em up«; 18.30, 22.10 »Juno«; 15.10 »La volpe e la bambina«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Rolling Stones' Shine a Light«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.15, 21.15 »Il matrimonio è un affare da famiglia«.

FELLINI - 15.20, 18.45, 22.15 »Juno«; 16.50, 20.15 »Tutta la vita davanti«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Il cacciatore di acquiloni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.20, 20.20, 22.10 »In amore niente regole«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.40, 19.00, 21.20, 23.40 »Kralji ulice«; 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Ljubljena Jane«; 19.50, 21.50, 23.50 »Skakač Jumper«; 16.50, 17.50, 18.50 »SOS planet in Morski psi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Alla ricerca dell'isola di Nim«; Dvorana 2: 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Step up 2 - La strada per il successo«; Dvorana 3: 16.10, 18.10, 20.15, 22.20 »21«; Dvorana 4: 16.10, 18.10, 20.15, 22.20 »L'ultima missione«.

SUPER - 18.30, 20.20 »Amore, bugie e calchetto«; 16.45, 22.15 »Oxford Murders - Teorema di un delitto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

18.45, 20.30, 22.10 »Ortene e il mondo dei chi«; Dvorana 2: 18.00, 20.00, 22.00 »Step up 2 - La strada del successo«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 20.10 »21«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »In amore niente regole«; Dvorana 5: 17.30 »Alla ricerca dell'isola di Nim«; 19.50, 22.00 »Il cacciatore di acquiloni«.

Izleti

KRUT IN PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU obveščata udeležence izleta na Krk v nedeljo, 20. aprila, da je odhod avtobusa s trga Oberdan (Deželna palača) ob 7. uri in iz Bazovice (bivši poštni urad) ob 7.15. Prosimo za točnost!

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunci - Skupina 35-55 - prireja v nedeljo, 20. aprila 2008, krožni pohod od Lokev na Stari Tabor, do Povirja in povratek. Zbirališče ob 9. uri na parkirišču pred bivšim mejnim prehodom Bazovica-Lipica. Vabljeni.

SPDT planinski odsek Sloga-Devin, P.D. Ilirska Bistrica in planinski odsek kulturnega društva Bazovica iz Reke vabijo vse ljubitelje hoje in narave na srečanje, ki bo v nedeljo, 20. aprila v športnem centru v Bazovici. Zbirališče ob 9. uri. V programu so pohod, kulturni program in družabnost. Dodatne informacije, za SPDT, vam nudita Livio tel.: 040-220155 in Vojka tel.: 040-2176855 ali tel.: 333-5994450.

SKD TABOR prireja v nedeljo, 11. maja avtobusni izlet v Castelfranco in Treviso z ogledom razstave GENGIS KHAN IN ZAKLADI MONGOLCEV. Odhod z Opčin ob 8. uri. Prijave (do 21. aprila) in podrobnejše informacije v društveni knjižnici P.Tomažič in tovariši, od ponedeljka do petka v popoldanskih urah med 16. in 18. uro (040-213945) ali v večernih urah na tel. št.: 040-211923 (Živka). Več informacij lahko dobite tudi na spletni strani: www.skdtabor.it.

KRUT obvešča udeležence izleta na Dansko, da je odhod avtobusa v četrtek, 24. aprila 2008, ob 4. uri iz Trsta, trg Oberdan (Deželna palača) in ob 4.15 iz Opčin (avtobusna postaja na Dunajski cesti pred križiščem za Bazovico). Prosimo za točnost!

VABIMO VAS na lep in prijeten štiridevneti izlet v Plitvice, Šibenik, Split, Medjugorje, Mostar in Sarajevo. Predvideni odhod 24. aprila je prenešen na 30. maja 2008, iz Trsta ali iz Opčin. Vpisovanja do 20. aprila 2008. Info na tel. št. 333-1461383.

ROMARSKI IZLET V NOVO MESTO in okolico prirejajo sestre de Notre Dame. Odhod z avtobusom v petek, 25. aprila s trga Oberdan ob 6.30, iz Sečljana ob 6.40, z Nabrežine ob 6.45, iz sv. Križa ob 6.50, s Prosekoma ob 6.55 in iz Opčin ob 7.05. Stroški romarskega izleta znašajo 38,00 evrov. Za informacije in vpis poklicite na tel. št.: 040-220693, ob uri kosila in zvečer po 20. uri (razen petka) ali na 347-9322123.

SPDT organizira v nedeljo, 27. aprila avtobusni izlet na Bloško planoto. Na programu sta dve varianti: krajska (tri ure) in daljša od 4 do 5 ur. Izlet ni zahuten, priporočamo le dobro, nepremičljivo obutev. Odhod avtobusa iz Trsta, s trga Oberdan ob 8. uri in iz Opčin, izpred hotela Danev ob 8.15. Za vpis in vsa potrebna navodila poklicite (čimprej) na tel.: 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 ali 333-5994450 (Vojka).

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjanc ob 4. do 14. maja. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani zglašijo čim prej na sedež krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. št.: 040-360072. Vabljeni!

ERIK - Bralni krožek »Skupaj ob knjigi«, ob Trubarjevem letu, vabi v soboto, 10. maja na izlet na Dolenjsko, z ogledom Rašice in okolice. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedež KRUT-a v Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072. Vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja izlet na Bistriško v nedeljo 11. maja 2008; obisk bomo: Prem, staro mestno jedro Ilirske Bistrike, Hodnikov mlin, slap Sušec, grad Kalec (dom Miroslava Vilharja), in še marsikaj. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek okrog 19. ure. Cena izleta 35,00 evrov, vključno s kosilom. Prijave v trgovini Sergij Kosmina (040-200123) in v Kavarni Gruden.

In smo dočakali ...

Sandi in Erika

se bosta danes poročila.

Vse najboljše vama želijo

Tania, Sandi, Ivan, Giulia

Danes stopata na skupno živiljenjsko pot

Sandi in Erika

Da bi bilo vajino živiljenje v dvoje vedno polno ljubezni, medsebojnega razumevanja in sreče

vama želimo

Sergio, Silva, Nadja, Egidio in stric Romano

Danes bosta uradno potrdila skupno pot

Sandi Kocjan in Erika Pečar

Še na mnoga leta jima kličejo

pevci moškega pevskega zbora V. Vodnik

Danes se bosta

Erika in Sandi

vzelja.

Da bi se vedno rada imela, jima vošči

skupina Kranclerjev cela

Lepo se živi ob sreči, ljubezni, zadovoljstvu, a prezvi se le od kruha

Lucija iz Zagradca

Izkrene čestitke ob tvojem 18. rojstnem dnevu.

Vsi, ki te imamo radi.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI (Evald Antončič - Stojan) organizira v nedeljo, 18. maja 2008, bogat in zanimiv enodnevni izlet z ogledom Zagreba in koncentracijskega taborišča v Jasenovcu. Za informacije in vpisovanja tel. na št.: 040-220200 (Ida Tretjak) ali 040-229237 (Gabrijela Sedmak).

Čestitke

Danes praznuje naša TAJDA

18. rojstni dan. Da bi bila še naprej prijazna, vesela in uspešna ter da bi se ji izpolnile vse skrite želje ji želimo mama, papà, Nastja, Aljaž in nona Bruna.

Tam na vzhodnem Krasu praznuje danes najina sestrična TAJDA

18. rojstni dan. Vse najboljše ji želimo ter da bi čimprej dobila vozniško in naju peljala en giro - Janika in Tadijan. Vočilom se pridružujejo Igor, Dario in Štefi.

Vse najboljše za 18. rojstni dan in koš poljubčkov moji sestrični TAJDI

pošiljam iz daljne Belgije. Jan s Katjo in Andreasom. Vočilom se pridružujeta tudi nonota Sergij in Milka.

Shu'je danes od sreče poka: na

dnevni redu je poroka. SANDI in

ERIKA sta podpisala, da bosta bo-

dočnost skupaj risala. Naj bo skupna

pot vedno v veselje, to so vaših dra-

gih sosedov iskrene želje! Številka 128

in številka 130.

Srečno, srečno draga ERIKA in

SANDI! Vama iz srca želi Tanja Mauri.

PRODAM štirikolesnik quad polaris,

330 cc, letnik 2005, za dve ose

abonmajska sezona 07/08

www.teaterssg.it

J.P.B.Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK
Komedija
Režija: Janusz Kica
Prevod: Josip Vidmar

danes, sobota, 19. aprila, ob 20.30,
red T,
z italijanskimi nadnapisi

Otvoritev skupinske razstave članov Fotovideo Trst 80
ČLOVEK IN ČAS
danes, sobota, 19. aprila ob 19.30

bezplačna tel. številka 800 214302 ali +39 040 362542
z obrazom svojega časa

abonmajska sezona 07/08

www.teaterssg.it

SSG-mala scena predstava (plus) v abonmaju
Edoardo Erba
MARATON V NEW YORKU
predstava...ki vzame sapo

Igrata: Primož Forte in Romeo Grebenšek
Režija, scene in kostumi: Miha Golob
v nedeljo, 20. aprila, ob 20.30
(z italijanskimi nadnapisi)

Zaželjena predhodna rezervacija.
Abonenti dvignijo vstopnico po simbolični ceni (2 €).
bezplačna tel. številka 800 214302 ali +39 040 362542
z obrazom svojega časa

Obvestila

POZOR MLADI!!! Če si star/a od 18 do 28 let in te zanima enoletno služenje v obliku prostovoljne civilne službe, te vabimo, da se oglaši na sedežu Zvezze slovenskih kulturnih društev (Ul. San Francesco 20, Trst, tel. št. 040-635626), kjer boš dobil/a podrobnejše informacije. Civilna služba je enkratna priložnost za pridobivanje osebnih in profesionalnih izkušenj, namenjena tako študentom kot mladim iskalcem zaposlitve. Za prostovoljce/ke je predvideno mesečno povračilo stroškov.

AŠD-SK BRDINA obvešča svoje člane, da bo zaključno nagajevanje društvene tekme in zaključek te sezone danes, 19. aprila, ob 19.30 v restavraciji Križman v Repnu. Vljudno vabljeni.

FOTOVIDEO TRST 80, Zveza sloven-

FOTOVIDEO TRST 80
vabi DANES,
19. aprila ob 19.30

NA ODPRTJE
FOTOGRAFSKE RAZSTAVE ČLOVEK IN ČAS

V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Sledi ob 20.30 ponovitev komedije Jean Baptiste Poquelin-Molière **NAMIŠLJENI BOLNIK**

Režiser Janusz Kica
Red T, z italijanskimi nadnapisi

ATRON

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH ZADRUGA
vabi člane na redni občni zbor ob drugem sklicu
jutri, 20.aprila 2008, ob 9.30
v Prosvetni dom na Općinah

Ob 10.30
bo v sodelovanju s **KNJIŽNICO P.TOMAŽIČ IN TOVARIŠI**
v prisotnosti avtorja zgodovinarja **Milana Pahorja**
predstavitev nove dvojezične publikacije

"ZADRUŽNIŠTVO NA OPĆINAH Nad 60 let uspešnega delovanja Zadruge"
Sodelujejo zbori: Vesela pomlad, CPZ Sv. Jernej in MoPZ Tabor

Do 22.aprila, med 10. in 12. ter 16. in 19. uro
bo v Prosvetnem domu na ogled **fotografska razstava openskih zadrug**

Vabljeni

skih kulturnih društev, Slovensko stalno gledališče, Zadružna kraška banka in Atron vabijo danes, 19. aprila, ob 19.30 na odprtje fotografske razstave Človek in čas v Kulturnem domu v Trstu. Sledi ob 20.30 ponovitev komedije Jean Baptiste Poquelin-Molière »Namišljeni bolnik«, režiser: Janusz Kica, red T, z italijanskimi nadnapisi.

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v drugem sklicu v nedeljo, 20. aprila, ob 9.30 v Prosvetnem domu na Općinah.

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH vabi v nedeljo, 20. aprila, ob 10.30 v Prosvetni dom na Općinah na predstavitev nove publikacije zgodovinarja Milana Pahorja »Zadružništvo na Općinah - Nad 60 let uspešnega delovanja Zadruge«.

SVETOVNA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA vabi vse člane na

FOTOVIDEO TRST 80
vabi na ogled predstave v tržaškem narečju **"MA ... QUANTI SEMO A ZENA?"**

Marca Gilberta Sauvajona, v priredbi in režiji Massima Papagna ter izvedbi dramske skupine Gruppo PROPOSTE TEATRALI – F.I.T.A.

Zastor bomo dvignili **DANES, 19. aprila, ob 20.30** v prireditveni dvorani v Ricmanjih.

Bambičeva galerija
vabi
v sredo, 23. aprila ob 20.30
na odprtje razstave

NATURALISTIČNA ESTETIKA
Društva likovnih dejavnosti **Pozejdonka iz Kopra**

Predstavitev: **Jelka Cvelbar**
Glasbeni utrirek: **Janoš Jurinčič** iz raz. prof. Marka Ferija pri GM

Na ogled do 16. maja od pondeljka do petka: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Proseška ul. 131 – Općine

tradicionalno Jurjevanje, ki bo v nedeljo, 20. aprila 2008, v Gročani. Zbiranje ob 8.30, zaključni taborni ogenj bo ob 16. uri. Pot do travnika bo označena. Vabljeni!

ASD POLET vabi vse bivše kotalkarje na sestanek ki bo v ponedeljek, 21. aprila, ob 20.30, na Pikelcu, za sodelovanje na prireditvi ob 40. letnici ustavnost društva, ki bo konec meseca junija. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi prihodnj ponedeljek, 21. aprila, v Peterlinovo Dvorano, Donizettijeva 3 v Trstu, na srečanje z dr. Rajkom Bratožem, profesorjem za zgodovino starega veka na Univerzi v Ljubljani in avtorjem najnovije »Rimske zgodovine«, ki je izšla lani pri Študentski založbi (Zbirka Scripta) v Ljubljani. Začetek ob 20.30.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI-PROSVETNI DOM vabi ob izidu dvojezične publikacije zgodovinarja Milana Pahorja »Zadružništvo na Općinah - nad 60 let uspešnega delovanja Zadruge«, na ogled fotografske razstave openskih zadrug, in sicer 21. in 22. aprila 2008, med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

RAZPIS SLOVENSKEGA RAZISKOVNEGA INSTITUTA ZA FUNKCIJO RAVNATELJA INSTITUTA Slovenski raziskovalni institut (SLORI) razpisuje javni natečaj za funkcijo ravnatelja Slovenskega raziskovalnega inštituta za 4-letno obdobje. Pogoji in oblike prijave so na razpolago interesentom na sedežu Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI), Trst, Trg Giotti 1, tel. 040-636663. Rok za prijavo je 21. aprila.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL vabi svoje člane in članice na redni občni zbor, ki bo letos volilnega značaja. Prvi sklic bo v ponedeljek, 21. aprila 2008, ob 7. uri, drugi pa v torek, 22. aprila 2008, ob 20.30. Zborovanje bo potekalo v Kulturnem domu na Proseku št. 2, na sedežu FC Primorje.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje pokrajinski svet članov za tržaško pokrajino v ponedeljek, 21. aprila, prvi sklic ob 20. uri, drugi ob 20.30, v društvenih prostorih SKD Barkovlje (Ul. Bonafata, 6).

DRUŠTVO SLOVENCEV miljske občine vabi vse člane na redni občni zbor volilnega značaja v torek, 22. aprila na sedež društva, Ul. D'Annunzio 62 v Miljah, ob 19.30 v prvem, 20. uri v drugem sklicanju. Ob prilikli pred začetkom občnega zabora boste lahko poravnali članarinu za tekoče leto.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 22.

aprla 2008, ob 18.30 v prvem in ob 19. uru v drugem sklicanju, na sedežu v Trstu, Ul. Montorsino 2.

KMEČKA ZVEZA sporoča, da so uradi na razpolago upokojencem in odvisnim delavcem za izpolnjevanje davčnih prijav 730 ter UNICO. Te storitve se lahko poslužujejo tudi nečlanini organizacije. Lahko pokličete na tel. št.: 040-362941 vsak dan od 8. do 13. ure ter v torkih in četrtekih tudi od 14. do 16. ure ali pa se v istih urnikih zglastite na sedežu Kmečke zvezve v Trstu (Ul. Cicerone 8 - mednadstropje). Na razpolago so tudi sedeži zvezze v Gorici (Korzo Verdi 51/not., tel.: 0481-82570) in v Čedadu (Ul. Manzoni 3, tel.: 0432-703119).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otoške urice v NŠK. zadnjega pravljiča letošnjega niza bo na sprednu v torek, 22. aprila 2008, ob 16.30, v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljično Zrcalce bo pripovedovala Ivana Terčon.

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 22. aprila, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. san Francesco 20, 2. nadstropje) na dežabni večer »Levica, kje si?«. Sodelujejo Majda Bratina, Tamara Blažina, Igor Gabrovec, Igor Kocijančič, Marko Marinčič in Stojan Speiti; moderator Peter Verč.

SRENJA BOLJUNEC sklicuje redni občni zbor v torek, 22. aprila 2008, ob 19. uri, na sedežu. Drugo sklicanje v roku 30 dni s pisnim vabilom.

SKD VALENTIN VODNIK vabi na spomladansko srečanje, ki bo na sedežu društva v sredo, 23. aprila, ob 20. uri predvajanje filma Majenci leta 2006 in 2007 Vojka Jercoga, sledila bo vsakoletna pokupnja vin.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sklicuje redni občni zbor v kulturnem društvu Skala v Gropadi v četrtek, 24. aprila, ob 18.30 v prvem sklicu in ob 19. uri v drugem sklicu.

SOLOPEVSKI SEMINAR Z ADIJEM DANEVOM - Zveza cerkevih pevskih zborov prireja solopevski tečaj za odrasle glasovne (sopran, mezzosoprano, tenor, bariton, bas), ki ga bo vodil priznani korepetitor, pevski izvedenec in bivši vodja opernega zborova beneškega gledališča La Fenice prof. Adi Daneu. Tečaj je namenjen začetnikom kot tudi pevcom z izoblikovano pevsko izkušnjo. V primeru zadostnega števila prijav, se bo seminar odvijal maju in juniju meseca vsako soboto od 16. do 20. ure ali po domenih v Marijanšču na Općinah. Prvo srečanje z sprejemnimi avdicijami bo v četrtek, 24. aprila 2008 ob 16. uri v Marijanšču na Općinah pri Trstu (Dunajska cesta 35). Prosimo vas, da sporočite vaše zanimanje za to pobudo v tajništvu Zvezve v Ul. Donizetti 3. Lahko pokličete na tel. št.: 328-4535725.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) vabi v soboto, 26. aprila, ob 20. uri na praznik »Pokušnje kruha in vina«. Za udeležbo in informacije tel. na št. 040-411635. Vina, ki jih bo strokovna komisija pregledala in ocenila, naj priberejo pridelovalci na sedež društva v torek, 22. in sredo, 23. aprila, od 19. do 21. ure - za vsak vzorec 2 steklenici. Prva tri uvrščena vina bele in rdeče sorte bodo prejela pokal in diploma strokovne komisije. Na prazniku samem bo tudi občinstvo ocenjevalo prva štiri uvrščena vina bele in rdeče sorte, ki bojo deležna kolajne.

KŠD ROJANSKI KRPAN vabi v nedeljo, 27. aprila, ob 11. uri na tradicionalno spominsko svečanost na Komščini (Ulica Bruni).

OBDELUJEŠ kamen, les, železo ali steklo? Udeležbi se druge razstave amaterskih obrtnikov v sklopu Majence. Informativni sestanek bo v ponedeljek, 28. aprila ob 20. uri v prostoru SKD Valentin Vodnik v Dolini. Za info je v večernih urah na voljo številka mobilnega telefona: 0039-339-1976323.

ZADRUGA NAŠ KRAS sklicuje redni občni zbor zadruge v ponedeljek, 28. aprila, ob 8. uri v prvem sklicanju in v torek, 29. aprila ob 20. uri v drugem sklicanju, v prostorih Kraške hiše v Repnu. Vabljeni vsi članji!

SKD VALENTIN VODNIK iz Doline vabi likovne ustvarjalce na pripravljeni sestanek za vsakoletno razstavo ob Majenci. Sestanek bo v sredo, 30. aprila, ob 20. uri v društvenih prostorih. Za informacije v večernih urah je na voljo št. mobilnega telefona 0039/339 1976323.

ŠTUDIJSKI CENTER Melanie Klein obvešča, da bo meseca aprila urad zaprt. Za informacije: info@melanieklein.org ali tel. št.: 328-4559414.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA slavi letos desetletnico. SC Melanie Klein in Slovenska prosveta obveščata, da bo potekal od 30. junija do 29. avgusta v otroškem vrtcu U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanja so odprtia od 3. maja do 14. junija. Podrobne informacije na www.melanieklein.org ali tel. 328-4559414.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA, v svojstvu glavne Občine Socialnega Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor) sporoča, da zainteresirani lahko predložijo prošnjo za brezplačna mesta v kolonijah in v poletnih centrih do 7.maja 2008, v uradu socialnega skrbstva Občine Devin Nabrežina, v Naselju Sv. Maura 124, Sesljan, v sredah in petkih, od 8.30 do 10.30.

ZSSDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2008. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstaviti Zbornika tudi nagrjeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade 31. maja 2008. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

Prireditve

DRAMSKA SKUPINA KD ROVTE-KOLONOVEC obvešča, da bo nastopila danes, 19. aprila, ob 20. uri z igro »Srčni mrk« v Kulturnem domu v Brezovici pri Komnu.

V BAMBICEVU GALERIJI na Općinah (Proseška 131) bo še danes, 19. aprila, na ogled razstava slik Manuele Frirose »Poti srca«. Urnik: od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

ROTARY CLUB MILJE v sodelovanju z Območjem 1.3, Občino Milje, Občino Dolina, pokrajino Trst in prostovoljci Rdečega križa iz Milj organizira v nedeljo, 20. aprila, ob 11. uri v gledališču Verdi v Miljah koncert Godbe na piščala Breg namenjen starejšim občanom. Ob 12. uri - kratka družabnost. Za odhod in prihod je predvidena vožnja posebnega avtobusa: Ricmanje ob 10. uri; Boršt ob 10.10; Zabrežec ob 10.15; Boljunc (pri gledališču) ob 10.20; Dolina (pri občini) ob 10.25; Domjo ob 10.30; Žavlige ob 10.40; pri Štramarju (avtobusna postaja »Fany«) ob 10.45. Povratek je predviden po zaključku družabnosti.

SKD S. ŠKAMPERLE IN ODBOR ZA POČASTITEV PADLIH V NOB od sv. Ivana in s Kolonije vabita v nedeljo, 20. aprila, ob 11. uri pred spominsko ploščo na Narodnem domu pri sv. Ivanu, na spominsko svečanost s polaganjem vencev. Sledili bodo govorji in pričevanja. Na proslavi bo sodeloval TPPZ Pinko Tomažič.

KD Z UMETNOST KONS vabi na odprtje antološke razstave in na predstavitev monografije 50 LET SLIKARSVA/Deziderij Švara, ki bo v galeriji »Narodni dom« v Trstu, Ul. Filzi 14, v ponedeljek, 21. aprila 2008 ob 18. uri.

OTROCI, prijazno vabljeni na gledališko igro »Škrat iz opere« v Kulturnem domu Hrpelje, v ponedeljek, 21. aprila 2008, ob 17. uri. Gostuje Teater za vse v sodelovanju s čelostom Operе Ljubljana.

SRENJA BOLJUNEC vabi na fotografiko razstavo »Mejni kamni v boljunske srenji«, avtor Stojan Glavina. Predstavitev bo v torek, 22. aprila 2008, ob 20. uri, v Kulturnem centru F. Prešeren. Pričazane bodo diapozitive o mejnih kamnih in o delovanju srenji Boljunc.

SKD PRIMORSKO iz Mačkoli vljudno vabi v četrtek, 24. aprila 2008, na koncert ob vstopu v 110-letnico društva. Sodelujejo Nonet Primorsko, Oktet Odmevi, MVS Lipa in MePZ Mačkanje. Koncert bo na dvorišču Eme Tul, v središču vasi, ob 20.30. V primeru slabega vremena bo prireditev v bližnji S

Kraški kamen je osnova gradbeništva na Primorskem

Kras je kamen, kamen je Kras. Neketi opuščeni kamnolomi na Krasu so priče časa in spomenik pomenu, ki ga ima kamen za kraškega človeka. Kamen so ljudje kopali v malih zasebnih kamnolomih in ga uporabljali za gradnjo. Za zdaj je bil in je še pomemben bel kamen.

Kraška hiša
Repen

Z njim zidajo stebre, oboke, obloged izdov in same zidove, kamen uporabljajo za tlake ... Sicer pa je apnenec najbolj razširjena kamenina na Primorskem z obe strani meje. Nastal je kot sedimentna kamenina pred davnimi 50-100 milijoni let. Idealen je za uporabo v gradbeništvu, kamnoseštvu in kiparstvu. Ko govorimo o geološki formaciji kamna s katerim so naši nonoti - in njihovi nonoti pred tem - gradili in ustvarjali prelepne podobe vasi in mest ob morju, uporabljamo naziv apnenici lipiške geološke formacije. K tej formaciji spada lipičan in nabrežinec. Poznamo še reponske formacije, kamor spada povirske reper.

Škrle za strehe

Naslednja značilna oblika kamna je škril, ki je sestavljen iz vzporednih tankih plasti. V številnih malih kamnolomih so se ukvarjali s kamnoseštvom in med drugimi materialom, so pridobivali tudi škrle, stresne kritine in skrilavca. Predvsem čisti apnenec iz obdobja zgodnjene krede predstavlja osnovno omenjenih malih kamnolomov. Večji kamnolomi so začeli nastajati s prihodom večjih odjemalcev in gradnjo prometnih poti, kar je pripomoglo k nastanku gospodarske

panoge kamnoseštva. Kamen s Krasa je tako poskrbel za kruh domačinov, pa tudi prepoznavnost Krasa in arhitekturnih stvaritev po celi srednji Evropi.

Že v srednjem veku so vladala dočlena, sicer še formalna, pravila gradnje. Vsaj na podeželju je bilo tako, med

dal na mesto. Obdelani kamni so imeli ravno zgornjo, spodnjo in zunanjoploskev. Prav ta daje kraškim gradnjam takoj prepoznavno podobo. Premožnejši ljudje so si privoščili boljši kamen in zahlevje obdelavo. Revnejši so sami kopali in obdelovali kamen ter se zadovoljili z bolj površno gradnjo. Seveda so se tudi oni morali držati pravila dveh ravnih ploskev in zunanjega lica. Za vezavo so zgorjni kamen vedno postavljal na spodnja dva, vgrajevali pa so tudi veznice, s katerimi so povezovali zunanje in notranje lice zidu. Zunanji kamni so bili bolje obdelani, znotraj pa je bilo polnilo iz grušča in manjših kamnov, tudi brez malte. Po pravilu so bili najboljši kamni namenjeni zidavi hišnih vogalov, kar je še posebej opaziti v reprezentativnih gradnjah.

Apno in pesek

Naslednja dejavnost povezana s kamnom in po kateri so bili Kraševci znani, je bilo pridobivanje apna. Še posebej je to veljalo za obdobje med obeoma vojnami, ko je pridobivanje apna omogočalo preživetje celih družin. Potreba po apnu v gradbeništvu je močno narasla, ko so začeli nadomeščati slamanato in kamnito kritino s korci.

Vecjo težavo pri gradbenih delih je predstavljalo pomanjkanje peska. Na širšem območju ni bilo naravnih peskovkopov, pa tudi vodotokov, kjer bi se oskrbovali z mivko, ni veliko. Če so imeli kamenja več kot dovolj, so morali biti mojstri zelo varčni z apnom in peskom. Vsako večje deževje, ki je pobralo pesek s cest, so izkoristili in ga s pomočjo »sapona« in »lampurja« pobirali. Seveda so to morali delati na skrivaj, da jih ne vidijo cestari in nadzorniki. Ta pesek je bil poln primes zemlje in organskih snovi, kar daje tako značilno rjavkasto podobo fasad. Pomanjkanje določenih materialov je torej zahtevalo varčevanje. Tudi zato so bili cenjeni najboljši mojstri obdelovanja kamnov, ki so znali do popolnosti zravnati zgornjo in spodnjo ploskev. Tako je bilo potrebno le malo malte za zdavo. Ker je po pravilu za omet zmanjkal apna in peska, je bila njena debelina tanka. Takšne ometi so seveda težko kljubovalo vremenu in času. Ker je bilo apno iz kamnov s katerimi so tudi gradili poslopja, je s staranjem pridobljena patina delovala na obeh materialih podobno in predstavljala nekakšno vizualno celoto. Današnji industrijski ometi so seveda veliko bolj vzdržljivi, se pa har-

monično seveda težje vključijo v kraški prostor in krajino. Zato previdni investitorji in vse bolj dojemljivi gradbinci pogosto posegajo po zmesi iz naravnega apnenčastega ometa in sodobnih dodatkov, ki postajajo priročna in uporabna rešitev.

Tvorci zunanje podobe

Med sprehodi skozi kraške vasi ne moremo spregledati Kalon (kalonja, k'luna), ki so gotovo najbolj prepoznavni del vhoda pred domačijo. Izžarevajo stil in bogastvo (ali skromnost) lastnikov kmetije. Z besedo kalona in porton označujejo domačini kamnit in leseni del skupaj. Kalone ločne izvedbe so po pravilu starejšega datuma, okvirne pa se pojavijo v 19. stoletju. Takrat so tudi postale mogočne in prilagojene večjim kmečkim vozom. Prav uporaba prevoznih sredstev je povzročila, da so jih marsikje odstranili, ker so bile enostavno preozke. Kamnoseške mojstrovine naših prednikov so še čez noč v nič.

Sestavni del grandioznosti zunanje podobe kraških domačij nedvomno nadaljujejo zidovi. Visoki zidovi se po pravilu zaključujejo horizontalno pod koton 45 stopinj, kjer jih prekrivajo škrle ali kot kritina zložena kot slamenjak na strehah. Javne in pomembne zgradbe imajo velike zidove iz masivnih klesancev, ki izžarevajo bogastvo in trdnost.

Vrata skozi katera se vstopa v hišo so po pravilu oblikovana z bogatimi arhitekturnimi elementi v značilnih izvedbah. Sprva so bila vrata ozka in enostavnejšimi dekoracijami ter s skromnimi kamnoseškimi izdelki. Šele kasneje pride do dvokrilnih vrat. Kamen okoli

njih pa je okrašen s simboli in letnico izdelave.

Jerte, ki zaokrožajo okna so še eden od najbolj prepoznavnih elementov kraške in mediteranske arhitekture. Velikost oken je odvisna od namembnosti prostorov. Na severni strani hiše so tako manjše okenske odprtine, sprednja okna pa tvorijo živahn poživitev podobe stavb.

Stebre na Krasu ne srečujemo takoj pogosto kot ostale do sedaj omenjene elemente. Na kmetijah jih prepoznamo kot opporo v leseni konstrukcijah ali na ganku in strešni lindi. Bogati stebri so predvsem lastnost javnih zgradb in seveda sakralnih objektov. Za razliko od stebrov pa so povsod prisotne škrle kot tlak. Nekoč so jih polagali neposredno na poravnano zemljo. Bile so v notranjosti hiš, v kleteh in seveda zunaj, pod gankom, vzdolž hiše, vse okoli kamnitih klopi in miz ali štirn. V notranjosti so igrale pomembno vlogo izolatorja in akumulatorja. Lastnosti kamna so znane že iz antike in škrle v hiši so bile pomemben topotni regulator, ki blaži nihanje temperature. Bile so in so še danes izredno odporne na uporabo in trpežne skozi čas.

Za konec še pod

Leseni pod so mojstri zidave postavili na mešanico grušča in zemlje, zgoraj v nadstropju pa so deske postavljali na grede. Zgornjim sobam se je zato reklo »na podu«. Pod iz smrekovega lesa in topola so ribali s sirkovo krtaco, kar mu je z leti dalo spet specifičen videz.

Vodnjak / Štirna - Kraška hiša v Repnu

Repno:
novogradnja, štiri čudovite hiše v naravi, tudi s pogledom na morje, možnost personalifikacije, visoko kvalitetne zaključne obdelave, vseljive konec marca 2009.

Tržič: stanovanje v hiši na mirni lokaciji v centru, v bližini županstva, neodvisen vhod, sestavljen iz dnevnega prostora s kuhinjskim kotom in galerije-dnevne sobe, zakonske spalnice, delovne sobe, kopalnice, shrambe, majhnega vrtca in parkirnim prostorom. Avtonomno ogrevanje. € 167.000,00.-

Nabrežina:
na mirni in sončni poziciji, v zelenju, hiša potreblja prenovitve z delno zazidljivim vrtom ca 4600m². € 305.000,00.-

Trnovca: kmetijska parcela na sončni legi, ravna, primerena za ureditev vinograda (kraški teran), ob cesti Samatorca – Šempolaj, na meji zazidalnega območja, površina 4.381 m². € 45.000,00.-

STANOVANJA

BAIAMONTI:

stanovanje sestavljeno iz vhoda, kuhinje, zakonske sobe, stranišča, dvorišča, kleti. € 60.000,00.-

BAIAMONTI:

stanovanje sestavljeno iz kuhinje, hodnika, zakonske spalnice, spalnice, kopalnice in kleti. € 73.000,00.-

ULICA MOLINO A VENTO:

stanovanje sestavljeno iz dnevne sobe, zakonske spalnice, kuhinje, kopalnice, stranišča in kleti. Avtonomno ogrevanje. € 89.000,00.-

PREDEL GLAVNA BOLNICA

(Osp. Maggiore) (za investicijo, v najemu, mesečna najemnina 500,00€), stanovanje v tretjem nadstropju, 110 m², sestavljeno iz kuhinje, štirih sob, kopalnice in stranišča. € 115.000,00.-

PREDEL TRG HORTIS

(ULICA DEI FABBRI): stanovanje sestavljeno iz kuhinje z balkonom, dnevne sobe, dveh spalnic, kopalnice, kleti. Avtonomno ogrevanje. € 118.000,00.-

PREDEL SV. JUSTA:

svetlo stanovanje v dobrem stanju, pogled na vrt, sestavljeno iz kuhinje z balkonom, dnevne sobe, zakonske spalnice, spalnice, kopalnice, stranišča, kleti. Avtonomno ogrevanje. € 132.000,00.-

TRG SCORCOLA (ULICA ALEARDI):

stanovanje, velike kvadrature prib. 150 m², sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, treh spalnic, majhne sobe, kopalnice, stranišča in kleti. Avtonomno ogrevanje. € 219.000,00.-

ULICA MARTIRI DELLA LIBERTA':

svetlo stanovanje, velike kvadrature, v dobrem stanju, primerno za urad - kuhinja, sedem sob, dve kopalnici, shramba, trije balkoni. Avtonomno ogrevanje. € 305.000,00.-

PREDEL BONOMEA:

zadnje nadstropje + mansarda, stanovanje z razgledom na zaliv, sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, treh spalnic, trije kopalnici, balkon, kleti. Parkiri prostor, avtonomno ogrevanje in solastiški vrt. € 449.000,00.-

www.igloimmobiliare.it

IGLOO IMMOBILIARE

Ulica dei Porta v gospoški stavbi z dvigalom, zadnje nadstropje, odprt pogled, sestavljeno iz dnevne sobe s teraso, opremljene kuhinje, zakonske spalnice in kopalnice. Lastni parkirni prostor v garaži. € 160.000

Arco di Riccardo, kvalitetno dodelano stanovanje v obnovljenem bloku z dvigalom, zadnje nadstropje, s pogledom na arheološke izkope. Sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe, na novo opremljene kuhinje, zakonske spalnice in dveh kopalnic. Avtonomno ogrevanje. Novo, za prave poznavalce.

Stranska ulica Giulia udobno stanovanje sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe, dveh spalnic, kuhinje, obnovljene kopalnice, shrambe in kleti. Avtonomno ogrevanje. € 93.000

Ulica Cantù na mirni lokaciji, v zelenju, razgledno stanovanje: vhod, dnevna soba s teraso, kuhinja z balkonom, dve zakonski spalnici, kopalnica, shramba in zidana velika klet € 144.000 !!!

Općine v manjšem bloku, v zelenju, na mirni lokaciji, stanovanje sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe s teraso, kuhinje, dveh zakonskih spalnic, kopalnice, shrambe in kleti. € 190.000 – možnost dogovora.

Ulica Romagna – nižje v bloku obdanim z vrtom: svetlo stanovanje z odprtim pogledom, sestavljeno iz vhoda, dvojnegaja salona, kuhinje, velike zakonske spalnice z garderobo omaro, spalnice, dveh kopalnic, dveh shramb in dveh kleti. Avtonomno ogrevanje. € 235.000 – možnost dogovora. Na voljo garazni box v istem objektu.

Rio Corgnoleto ekskluzivno podstrešno stanovanje, v dveh etažah s terasami, odlično dokončano, z izrednim pogledom na morje in mesto. Nahaja se v novejšem bloku, na zeleni in mirni lokaciji. Udobno parkiranje v dodeljenem pokritem parkirnem prostoru. € 350.000

Ulica Commerciale – nižje pogled na morje in mesto, na privatni cesti, daleč od prometa, v rezidenčnem naselju, svetlo podstrešno stanovanje v dveh etažah in razglednimi terasami. Klet in dvojni zasebni parkirni prostor v garaži.

S. Pasquale v mirnem naselju, svetlo stanovanje v gospoški stavbi z dvigalom in velikim solastiškim vrtom. Vhod, dnevna soba s teraso, kuhinja z balkonom, tri spalnice, dve kopalnici in dve shrambi. Klet in parkirni prostor v garaži € 290.000 – možnost dogovora.

Vile in hiše z vrtom

Općine v rezidenčni četrti, samostojna vila obdana z angleškim vrtom, z dostopom in pokritimi parkirnimi prostori za več avtomobilov, natančne dodelave in posebna izbira gradbenih tehnik. Izvirna tej kategoriji z najsdobnejšim dizajnom. Napeljave v skladu z zadnjimi predpisi.

V bližini svetišnika della Vittoria krasna hiša z izrednim pogledom na morje, velikimi razglednimi terasami in parkirnimi prostori. Hiša je v dveh etažah, sestavlja jo še pralnica, soba za ogrevalni kotel in velika klet. Popolnoma obnovljena.

Ricnanje prijazna samostojna hiška v zelenju, z opremljenim dvoriščem, 120 m², s pergolo in prostorom za barbecue. Parkirni prostori. € 310.000,00

Cesta za Lazaret na ekskluzivni poziciji z izrednim pogledom na zaliv in morje, ponujamo posebno in moderno višo, odlično dokončano, z razglednimi terasami in velikim boxom. Perfektna.

Ul. Imbriani, 7 (stopnišče B) II. nadstropje - TRST - Tel. 040.661777 - 040.7600243 Fax 040.365811
e-mail: igloo.immobiliare@libero.it - Urnik: 9.00 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Case&Casali
Tvoja nepremičinska agencija v Devinu – Nabrežini

v tem mesecu ponuja...

Devín pri morju - blizu pristanišča: krasna nova vila, prib. 500 m², z vrtom 2.200 m², možnost predelave v dvodružinsko hišo. Vila je sestavljena iz starih spalnic, treh kopalnic, salona, dnevne sobe, kuhinje, pralnice, notranjega dvigala, kleti, garaže, taverne, možnost postavite bazena in predelave dodatnega prostora za drugo stanovanje, edinstvena priložnost za ponujeno kvadraturo. Obvezujoča cena, kod. 31

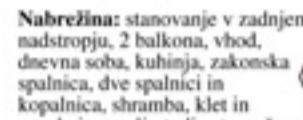
Prava priložnost!! Blizu Sesljanja: samostojna dvoetažna vila potrebna prenove, sestavljena iz salona, treh spalnic, kuhinje, terase, garaže in pralnice, s čudovitim pogledom na morje. Nahaja se v tihem okolišu!!! Vredna ogleda!!! Odobren projekt širitev za dodatni dve nadstropji. € 420.000,00 kod. 31

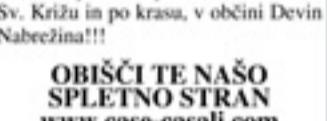
Devín - predel Černica: vila z dostopom do morja, prib. 250 m², z 2.000 m² v krasnem okolišu med skalami in travnikmi; sestavljena iz salona, kuhinje, petih spalnic, štirih kopalnic, pralnice, kamino, kleti in portikov; skoraj vse na eni etaži. Informacije nudimo v uradu s predhodno rezervacijo. Zelo obvezujoča cena. Kod. G

Devín: krasno stanovanje sestavljeno iz salona s kamonom, kuhinje, treh spalnic, dveh kopalnic, kleti, dveh parkirnih prostorov in garaže. Terasa za romantične večere! Očarljiv pogled na grad in delček morja. kod. 35 € 290.000,00 Vredno ogleda!!!

Bližina Šempolaja: manjša nova vila, ki meji na eni strani s sosednjo stavbo: salon s kamonom, kraška kuhinja z ognjiščem, tri spalnice, tri kopalnice, taverne, portik in veliki vrt. Čudovita, z odlično ceno! € 395.000,00 Ugodno!!!

Iščemo za naše stranke in ljubitelje konzervativne obnove stavb kralke hiše, tudi potrebne prenove, v Slinjem, Sv. Križu in po krasu, v občini Devin Nabrežina!!!

OBIŠČI TE NAŠO SPLETNO STRAN
www.case-casali.com
 Poklicite nas!!!

V naših uradih dobite še veliko drugih ponudb.

Info point v: Sesljanu – blizu kemične čistilnice Devinu – v centru – predel Bouganville

Informacije in reklama:
 V slovenščini od PONEDELJKA do PETKA od 9.00 do 13.00, tel: 348.9606995
 V italijanščini ob PONEDELJKIH in ob ČETRTKIH od 17.30 do 19.30, tel: 348.7626001 - 040.2070131
 Devin 69/c, Devin Nabrežina – Trst (Italija) e-mail: info@case-casali.com www.case-casali.com

ARTES
 NEPREMIČINSKE STORITVE
 Damian Grilanc

Narodna ulica, 36/1
 34151 Općine (TS)
 Tel. 040 2158112 - Fax 0402158225
www.artes-immobiliare.com

OPĆINE – UL. DEI SALICI: že v gradnji enodružinske hiše različnih tipologij in velikosti, v kraškem stilu z zasebnim vrtom, taverne in parkiriščem. Možnost notranjih sprememb prostorov. Posebna pozornost termično/akustični izolaciji.

KRMEŠKA: enodružinska dvonadstropna hiša na mirni lokaciji. Pred kratkim obnovljena, z zasebnim vrtom in parkiriščem. € 349.000

GORJANSKO: dve enodružinski hiši v gradnji, vsaka meri približno 260 m² v treh etažah in ima 500 m² zemljišča. Možnost sprememb notranjih prostorov.

NABREŽINA - RESIDENZA AL PARCO: Skoraj dokončani novi apartmaji različnih velikosti z velikimi terasami, vrtom, kletjo in lastnim parkirnim mestom in garaži. Termična in akustična izolacija, avtonomno ogrevanje, videodomofon in centralna satelitska antena.

PREBENEG: hiša na zelo mirni lokaciji: vhod, majhna kuhinja z dnevno sobo, kopalnica, shramba, taverne 45 m² nad zemljijo, vrt in boks.

IVANJI GRAD: zazidljiva parcela v izmeri cca. 2250 m² na sončni lokaciji. Možnost delitve oziroma gradnje več vrstnih hiš.

KRIŽ – Primerno za podjetja – zazidljiva parcela z odobrenim načrtom za gradnjo dveh enodružinskih hiš.

BREZPLAČNE CENITVE NA DOMU

Nudimo tehnično in pravno pomoč pri nakupu in prodaji ter možnost kredita z dogovorjenimi bankami.

PADRIČE, V BLÍZINI GOLF IGRIŠČA
 dvoetažna vila, 300 m², potrebna prenove, s kmečkim zemljiščem v izmeri 3.500 m². Možnost nakupa bližnje zemljiške parcele.

MILJE
 obdana z zelenjem, s pogledom na gričevnati okoliš, krasna pravkar dokončana dvoetažna vila, 250 m², kvalitetno dodelana z vidnimi tramovi in kamnitimi zidovi in z zemljiščem v izmeri 2.000 m², dostop z avtom.

ULICA ROMAGNA NIŽJE
 poslovni prostor 120 m², avtonomno ogrevanje, potreben prenove, sestavljen iz 5 prostorov, 2 kopalnic, shrambe, 2 balkonov in lastnega boksa. € 220.000,00

SAN VITO ULICA GALLERIA
 v elegantni stavbi 30. leta, v drugem nadstropju, z avtonomnim ogrevanjem, 110 m²: kuhinja, dnevna soba, 3 spalnice, manjša soba, kopalnica, 2 balkona, klet. € 185.000,00

ULICA DEL LLOYD
 na mirni poziciji, obdano z zelenjem, 85 m², komaj prenovljeno stanovanje sestavljeno iz kuhinje, dnevne sobe, 2 zakonskih spalnic, kopalnice, shrambe, kleti. € 158.000,00

ULICA DEI PORTA
 stanovanje, 130 m², sestavljen iz kuhinje, dnevne sobe, 3 zakonskih spalnic, 2 kopalnic, shrambe, 2 teras v izmeri 7 in 15 m². € 188.000,00

OBALA GRLJAN SV. KRIŽ
 dvoetažna vila na čudoviti poziciji, 210 m², z boksom in z zemljiščem v izmeri 800 m² z dostopom do morja.

GOSTINSKI OBRAT V CENTRU
 z moderno opremo. V prodaji tudi zidovi. Informacije nudimo v uradu.

TAM IMMOBILIARE SRL
 TRST - UL. P.L. DA PALESTRINA, 5
 TEL. 040.3498398 / 040.304998 www.pirellireagency.com/ts/battisti

PIRELLI RE AGENCY

Carsia na Krasu

Na parceli v ulici Carsia na Opčinah, kjer je nekoč stala starejša primestna vila, je družba Carsia s.r.l. zgradila prestižno sosesko z 23 nadstandardnimi stanovanji. Naselju je ime Carsia in predstavlja skupni projekt nepremičninske družbe KB INVEST S.p.a. in slovenskega gradbenega podjetja KRAŠKI ZIDAR d.d.

Vsaka izmed vrstnih hiš v naselju je sestavljena iz dveh stanovanjskih enot. Zaradi velikega zanimanja in pozitivnega odziva kupcev, je za prodajo na voljo le še sedem stanovanj.

Stanovanja z vrtom

Stanovanja v pritličju merijo približno 80 kvadratnih metrov in so sestavljena iz vhoda, velikega dnevnega prostora s kuhinjskim kotom, zakonske spalnice, spalnice in kopalnice. Prednost teh stanovanj je v veliki stekleni stranici dnevne sobe, ki je obrnjena proti jugu in vodi na teraso z vrtom. Tudi ta je sestavni del lastniške parcele.

V spodnji etaži 140 kvadratnih metrov velikih stanovanj je osrednja vloga namenjena velikemu dnevnu prostoru s popolnoma zastekleno stranico obrnjeno proti južni strani. Notranjost je dovolj velika, da se lahko z dodatnimi pregradami pridobi še dodaten prostor.

Stanovanja v zgornjem delu hiš so dvoetažna in zaradi tega večja. Ta luksuzna stanovanja nadstandardnega naselja Carsia merijo približno 140 kvadratnih metrov, ki se razprostirajo v dveh nadstropijih. V spodnji etaži ima osrednjo vlogo velik dnevni prostor s popolnoma stekleno stranico obrnjeno proti južni strani. Prostor se nadaljuje na teraso, notranjost pa je dovolj velika, da se lahko z dodatnimi pregradami pridobi še dodaten prostor. Spodaj je še kopjal-

dnem delu imajo tudi primerno razporeditev za postavitev številnih omar in garderobnega dela.

Soseska Carsia je zgrajena po vrhunskih merilih, ki zagotavljajo udobje in varnost prebivalcev. Gre za zaključeno in na prijazen način ograjeno celoto z zelenimi površinami, notranjim otroškim igriščem in skupnim zunanjim prostorom.

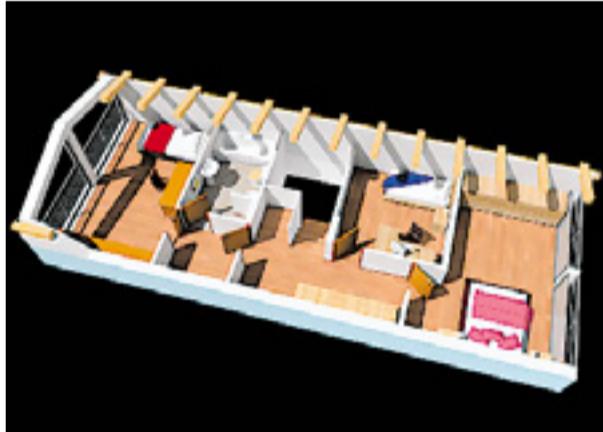
Ključna rešitev, ki omogoča toliko udobja v soseski je v modernem podzemnem parkirišču za ves stanovanjski kompleks. Vanj in v kleti, ki so tudi sestavni del podzemnega dela naselja, vodi dvigalo.

Arhitekturna zasnova nadstandardne soseske Carsia je namenjena kupcem z najzahtevnejšimi željami, ki želijo živeti v zdravem in svetlem okolju stanovanj modernih zasnov. Soseska v »priaznji četrti« Opčin pa omogoča svojim prebivalcem udobno in varno preživljvanje prostega časa.

Investitor bo 10. in 11. maja 2008, med 10. in 16. uro organiziral dan odprtih vrat. Vsi zainteresirani so vabljeni na ogled Carsie, nove soseske na Opčinah!

Zgornja etaža stanovanj obsega še eno kopalnico in tri sobe, med katerimi je tista, ki je obrnjena proti jugu večja in zaradi velikih steklenih površin idealna za otroško igranje in učenje.

KB invest
S.p.A.

Edinstvena predstavitev
Stanovanjskega naselja

»Carsia«

V novem naselju s posebno arhitekturo in obdanim s krasnim parkom prodajamo ekskluzivna stanovanja z zasebnim vrtom ali terasami, s kletmi in parkirnimi prostori v garaži, in s solarniškim igriščem za otroke.

Predaja maja 2008

Stanovanje, prib. 140 m², v dveh etažah:
1. nadstropje: salon z izhodom na teraso, kuhinja, kopalnica
2. nadstropje - mansarda: 2 zakonski spalnici, otroška soba, kopalnica
od € 355.000,00

Stanovanje, prib. 80 m², z lastnim vrtom, sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe s kuhinjskim kotom, zakonske spalnice, otroška soba, kopalnice
od € 260.000,00

Vse informacije o prodaji stanovanj so na voljo na telefonski številki: 040 299 137

www.kbinvest.it

GRUPPO
KB
1909
SKUPINA

GORICA - Iztekla so se pogajanja na deželnem šolskem ravnateljstvu

Na slovenskih šolah brez krčenja stolic in razredov

Dodatni razredi in eno mesto več za podporni pouk - V maju posvet o večjezičnosti v šolah

Na deželnem šolskem ravnateljstvu so iztekla pogajanja za porazdelitev stolic na šolah. »Čeprav jih povsod krčijo, bo na slovenskih šolah na Goriškem ohranjen status quo. Nič se ne bo spremenilo. Nič nam ne bo odvzeto. Nasprotno: dosegli smo nekatere premike,« je povedal Joško Prinčič, tajnik Sindikata slovenske šole, ki je spremjal potek dogovarjanja. Slovenski sindikat je namreč povabljen k pogajalskemu omiziju in enakovreden partner. To vlogo mu priznavajo deželni šolski urad, pa tudi ostali sindikati, pojasnjuje Prinčič.

Izhodišče za pogajanja, ki so se začela prejšnji teden in se zaključila v sredo, je bil predlog o razporeditvi stolic, ki ga je na osnovi rimskih navodil izdelalo deželno šolsko ravnateljstvo v sodelovanju s pokrajinski šolskimi uradi. »S tem v zvezi moram izpostaviti pozornost, ki smo ga deležni pri goriškem šolskem uradu,« opozarja Prinčič, ki je bil seznanjen z bojaznjijo predvsem na slovenskem tehničnem polu v Gorici, da bi krčenje razredov in stolic prizadelo naše više srednje šole.

»Kontingent stolic določa iz leta v leto Rim, ki ga potem v januarju pošlje na deželno šolsko ravnateljstvo. Tako je bilo tudi letos. Kot že nekaj let so bili spet predvideni rezni in krčenje. Moram pa poudariti, da je specifika naših šol primerno upoštevana, čeprav so naši organiki združeni z italijanskimi, kar pomeni, da našega osebja pri porazdeljevanju stolic ne razlikujejo od italijanskega,« razlagata Prinčič. »Že veliko časa zahtevamo, da bi bil kontingenec stolic za slovenske šole ločen, kar je že veljalo v devetdesetih letih in s čimer se strinjajo tudi italijanski sindikati. Zahteve ni nam še uspeло uveljaviti. To pomeni, da bi bili obravnavani posebej in da bi bila naša specifika polno upoštevana. Drugače bomo vsakič tvegali, da nam bo kaj odvzeto,« pojasnjuje slovenski sindikalist in dodaja, da je tudi na tokratnih pogajanjih prišla do izraza poselnost oziroma specifika naših šol. O tem zgovorno priča naslednji podatek. »V naših vrtcih imamo najvišji količnik otrok na vzgojitelja, in sicer 12,6, kar pomeni, da imamo v povprečju po 25,2 otroka na sekcijski. To je najvišji koeficient v deželi. V italijanskih vrtcih ta količnik ne presegava enajstih otrok na vzgojitelja. Tudi ta podatek kaže na trend rasti naših šol,« poudarja Prinčič in navaja rezultat pogajanj: »Prihodnje leto bomo imeli dva prva razreda več na osnovnih

šolah v Romjanu in na Vrhu. Dodatna prva razreda bomo imeli na nižjih srednjih šolah v Doberdoru in Gorici; v Doberdoru bomo torej imeli skupno šest razredov, osem pa na šoli Ivana Trinka. V vrtcih ne bo sprememb z izjemo Gorice, kjer pa se ne najdejo primerne prostori za odprtje četrte sekცije. Na podlagi naših zahtev ohranjamo status quo na višjih srednjih šolah. To pomeni 28 razredov (14 na tehničnem in 14 na licejskem polu) in skupno 40 stolic. Če upo-

stevarimo, da so italijanskim višjim srednjim šolam v goriški pokrajini odvzeli devet stolic, je to dober rezultat in kaže na to, da je slovensko šolsvo danes še deležno primerne pozornosti,« pravi Prinčič in izpostavlja pridobitev: »Dosegli smo eno mesto več za podporni pouk v otroških vrtcih, torej enega vzgojitelja več. Tega nam lani niso priznali.«

Naj ob koncu še napovemo, da bosta Sindikat slovenske šole in slovenska kon-

zulta pri goriški pokrajini v torek, 13. maja, ob 17. uri priredila posvet na temo otrok v naših šolah, ki ne obvladajo slovenskega jezika. V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo predaval Franco Fabbro, dekan pedagoške fakultete na videmski univerzi in strokovnjak s področja nevrolingvistike in večjezičnega izobraževanja. »To bo začetek. Junija bosta sledila seminarja za učitelje, nakar se bomo v to temo poglabljali znanstveno in sistematično,« zaključuje Joško Prinčič.

SOVODNJE - Odbornica Sara Vito z občinskim upravitelji

S pokrajino načrtujejo izboljšave na športnih objektih

Goriška pokrajinska uprava je v svoj proračun vključila 180.000 evrov, s katerimi bo financirala posege na športnih objektih predvsem v manjših občinah. »S posameznimi občinami bomo podpisali protokole o sodelovanju, na podlagi katerih bo pokrajina krila dve tretjini stroškov posegov na športnih objektih, občine pa eno tretjino. Na ta način smo že tlakovali teniško igrišče v Romansu in dokončali igrišče za bejzbol v Šlovrencu. Prvi poseg je stal 10.000 evrov, drugi pa 30.000 evrov,« je pojasnila pokrajinska odbornica Sara Vito, ki je včeraj obiskala sovodenjsko občino ter si v spremstvu župana Igorja Petejana in odbornika Slavka Tomšiča ogledala telovadnico, nogometno igrišče in kottalkarsko ploščo na Ronku. Vitova je po ogledu povedala, da bi pokrajina lahko financirala tudi kak poseg v sovodenjski občini; po njenih besedah sicer ne bi šlo za bajne vso te denarja, pač pa za prispevek, ki bi izboljšal funkcionalnost že obstoječih športnih struktur. »Morda bi kazalo namestiti fotovoltaicne panele za gretje vode ob slaćilnicah, izvedli pa bi lahko še kak drug poseg, če bo po njem potreba,« je pojasnila Vitova in dodala, da vsekakor pričakuje predloge sovodenjske občinske uprave in športnih društev, nato pa bodo skupaj preverili, katerim projektom bodo dali prednost in sploh kateri so uresničljivi. (dr)

Odbornica
Sara Vito
z županom
Igorjem
Petejanom
na ogledu
sovodenjske
telovadnice

BUMBACA

NOVA GORICA Mamila in šole: »Alarm pretiran«

Na sestanku aktivna ravnateljev osnovnih šol in vrtca Nova Gorica s podžupanjo Darinko Kozinc in s pristojnimi z oddelka za družbene dejavnosti mestne občine je tekla beseda o problematiki odvisnosti, odvrženih iglah in ukrepih v zvezi s tem. V zadnjem času se je namreč v medijih ponovno pojavila omenjena problematika, češ da je ta problem v osnovnih šolah v mestni občini zelo pretekel.

Ravnatelji so na aktiku poročali drugačje. Kot so povedali, beležijo upad težav, povezanih z odvisniki, poleg tega tudi najdejo zelo malo ali nič igel, ki bi bile odvržene v okolici šol. Nekatere šole s podeželja mestne občine pa so celo poročale, da tega problema pri njih zaenkrat sploh ni. Kot so povedali ravnatelji, jih moti, da obstaja v javnosti občutek, da je ta problem večji, kot dejansko je. Na vseh šolah izvajajo številne preventivne programe, v katerih izobražujejo učence, jim svetujejo in opozarjajo na nevarnosti. Šole vabijo tudi številne strokovne delavce, ki tako učencem kot tudi staršem predavajo o problematiki odvisnosti. Ravnatelji so prepričani, da je upad težav, povezanih z odvisnostjo, povezan tudi z izvajanjem preventivnih programov.

Ravnatelji so spregovorili tudi o fizični zaščiti neposredne bližine šole npr. z ograjami. Vendar so bila tu mnenja deljena. Na eni strani je res, da se na ta način zaščiti okolica šole in se prepreči vstop nepovabljenim osebam, na drugi strani pa ravnatelji pravijo, da mora biti okolica šole dostopna, saj takoj mladim omogočajo, da imajo prostor, kjer se lahko zbirajo.

V medijih se je pojavila zlasti problematika osnovne šole Franja Erjavca v Novi Gorici. Zorka Rajko, do nedavnega ravnateljica omenjene šole, nam je v zvezi s tem poslala naslednje obvestilo: »V medijih omenjeno število najdenih igel na osnovni šoli Franja Erjavca se nanaša na večletno obdobje in ne na sedanji čas, saj se je stanje prav po zslugi aktivnosti šole in policije uspešno saniralo in je po moji oceni statistično primerljivo z drugimi mestnimi okolji. Dodati je potrebno še, da se v fond najdenih igel štejejo tudi igle, dobljene na parkirišču za šolo in pod mostom na poti v Dijaški dom. Okolico šole v skladu z navodili redno pregleduje hišnik takoj po prihodu v službo ob 6. uri. Ustrezna navodila, kako ravnati v primeru, če se klub vsemu opazi odvrženo iglo, pa so predovana tako učiteljem kot učencem.«

ZDRAVSTVO V torek brez analiz

Zaradi prenove računalniškega sistema v torek, 22. aprila, ne bodo opravljali analiz krvi v ambulantah zdravstvenega podjetja v Krminu (sedež zdravstvenega podjetja v ulici Venezia Giulia), Gradišču (ambulanta v ulici Fleming), Vilešu (bolničarska ambulanta ob občinskih telovadnicih), Foljanu (center za analize krvi v ulici Cau de Soto), Turjaku (center za analize krvi na trgu Libertà) ter v bolnišnicah v Gorici in Tržiču. Kri bodo vseeno analizirali bolnikom, ki se zdravijo s antikoagulantmi, onkološkim bolnikom in bolnikom, ki nujno potrebujejo izvide. Vse ambulante in bolnišnice bodo ponovno naredi za analize krvi v sredo, 23. aprila; to ne velja za Krmin, kjer v sredo praznujejo zavetnika, zato pa bodo tako ambulanta kot tudi drugi javni uradi v mestu zaprti.

PEVMA - Na zapadlost koncesij je mestno upravo opozoril rajonski svet

Občina bo skrbela za grobnice

Kompleks sestavlja nagrobni spomeniki grofov Turn, Teuffenbach-Thömel in Strassoldo - Najstarejši nosi datum 1818

Plemički nagrobni spomeniki na pevmskem pokopališču, ki jim bo prizanešeno

BUMBACA

Občinska uprava bo skrbela za vzdrževanje manjšega kompleksa starih grobov na pokopališču v Pevmi. Na njihov umetniški in zgodovinski pomen je sredi marca opozoril rajonski svet za Pevmo, Štmaver in Oslavje, potem ko so njegovi svetniki na pevmskem pokopališču prebrali obvestilo, da je zapadla koncesija za omenjene grobove. Rajonski svet je zatem pozval tehnični urad goriške občine, da naj prepreči odstranitev nagrobnih spomenikov grofov Turn, Teuffenbach-Thömel in Strassoldo, ki so velikega pomena za vaško skupnost.

Zahtevam pevmskega rajonskega sveta se je odzval občinski odbornik za pogrebne službe Sergio Cosma, ki zagotavlja, da bo odslej za vzdrževanje starih grobov skrbela goriška občina. Nagrobeni kompleks sestavlja grobova rodbin Turn (najstarejši nosi datum 1818), Teuffenbach-Thömel in Strassoldo, v katerih sta pokopana zadnja potomca pevmskega kolena družine Turn. Na neoklasičnih grobnicah so nagrobeni napisni v latinščini in nemščini, zaradi katerih sta spomenika še pomembnejša.

»Občinska uprava je počaščena, da lahko poskrbi za grobni s tako velikim zgodovinskim in umetniškim pomenom, seveda pa sem pripravljen prisluhniti predlogom občanov za vzdrževanje nagrobnih spomenikov v vseh petih pokopališčih, ki so razpršena po goriških občinah,« poudarja Cosma in nadaljuje: »Stari grobovi nam pomagajo ohranjati zgodovino našega mesta; posmislite je namreč treba, da je nekdanje goriško pokopališče doživelje razdejanje med prvo svetovno vojno, zatem pa so nad njim zgradili Novo Gorico.«

GORICA - Ciril Zlobec v Kulturnem domu predstavil svojo najnovejšo zbirko

Ganljivo pesniško pričevanje o viharjih in zavetnjih srca

Pesnik, ki je potrdil navezanost na Goriško, pravi: »Skozi poezijo skušam prodreti v misterij smrti«

Zlobec s Komelom na četrkovem goriškem večeru

BUMBACA

Srečanje s Cirilom Zlobcem vselej pričajo veliko število ljubiteljev njegove poezije. Tako je bilo tudi v četrtek v Kulturnem domu, ko so zbrani ljudje ponovno začutili njegovo navezanost na Goriško in zamejstvo. V večer je uvedel ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, ki je o Zlobcu povedal, da Goriško obiše domala ob vsakem izidu svoje pesniške zbirke. V Kulturnem domu je vedno dobrodošel gost, je poudaril Komel, pesnik pa je k temu pripromnil, da je tu vselej doživel veliko simpatije in navezel prijateljske vezi.

Četrtkovo srečanje s pesnikom je bilo nekoliko drugačno od dosedanjih. Glavno besedo je imela njegova čustvena poezija, ki jo Zlobec opredeljuje kot povabilo k notranjemu dialogu. Večer, ki so ga obogatili z branjem poezij ob klavirski spremembi, je zelo lepo izpadel in je obiskovalce, ki so napolnili dvorano, navdajal z lepimi občutki, mestoma tudi z ganjenostjo. Poezije je mojstrsko podala Barbara Rustja, glasbeni okvir pa je prispeval pianist Aleksander Vodopivec.

V tokratni Zlobčevi pesniški zbirki z naslovom *Vi viharjih in zavetnjih srca* prevla-

dujejo ganljivi, z žalostjo prepojeni stih, saj so pesmi nastajale v času, ko se je za posledicami neozdravljive bolezni od življenja poslavljala pesnikova hči. Njej je posvetil pretežni del zbirke, ki ga lahko povzamemo s pretresljivim verzom: »ko je življenja v nas vse manj in manj«. Ostale pesmi so posvečene rojstnemu kraju na Krasu, ženi in pa miselnim sklopom, prežetim s filozofijo življenja in smrti. O svoji zbirki je Zlobec povedal, da je nekaka retrospektiva skozi življenje in da je prav skozi poezijo skušal prodreti v misterij smrti.

Z ganljivostjo prežeti pesniški večer se je zaključil s poglobljenim razmislekom o izvenpesniških področjih, ki pogojujejo naše življenje. Namig je bil seveda usmerjen na politiko in na družbeno spremembe, ki jih leta prinaša. V zahvalu za prisotnost in za dolgoletne prijateljske vezi je Komel izročil gostu keramični umetniški izdelek briškega umetnika Ivana Skubina, udeleženci večera, med katerimi je bilo kar nekaj mladih, pa so se še dolgo po zaključku uradnega srečanja pomudili na prijateljskem klepetu s Cirilom Zlobcem. (vip)

Skuterist podrl žensko

V tržiško bolnišnico so sprejeli na zdravljenje priletno žensko, ki jo je včeraj ob 12.50 podrl mladoletni skuterist. Ženska je prečkala cesto po prehodu za pešce v ulici Rosselli v Tržiču, fant, ki je privožil, pa je opazil prepozno. Skušal se ji je izogniti, vendar je padel na tla in zatem podrl žensko. Na kraju so poleg osebja službe 118 posredovali mestni redarji, ki imajo svoje poveljstvo le nekaj metrov stran.

Nocoj Črna komedija

Dramska družina prosvetnega društva F.B. Sedej bo nocoj ob 20.30 na odru Sedejevega doma v Števerjanu uprizorila Črno komedijo v režiji Franke Žerjala. Ponovitev bo ju tri ob 17. uri na istem odru.

Sprehod po Goricah

Zveza Legambiente prireja jutri, 20. aprila, sprehod po Gorici in Novi Gorici, ki ga bo vodil novogoriški urbanist in arhitekt Niko Jurca. Udeleženci sprehoda se bodo zbrali ob 9.30 pri nekdanjem mejnem prehodu pri Štandrežu, ob 10. uri pa pred novo-goriškim županstvom.

Ob obletnici pobratenja

Ob 40. letnici pobratenja med Metliko, Wagno in Ronkami se bodo župnijske skupnosti iz teh treh občin danes srečale v cerkvi sv. Jožefa v Celju; na srečanju bodo potrdili prijateljske vezi.

Brainville 3 v Gorici

V deželnem avditoriju v Gorici bo drevi ob 20.45 v okviru niza Gorizia Jazz nastopil trio Brainville 3, ki je letos prvič obiskal Italijo. Trio sestavlja kitarist in pevec Daevin Allen, basist Hugh Hopper in baterist Chris Cutler.

V Gradežu o kulturi

V hotelu Astoria v Gradežu bo danes z začetkom ob 9. uri celodnevni posvet o kulturnih dobrinah in kulturi ter o njihovem ovrednotenju, ki ga prirejata občina in oddelek pravnih ved Videmske univerze pod pokroviteljstvom goriške pokrajine in Fundacije Goriške hranilnice. Med govorniki bodo izvedenci in docenti prava.

Čiščenje in urejevanje bregov Grojnice

FOTO V. BORDON

Ob večjih nalivih ni uspel požirati vse vode niti jašek s štirideset centimetrskim obsegom, ki stoji ob občinski cesti, zato pa ga bodo nadomestili z večjim. Nov jašek bo narejen iz betona, dolg bo en meter, širok pa en meter in dvajset centimetrov. Da bi zagotovili čim bolj varno postavitev novega jaška, bodo v torek, 22. aprila, zaprili občinsko cesto, ki vodi iz doline Grojnice v Ščedno. Dela bodo trajala največ

tri dni, v tem času pa bodo zgradili nov jašek, zatem pa asfaltirali del cestišča, ki stoji ob njem. Nazadnje bodo postavili nekaj prečnih pregrad na gozdne ceste, ki teče ob vznožju pobočja. Poseg bo skupno vreden 113.859 evrov. (dr)

Grojnicu. Z njimi bodo usmerjali vodo na rob gozdnih cest, tako da ne bo odnašala proda in zemlje na občinsko cesto, ki teče ob vznožju pobočja. Poseg bo skupno vreden 113.859 evrov. (dr)

NOVA GORICA - HIT-ov nadzorni svet Rezultati boljši, vendar je previdnost ne mestu

Brez jasnih odgovorov o dokapitalizaciji in privatizaciji

Nadzorni svet družbe HIT se je včeraj seznanil s poročilom za lansko leto in poslovni rezultati za prvo letošnje tri-mesečje. Obravnaval je tudi strategijo družbe za obdobje 2008-2012, dolga razprava pa ni bila zaključena. »Glavni vzrok je v tem,« pojasnjuje predsednik nadzornega sveta Viktor Baraga, »da so nekateri člani nadzornega sveta želeli več časa kot pa en teden, kolikor so ga imeli na voljo za pregled tega dokumenta.« Zato se bodo spet sestali 15. maja. »Vsebinskih priporab ni bilo,« dodaja Baraga, ki se z začrtano strategijo HIT-a »absolutno strinja«. Predsednik uprave HIT-a Niko Trošč pa meni, da je »izjemno dobro na-rejenek«.

Trošč se ne strinja s predlogom novogoriškega župana Mirka Brulca, tudi enega od članov nadzornega sveta, da naj se umakne oznaka stroga zaupno iz dokumenta strategije razvoja HIT-a. »Ni primerno, da bi bil v celoti in v vsemi podrobnostmi dostopen širši javnosti, kaj šele konkurenrom,« pravi Trošč, ki pojasnjuje, da

v dokumentu ostaja načrt uresničitve evropskega turističnega mesta kot tudi razvoj širih turističnih destinacij v Sloveniji; med njimi je ključna Goriška. V HIT-u nadaljujejo tudi s 15. aprila začeto reorganizacijo.

Nekateri mediji so v zadnjem času poročali tudi o možni dokapitalizaciji HIT-a. Baraga pravi, da bi to bila le ena možnost strateškega plana. Če bi do tega kdaj prišlo, bi o tem takoj ali tako posebej odločali na nadzornem svetu. Govorice o privatizaciji matične družbe HIT pa Trošč komentira, da je odločitev o tem v pristojnosti slovenske vlade in pristojnega ministra. Sicer pa je Trošč zadovoljen z lanskimi rezultati družbe, bruto realizacija družbe je, kljub jesenskemu padcu za 20 odstotkov, na letni ravni znašala 231,1 milijon evrov, kar je za odstotek več kot leta 2006. Rezultate za letošnje prvo trimesec je pa so po Troščovih besedah presegli tako pri bruto realizaciji kot pri ustvarjenem dobičku. »Kljub temu moramo biti še naprej previdni,« zaključuje Trošč. (km)

GRAD DOBROVO - Slovenisti se posvečajo briškim besednim ustvarjalcem

Brda so zaznamovala slovensko literaturo in jezik

Različna mnenja o zanimanju za slovenski jezik med italijanskimi sosedji

Letošnji, 19. Slovenični dnevi, ki so se včeraj začeli na Dobrovem v Goriških brdih, potekajo na temo Brda v slovenski književnosti in jeziku. Včerajšnji program je bil razdeljen na dva dela. Dopolanski se je posvečal jeziku oziroma briškemu narečju, popoldan pa so predavatelji referate posvetili briškim ustvarjalcem, kot so Ludvik Zorlut, Ljubka Šorli, brata Albert in Karel Širok, poseben udarek pa je veljal Aloju Gradniku. »Zakaj toliko Gradnika, ko pa mu že vsako leto v Brdih posvečamo že Gradnikove večere? Zato, ker je daleč najpomembnejši briški ustvarjalec, pravo mesto, ki si ga zasluži, pa mu pripada še zadnjih dvajset let,« je uvodoma povedala Andrejka Šušmelj, predsednica Slavističnega društva Nova Gorica, ki dvodnevni dogodek letos organizira v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo, Območne enote Nova Gorica, Slavističnim društvom Koper in Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm. Kot častni gost je v včerajšnjem uvodnem delu spregovoril tudi književnik in akademik Cyril Zlobec.

»Čeprav so letošnji Primorski slovenični dnevi že 19. po vrsti, Brda doslej še niso bila obdelana. Zato se nam je zdelelo pomembno, da ta košček slovenskega ozemlja na skrajnem robu Slovenije tudi predstavimo preko slovenske književnosti in jezika,« pojasnjuje razloge za letošnji izbor teme slovenističnih dnevov Šušmeljeva. Sogovornica meni, da se zanimanje za slovenščino v Italiji v zadnjem času povečuje, uči se je namreč vedno več italijanskih otrok. »Slovenščina s padcem meje ne izgublja, sedaj še pridobiva, Italijani nas sedaj še spoznavajo,« meni Šušmeljeva.

»Ta srečanja so zelo pomembna ravno zaradi tega, ker so področna in zato posvečena "naši" tematiki,« nam je ob robu včerajšnjega programa povedala goriška profesorica in vsestranska kulturna delavka Lojzka Bratuž, ki je tudi sama predavateljica v okviru letošnjih slovenističnih dnevov. Po njenem mnenju se zanimanje za slovenski jezik v Italiji po ukiniti mejne kontrole ne povečuje. »Sploh nisem optimist glede tega. Že desetletja se trudimo, da bi se dva naroda bližala, a ves čas imam občutek, da je ta napor le enosmeren, le naš. Žal pa italijanski narod ne pozna našega jezika, pa tudi slovenske kulture ne,« dodaja Bratuževa. Na vprašanje, ali je resno pričakovati, da se bosta naroda bližala, Bratuževa odgovarja: »Upajmo, da se bosta. Obe državi sta v Evropski uniji. Mislim, da je interes obeh, da se bližata. Znaki so že, ki

kažejo na to. Ne morem reči, da je stanje enako, kot je bilo pred desetletji, nasprotno, marsikaj se je izboljšalo. Včeraj, denimo, je Silvano Cavazza v državni knjižnici v Goriči predaval o Trubarju. Veliko je takih prireditev, kjer se lahko tudi italijanski državljan seznam z našo kulturo,« je prepričana Bratuževa. Sogovornica meni, da je letošnja tema slovenističnih dnevov »zelo lepa«, vsak glas iz Brd, »te obrobne pokrajine«, se ji namreč zdi zelo pomemben. Sama je občinstvu spregovorila o Ludviku Zorluttu kot pesniku Goriških brd. Omejila se je le na njegove pesmi, ki se tičajo Brd. »Zorlut ima sicer ogromen opus v prozi in poeziji, zato si ne predstavljam Primorskih slovenističnih dnevov v Brdih brez njegovega imena,« zaključuje Bratuževa, ki je tudi predsednica slavističnega društva Trst-Gorica-Videm in častna članica Slavističnega društva Slovenije. Bratuževa pa ni bila edina predavateljica iz zamejstva: poezijo tenkočutne goriške pesnice Ljubke Šorli je predstavila Vilma Purič, predstavljen je bil tudi referat Fedore Ferlugove, ki se dogodka ni mogla udeležiti.

Kot častni gost je, kot že rečeno, uvodoma spregovoril Cyril Zlobec. Tudi on se je, med drugim, dotaknil Aloja Gradnika in svojega doživljanja njegove poezije, poudaril pa je še posebnost Primorcev, ki so svoje pesnike in pisatelje sposobni vzljubiti bolj kot kdorkoli.

Katja Munih

Cyril Zlobec (levo) nagovarja udeležence slovenističnih dnevov (spodaj)

FOTO K.M.

GORIŠKI MUZEJ S pondeljkom poletni urnik muzejskih zbirk

Od pondeljka, 21. aprila, da je bodo muzejske zbirke Goriškega muzeja odprtne v skladu s poletnim urnikom, in sicer: Muzejska zbirka Grad Kromberk od pondeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa na ogled od 13. do 19. ure; Muzejska zbirka Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Muzejska zbirka Grad Dobrovo v pondeljek zaprta, od torka do petka na ogled od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Muzejska zbirka Koldvor od pondeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika; za informacije in najave lahko obiskovalci poklicajo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. (00386) (0)5-3359811.

GORICA - V četrtek v 87. letu starosti

Odšel Vladimir Lucchesi

Dolga leta je vodil tiskarno v ulici Favetti, trgovino in knjigarno pa v Gosposki ulici

Vladimir Lucchesi, rojen 5. junija leta 1920 je bil med vojno interniran v taborišču v Nemčiji; po vrnitvi domov se je leta 1949 poročil s Sonjo Pertotti. Dom sta si uredila v ulici Favetti, rodile pa so se jima tri hčere, Ana, Elena in Lucija. Prvi dve hčeri sta profesorici, Ana poučuje na industrijskem tehničnem zavodu Jurija Vega, Elena na nižji srednji šoli Ivan Trinko. Lucija je pred šestimi leti od očeta prevzela trgovino v ulici Carducci, vendar popolnoma spremenila njen ponudbo. Po smrti očeta Ludvika leta 1963 je Vladimir tiskarno vodil še mnoga leta, zatem pa so jo prevzeli zaposleni, ki nadeli ime Grafica Goriziana in dejavnost preselili v industrijsko cono med Sovodnjami in Štandrežem. Ob tiskarni v ulici Favetti je družina Lucchesi upravljala tudi mizarsko delavnico, v katere so izdelovali opremo za šole in urade.

nekaj časa zaupano pisatelju Francetu Bevk.

Vladimir Lucchesi, rojen 5. junija leta 1920 je bil med vojno interniran v taborišču v Nemčiji; po vrnitvi domov se je leta 1949 poročil s Sonjo Pertotti. Dom sta si uredila v ulici Favetti, rodile pa so se jima tri hčere, Ana, Elena in Lucija. Prvi dve hčeri sta profesorici, Ana poučuje na industrijskem tehničnem zavodu Jurija Vega, Elena na nižji srednji šoli Ivan Trinko. Lucija je pred šestimi leti od očeta prevzela trgovino v ulici Carducci, vendar popolnoma spremenila njen ponudbo. Po smrti očeta Ludvika leta 1963 je Vladimir tiskarno vodil še mnoga leta, zatem pa so jo prevzeli zaposleni, ki nadeli ime Grafica Goriziana in dejavnost preselili v industrijsko cono med Sovodnjami in Štandrežem. Ob tiskarni v ulici Favetti je družina Lucchesi upravljala tudi mizarsko delavnico, v katere so izdelovali opremo za šole in urade. Pogreb Vladimirja Lucchesija bo danes ob 10. uri v cerkvi sv. Ivana v Goriči. (dr)

NOVA GORICA

Ronket oblegajo podgane

Miloš Ložič

FOTO K.M.

V zapuščeni gradbeni jami se nabira stopeča voda, zato se tam razmnožujejo podgane in komarji. Poleg tega je zaradi izkopane jame štirim lastnikom hiš onemogočen dostop do lastnih vrtov, opozarjajo prebivalci Ronketa, predela na vzhodni strani Nove Gorice. Zapuščena gradbena jama je posledica začetih izkopov in nekaterih del za izgradnjo stanovanjske soseske Pod Ronketom, ki jo je začel graditi investor, družba Synthesys, hčerinska družba SGP Goriča. Prebivalci Ronketa sedaj od investorja zahtevajo, da se na območju gradbišča vzpostavi prvotno stanje, od novogoriške občine pa, da se upoštevajo tudi njihove pripombe pri pripravi novega ureditvenega načrta za območje Ronketa.

Zgodba okrog gradnje na vzpetini Ronket v neposredni bližini bodočega načrtnega središča Qlandia ima že dolgo brado. Parcels je lasti podjetja Synthesys, ki je z namenom izgradnje stanovanjske soseske s 104 stanovanji na novogoriški upravni enoti leta 2005 pridobil gradbeno dovoljenje. Vendar je kmalu po začetku izkopavanj in prvih gradbenih del skupina prebivalcev okoliških vrstnih hiš sprožila postopek za razveljavitev izdanega gradbenega dovoljenja. Prebivalci so namreč trdili, da so načrtovani objekti v nasprotju s prostorsko ureditvenimi pogoji občine. Po dobrih dveh letih so stanovalci res uspeli dokazati svoj prav in upravna enota je letošnjega januarja gradbeno dovoljenje razveljavila. Vendar je investor v času, ko je še imel veljavno gradbeno dovoljenje, že začel z gradnjo. Z zemljišča je izkopal okrog 20 tisoč kubičnih metrov zemlje. Okoliški stanovalci pa so pri opazovanju gradbišča postali pozorni na dodatno poglobitev gradbene jame še za eno etažo, kar ni bilo v skladu z izdanim gradbenim dovoljenjem. Na njihov poziv si je zadevo ogledal tudi gradbeni inšpektor, ki je res ugotovil prekoračen obseg gradnje in je zadevo lansko poletje ustavil. Zaradi tega je investor z gradbišča odpeljal stroje, do tri metre globoka zevajoča jama vzdolž ulice pa sedaj sameva. Stopeča voda v njej privablja mrčes in razne škodljivce, štirim lastnikom pa je zaradi izkopa onemogočen dostop do vrtov za hišo. Zato od investitorja zahtevajo, da se območje gradbišča povrne v prvotno stanje, o zadevi pa so obvestili še ministrstvo za okolje in prostor, novogoriško upravno enoto in občino.

Ker pa je občina lani začela s postopkom priprave novega ureditvenega načrta za območje Ronketa, so ji prebivalci posredovali še svoje pripombe. »Stanovalci se sprašujemo, ali bo kot izhodišče za novo ureditev tega območja uporabljenie sedanja stanje, ki je nezakonito, torej črna gradnja, ali pa bo načrtovalec upošteval prvotno stanje pred začetkom nezakonitega posega v prostor s strani podjetja Synthesys. Če bo načrtovalec upošteval sedanje stanje, potem bo uzakonil nezakonit poseg v prostor, kar pa je po mnjenju stanovalcev nedopustno,« v imenu okoliških prebivalcev opozarja Miloš Ložič. Stanovalci pa imajo še eno bojanzen, in sicer, da bi spor med občino in družbo SGP v zvezi s parkirišči in zemljišči v mestu vplivali na novo ureditev prostora na Ronketu. Obe zgodbi imata namreč iste akterje. Vodstvo družbe SGP je že zagotovilo, da zemljišče na Ronketu ni predmet pogajanj med družbo in komisijo mestnih svetnikov ter da bo investor, njihova hčerinska družba Synthesys, spoštoval nove prostorske ureditvene plane in da bodo gradili na osnovi novega gradbenega dovoljenja. Pojasnjujejo še, da je imela odločba za vzpostavitev prvotnega stanja zelo kratek rok, zato so s tem povezana dela stekla še v teh dneh. K temu dodajajo, da bodo na Ronketu uredili vse, kar jim je naložila inšpekcija. (km)

GORICA - David Benson Project

Poslastica za pristaše »disco dance«

David Benson
Project na
goriškem odru

Foto B. PRINČIČ

V goriškem Kulturnem domu se je v torek predstavil David Benson Project, ki je nastal v produkciji Roberta Montanaria. Gre za projekt »disco dance« glasbe, protagonist pa je goriški pevec David Bensa, ki ga na odru spremljajo plesalki-vokalisti Zulejka in Stefania ter kitarist Luca Dentesano.

Na koncertu so postregli z vrsto uspešnic proslavljenih glasbenih skupin - od Rolling Stonesov do Abbe -, s hiti iz 80. let in z nekaj pesmimi, ki sta jih podpisala avtorja Bensa in Montanari. Leader skupine David Bensa je prijetno presenetil občinstvo z značilnimi »disco dance« zvočnostmi in ritmi; ob zaključku nastopa ga

je publike nagradila z dolgim in topnim aplavzom. Presenečenje je bila tudi pevka Zulejka iz Ogleja. Učinkovita postavitev scene pa je bila koncertu dodana vrednost. Za skupino Davida Bense je bil goriški koncert namenjen tudi promociji prve zgoščenke in obenem start turneje, ki jo bo popeljala predvsem po Avstriji in Nemčiji.

Povedati moramo, da je v okviru glasbenega festivala Across the Border, ki ga že deseto leto zapored prireja Kulturni dom v Gorici in zadružna Maja, prvič potekal »disco dance« koncert. Glede na odziv publike pa so pobudniki zadeli v polno in že napovedujejo, da bodo po tej poti nadaljevali. (ik)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2. ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državnem cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.10 »Ortone e il mondo dei Chi«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »21«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il cacciatore di aquiloni«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Step up 2«.

Modra dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »10 cose di noi«.

Rumena dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Alla ricerca dell'isola di Nim«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.10 »Ortone e il mondo dei Chi«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Step up 2 - La strada del successo«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »21«.

Komercialna uvozno-izvozna družba, italijanska filiala mednarodne proizvodne družbe, s sedežem v Gorici, išče sodelavca/sodelavko na delovnem mestu

RAČUNOVODJA

Od kandidata/kandidatke pričakujemo uspešno izpolnjevanje nalog na naslednjih področjih:

- knjiženje vseh fiskalnih dokumentov (nabavne/prodajne fakture, banke, blagajna, personal, osnovna sredstva, ...)
- obračun mesečnega davka IVA
- poznavanje operativne problematike IVA
- izpolnjevanje in pošiljanje mesečnih poročil Intrastat
- izdelava vmesnih mesečnih, kvartalnih in letnih bilanc poslovanja
- izdelava konsolidirane bilance
- nudjenje suporta upravitelju pri kontroli poslovanja podjetja
- sodelovanje z davčnim svetovalcem družbe

Prijava z življenvjem posom naj vsebuje podatke o:

- formalni šolski izobrazbi
- eventuelnem dodatnem izobraževanju in opravljenih tečajih
- delovnih izkušnjah

Prijavo pošljite do 05/05/2008 na fax 0481/536 810

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »In amore niente regole«.

Dvorana 5: 17.30 »Alla ricerca dell'isola di Nim«; 19.50 - 22.00 »Il cacciatore di aquiloni«.

Razstave

RAZSTAVO LOVSKIH TROFEJ bodo odprli danes, 19. aprila, ob 11. uri v kleti Feiglove kmetije na Oslavju, v kraju Lenzuolo bianco 1. Razstava lovskih trofej parkljaste divjadi, ki je bila uplenjena v sezoni 2007-08 na loviščih Lovskega okraja št. 7 »Brda« bo na ogled še isti dan do 18. ure.

Koncerti

GORIZIA JAZZ v priredbi združenja Controtempo je v teku v deželnem auditoriju v Gorici: 19. aprila ob 20.45 bo koncert skupine Brainville 3; 24. aprila bo koncert tria Chat Noir; vstopnice in abonmaje prodajajo v Verdijevem gledališču v Gorici (tel. 0481-33090).

KULTURNO DRUŠTVO SKALA GABRIJE vabi na slavnostni večer z naslovom »...s pesmijo skozi čas« ob 25-letnici zborovskega delovanja moškega pevskega zborja Skala Gabrie danes, 19. aprila, ob 20.30 v prostorih KD Skala v Gabrijah.

MEDNARODNI FESTIVAL MLADINSKIH PIHALNIH ORKESTROV bo danes, 19. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici; vstop prost.

SKUPINA THE MAFF vabi na koncert ob 5. obletnici delovanja in predstavitvi novega cd-ja v grajski kleti v Vipolžah danes, 19. aprila. Ob 21.30 bo nastopila skupina Corvus, sledila bo predstavitev novega CD-ja in nastop skupine MAFF Friends, na koncu pa še glasba skupine The MAFF.

Izleti

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA prireja v nedeljo, 20. aprila, pohod Samatorca - Col (približno 4 ure hoje). Zbirališče pred gostilno Milio pri Devetkah ob 8. uri; vodi Štefko Vižintin (tel. 335-5421420).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA vabi v nedeljo, 11. maja, na izlet na Matajur, v sklopu vsakoletne pobude Sabotinske družne poti.

Društvo bo organiziralo avtobusni prevoz. Posebej vabi k udeležbi člane Kekčeve družine. Pri pobudi sodelujejo planinski društva Brda, Nova Gorica in goriška sekcija CAI. Prijava na sedež društva, ob 4.30. Nastopile bodo skupine Express, Kraški ovčarji in Deješe an litro.

KMEČKA ZVEZA v Gorici obvešča,

da je na razpolago svojim članom in družim zainteresiranim za izpopolnitve modelov za davčno prijavo ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8. in 13.

uro; informacije na tel. 0481-82570.

OBČINA DOBERDOB obvešča občane

in lastnike zemljišč, ki se nahajajo v občini, da je sprožila postopek za sprejetje variante št. 8 k splošnemu regulacijskemu načrtu. Med direktivami, ki jih je občinski svet sprejel s sklepom z dne 18. avgusta 2007, predviševa varianta morebitno sprememb v zazidljive nekaterih do dandanes nezazidljivih zemeljskih površin. Med postopkom sprejetja variante št. 8 bo občina upoštevala le prošnje za variante, ki jih zainteresirani zasebniki vložijo na občinski tehnični urad najkasneje do 15. maja.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je na

osnovi 59. člena statuta na vpogled

(od 17. aprila) v občinskem tajništvu pravilnik o delovanju občinskega od-

bora na javnem zasedanju in o sprejetju občinskih načrtov o izvajaju (t.i.

»PAC«) v občinskem svetu. Pravilnik

je na razpolago občinskim svetnikom in vsakomur, ki bi si ga želel ogledati, in sicer v roku naslednjih petnajstih

zaporednih dni do datum, ki ga bo

odobril občinski svet. Tajništvo je javnosti odprt po ponedeljku do petka med 8. in 9. uro ter med 12. uro in

13.30, ob ponedeljkih in sredah pa še med 16. in 18. uro (tel. 0481-882001).

PROGRAM PRVOMAJSKEGA SLAVJA V ŠTEVERJANU: 1. maja ob 6. uri

pohod iz Lokev do Števerjana; ob

17.30 osrednji program, nastop

zdržanih pevskih zborov Goriške

pod vodstvom Bogdana Kralja, govor

Tamare Blažina in Janeza Stanovnika;

ob 18.30 ples s skupino Nauhanke.

3. maja ob 21. uri koncert Kraških ovčarjev.

4. maja ob 9. uri spoznavajmo Brda, pohod po Brdih in

orientering z avtomobili; ob 18. uri

kulture spored, nastop pevske sku-

Kulturno društvo
SKALA Gabrje

vabi na slavnostni večer
ob 25-letnici
zborovskega delovanja

Moškega pevskega zborja
SKALA Gabrje
...s pesmijo skozi čas
vodi dirigentka Jasmina Gorjanc
danes, 19. aprila 2008, ob 20.30
dvorana Antonija Pavletič
prostori KD SKALA Gabrje

Danes praznuje v Štandrežu
rojstni dan najina draga pranova

NIVES FAGANEL

Kličeva ji:

»Živjo draga nona
in hvala ti za vse,
kar nam vsaki dan deliš!«

in želiva ji, da bi se še
dosti let z nami veselila!

Tvoja pravnučka
EMILY IN GABRIEL

pine slovenskega društva iz Banja Luke in ples z ansamblom Mački. Slavje bo na prireditvenem prostoru na Bukovju; informacije za pohode in orientering na tel. 334-2294517.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA vabi deležne članice na redni občni zbor, ki bo v pondeljek, 28. aprila ob 17.30 v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v Slovenskem kulturnem centru v Špetru (Ul. Alpe Adria 69 - »condominio Al centro«).

ZDRUŽENJE CUORE AMICO organizira v nedeljo, 20. aprila, ob dnevu srca med 9. in 13. uro ter med 15. in 17. uro brezplačni pregled stopnje hesterola v krvi, krvnega pritiska in glikemijske stopnje (na teče); informacije na tel. 0481-523153.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV Gorica sklicuje 5. pokrajinski svet v večnamenski dvoranu pri cerkvi Sv. Nikolaja v Tržiču, Prvomajska ulica 84, v torek, 22. aprila, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju.

Prireditve

SEMINAR ZBOROVSKEGA PETJA

V SREDO PO TV SLO - Premiera novega TV filma

Hit poletja: najprej zgodba, nato scenarij in še roman

Čez nekaj dni, 23. aprila, bo na 1. programu Televizije Slovenija premiera TV filma Hit poletja, ki je nastal po kratki zgodbi Ferija Lainščka. Ta je skupaj z režiserjem Metodom Pevcem napisal scenarij za film. Kot so povedali na Mladinski knjigi, zgodba še ni končana: sledi še kratek Lainščkov roman z istim naslovom.

Zgodba Hita poletja gre takole: Tina, ki jo igra natursčica Ula Furlan, je študentka farmacije, ki pa se v 'prodajanju zdravil' ne vidi. Na ogorčenje staršev študij pusti in se vrne domov na Štajersko. Pred štirimi leti si je želela peti, takrat je spoznala Maksija, managerja, ki ji je obljubil pomoč in uspeh. Tina ga poišče ter spomni na obljubo. Maksi ji predstavi vplivnejšega managerja, ki ji uspeh tudi omogoči, vendar je njegova cena za dekle, ki na stranske učinke tovrstnega šovbiznisa ni niti pomisnila, previsoka.

Naj bo zvesta svojemu fantu Matjažu, cigar svet je drugačen - fant namreč vozi bager, ali svojim sanjam? Naj se poroči z nekom, ki ji sicer uspeh privoči, pa se hkrati jezi nad njevo naivnostjo? Naenkrat se Tini pot do samouresničitve začne sesuvati, zabrede v finančne dolgove, Matjaž se odseli, moški, ki jo zanimajo zgolj pro-

Režiser in soavtor scenarija (skupaj s pisateljem Ferijem Lainščkom) je Metod Pevc

fesionalno, pa si na silo jemljejo njeni bližino, so filmsko zgodbo opisali pri RTV Slovenija.

V Hitu poletja poleg Furlanove igrajo Primož Bezjak (Matjaž), Bojan Emeršič (Maksi), Dario Varga (vplivni manager), Vlado Novak (Tinin oče) in Silva Čušin (Tinina mama).

Na literarno zgodovino Hita poletja je spomnil urednik pri Cankarjevi založbi (CZ) Zdravko Duša. Lain-

šček je najprej napisal kratko zgodbo, ki je poleti 2005 izšla v Delu pod naslovom Se spomniš, Maksi? in kasneje še v zbirki Poletje v zgodbi.

Potem je nastal scenarij, skupno delo Lainščka in Pevca, kmalu pa bo kratek roman, namenjen mladim in tudi zrelim bralcem, na voljo v knjižni obliku. CZ obljublja, da bo roman izšel do koledarskega začetka poletja. (STA)

Režiser Sergej Verč. Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

Danes, 19. aprila, ob 20.30 / Radoslav Zlatan Dorić: »Kako smo ljubili tovariša Titu«.

Jutri, 20. aprila, ob 18.00 / Alan Ayckbourn: »Skriti strahovi na javnih krajih«.

V četrtek, 24., in v petek, 25. aprila, ob 20.30 / brata Presnjakov: »V vlogi žrtve«.

V soboto, 26. aprila, ob 20.30 / Alan Ayckbourn: »Skriti strahovi na javnih krajih«.

V ponedeljek, 28. aprila, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus«. Režija Vito Taufer.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 19. aprila, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

V ponedeljek, 21. aprila, ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V torek, 22. aprila, ob 19.30 / Jean Baptiste Poquelin Moliere: »Tartuffe«.

V sredo, 23. aprila, ob 19.30 / Andrej Nieng: »Osvajalec«.

V četrtek, 24. aprila, ob 17.00 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V petek, 25. aprila, ob 19.30 / Jean Baptiste Poquelin Moliere: »Scapinove zvijače«.

V soboto, 26. aprila, ob 19.30 / Andrej Nieng: »Osvajalec«.

Mala drama

Danes, 19. aprila, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V četrtek, 24., in v petek, 25. aprila, ob 20.00 / Mare Bulc: »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V soboto, 26. aprila, ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 19. aprila, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V ponedeljek, 21. aprila, ob 19.30 / Moliere: »Ljudomrznik«.

V torek, 22. aprila, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V sredo, 23. aprila, ob 15.30 in 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V četrtek, 24. aprila, ob 18.00 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

V petek, 25., in v soboto, 26. aprila, ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

Mala scena MGL

Danes, 19. aprila, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Od ponedeljka, 21., do srede, 23. aprila, ob 20.00 / Jana Pavlič: »Tosca«.

V četrtek, 24. aprila, ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V petek, 25. aprila, ob 20.00 / Jose Sanchis Sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Kurt Weill: »I sette peccati capitali« in Leonard Bernstein: »Trouble in Tahiti« / danes, 19. aprila, ob 17.00.

Gledališče Rossetti

»Hubbart Street Dance Chicago« / umetniški vodja jim Vincent, koreografija: Jiri Kylian, Nacho Duato, Daniel Ezralow, Twyla Tharp. Danes, 19. aprila, ob 20.30 in jutri, 20. aprila, ob 16.00.

V ponedeljek, 21. aprila, ob 20.30 / v okviru sezone Koncertnega društva nastopa Quadro Janas & Tripla Concordia.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 19. aprila, ob 20.30 / koncert mlađinskih godb v organizaciji Banda civica Città di Monfalcone iz Tržiča.

Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 19. aprila, ob 20.45 / glasbeno scenški koncert »A come...«, koncert besed in glasbe. Nastopa vokalna skupina Ansib, režija in tekst Luise Vermiglio.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 29. aprila, ob 20.45 / koncert »Amore e vita di donna«. Nastopajo: Gesa Hoppe, sopran; Franziska Gottwald, mezzosoprano in Felicitas Strack, klavir.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Koncert Tria Modigliani / Angelo Pepicelli, klavir; Mauro Loguerio, violina; Francesco Pepicelli, violončelo. V ponedeljek, 21. aprila, ob 20.45 Ludwig Van Beethoven; v sredo, 23. aprila, ob 20.45 Johannes Brahms; v četrtek, 24. aprila, ob 20.45 Arnold Schoenberg.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avtitorij

V sredo, 23. aprila, ob 20.30 / nastop skupine Dejše'n litro.

V četrtek, 24. aprila, ob 19.00 / koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinka Tomažiča.

SEŽANA

Kosovelov dom

Jutri, 20. aprila, ob 19. uri / Marco Tassara: »Amor, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Režiser Sergej Verč. Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu.

KOBJEGLAVA

Kulturni dom

Jutri, 20. aprila, ob 19. uri / Marco Tassara: »Amor, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Režiser Sergej Verč. Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu.

SLOVENIJA

V portorož

V četrtek, 24. aprila, ob 20.00 / jazz koncert skupine Tim Berne & Science Friction.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 21. aprila, ob 20.15 / koncert Komornega orkestra Talich iz Češke; dirigent Jan Talich, solistka Helena Jiríkovská, violina.

POSTOJNA

Jamski dvorec

V četrtek, 24. aprila, ob 20.30 / v okviru Postojna blues festivala koncert Little Pigeon's ForHill Blues (HR).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 19. aprila, ob 19.30 / Gallusova dvorana: Simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani, dirigent Rene Gulikers, solista Teo Kovačević, pozavna in Simon Klavžar, marimba.

V torek, 22. aprila, ob 20.30 / v Klubu CD nastopa Badi Assad (Sao Paulo, Brazilija), glas, kitara.

Mediapark Cvetličarna

V četrtek, 24. aprila, ob 21.00 / koncert skupine Chris Jagger's Atcha z gostom Mojom Handom.

V soboto, 26. aprila, ob 20.00 / nastopa skupina Dirty DC (tribute to AC/DC).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče: na ogled je razstava R. Škočirja »Moji srčni kraljici«.

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

V gradu pri sv. Justu: sta na ogled razstavi »Van Leo. Un fotograf armeno al Cairo« in »Armeni in Trieste tra Settecento e Novecento«. Urnik: do 25. maja od 9. do 19. ure. Zaprt na nedeljkih.

Gallerija Cartesius do 22. aprila bo na ogled razstava o Avgustu Černigoju.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

V Bambičevi galeriji (Proseška ul. 131) je še danes, 19. aprila, na ogled razstava Manuele Frisone - Poti srca. Odprt na ponedeljko do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00 ter v soboto od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt na nedeljah in praznikih, do konca oktobra, z urnikom: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V dvorani Iga Grudna bodo do 18. maja na ogled slike Klavdija Palčiča. Urnik: ob sobotah, od 17. do 19. ure, ne deljih, od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

V kavarni Gruden so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti. Urnik kavare, ob sredah zaprt.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: / do 30. aprila bo na ogled razstava dragocenih tiskovin 18. stoletja z naslovom Gorica in Furlanija med Benetkami in Dunajem; do 31. avgusta med 9.30 in 13. ter med 15. in 19.30, razen ponedeljka.

ZDRUŽENI NARODI - Papež Benedikt XVI. včeraj nastopil pred Generalno skupščino

Spoštovanje človekovih pravic ključno za rešitev problemov sveta

Mednarodno sodelovanje ogrožajo odločitve maloštevilnih - V četrtek papež sprejel žrtve spolnih zlorab

NEW YORK - Papež Benedikt XVI. je včeraj v govoru v Generalni skupščini ZN poudaril, da je spoštovanje človekovih pravic ključno za rešitev številnih svetovnih problemov. Opozoril je tudi, da mednarodno sodelovanje ogrožajo "odločitve maloštevilnih". Benedikt XVI. je sicer šele tretji papež, ki je nagovoril ZN.

V nagovoru GS ZN je papež izrazil podporo svetovni organizaciji, katere delo je po njegovih besedah ključnega pomena. Hkrati je izrazil zaskrbljeno, da je moč skoncentrirana v rokah peščice držav. "Multilateralno soglasje je še vedno v krizi, saj je še vedno podrejeno odločitvam maloštevilnih," je dejal papež, ki je v GS ZN govoril francosko. Svetovni problemi zahtevajo kolektivno posredovanje mednarodne skupnosti, je dejal.

"Varnostna vprašanja, razvojni cilji, zmanjševanje neenakosti... zaščita okolja, virov in podnebja zahtevajo, da vsi odgovorni na mednarodni ravni dejavno delujejo in da so pripravljeni v dobrni veri in ob spoštovanju prava delati za promocijo solidarnosti na najbolj občutljivih območjih planeta," je dejal papež. Pri tem je še posebej izpostavil "nekaterje države Afrike in drugih celin, ki so še vedno na obrobu celovitega razvoja in ki bi tako bile lahko deležne le negativnih učinkov globalizacije".

V govoru je papež tudi opomnil države, da je njihova naloga zaščiti prebivalstvo pred krštvami človekovih pravic, v nasprotnem primeru pa je mednarodna skupnost primorana posredovati. "Prva naloga vsake države je zaščiti svoje prebivalstvo pred hudimi in trajnimi krštvami človekovih pravic," je pred delegati 192 držav članic ZN poudaril Benedikt XVI.

Če države niso sposobne zagotoviti tovrstne zaščite, pa je naloga mednarodne skupnosti posredovati s pravnimi sredstvi, ki jih predvidevajo Ustanovna listina ZN in drugi mednarodni instrumenti. Tovrstnega ukrepa pa, če spoštuje načela mednarodnega prava, ne bi smeli nikoli razumeti kot neupravičene prisile ali omejitve suverenosti. "Prav nasprotno, neposredovanje in brezbrinjnost sta tista, ki povzročata pravo škodo," je poudaril pa-pež.

Poudaril je tudi, da promocija človekovih pravic ostaja najbolj učinkovita strategija za izničenje neenakosti med državami in socialnimi skupinami. Ob tem je spomnil na letošnjo 60. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah.

Benedikt XVI. je sicer tudi povedal, da katoliška cerkev lahko prispeva svoje izkušnje ZN. Sicer je tudi spomnil na podob-

nosti med misijo Združenih narodov in katoliške cerkve pri odgovornosti za zaščito in pomoč ljudem pri pridobivanju temeljnih svoboščin. Papež je ob tem pozval tudi k polnemu zagotavljanju verskih svoboščin, ki ne bi smela biti omejena na izražanje vere, temveč bi morala imeti polno javno dimenzijo, ki bi lahko vernikom omogočala odigrati vlogo v družbi.

Papež je pred nastopom pred GS ZN v četrtek v Washingtonu po maši na stadion pred 45.000 verniki na vatikanskem veleposlaništvu nenavodeno sprejel manjšo skupino sedaj že odraslih žrtev spolnih zlorab duhovnikov in z njimi skupaj molil ter poslušal njihove izpovedi.

Srečanje z žrtvami je medijsko zasečilo ostala dogajanja v četrtek, ko se je papež srečal tudi z voditelji okoli 200 katoliških univerz in kolidžev ter s predstavniki drugih ver. Srečanje z žrtvami spolnih zlorab je potekalo za zaprtimi vrati, pripravil pa ga je bostonski nadškof kardinal Joseph O'Malley, ki je papežu predal knjižico z imeni tisoč žrtev zlorab v nadškofijski. (STA)

Papež Benedikt XVI. in generalni sekretar ZN Ban Ki Moon

ANSA

PODNEBJE - Forum največjih gospodarskih sil sveta (MEM)

Sarkozy za takojšnje ukrepanje proti podnebnim spremembam

Nicolas Sarkozy govoril na forumu

ANSA

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je včeraj v Parizu razvite države sveta pozval, naj se v boju proti podnebnim spremembam ne zatekajo "k še tako legitimnemu obrambnemu stališču" in poskušajo preprečiti katastrofo.

"Potrebno je ukrepati zdaj," je na forumu o podnebnih spremembah največjih gospodarskih sil sveta (-MEM) dejal francoski predsednik in dodal, da je uspeh mogoč samo, "če se bomo angažirali za skupno delo in si prizadevali za pravično rešitev".

Podobno velja po besedah francoskega predsednika tudi glede hude krize s hrano, ki je že zajela 37 držav in zahteva "takojšnje delovanje". Ob tem je Sarkozy predlagal vzpostavitev "svetovnega partnerstva za prehrano in kmetijstvo". Hkrati je obljudil, da bo francosko pomoč v hrani letos podvojil in bo tako znašala 60 milijonov evrov.

Na forumu sodelujejo države skupine G-8, pet držav hitro rastočega gospodarstva, Južna Koreja, Indonezija in Avstralija. Konferenca v Parizu je tretje srečanje foruma, ki so ga ustavili v Washingtonu. Njegov namen je pripraviti sporazum, ki bo bo leta 2012 nasledil Kjotski protokol. 16 držav, ki sodeluje na forumu, je sicer odgovornih za 80 odstotkov vseh izpustov toplogrednih plinov. (STA)

EU poziva Rusijo glede Abhazije in Južne Osetije

LJUBLJANA/BRUSELJ - Slovensko predsedstvo EU je pozvalo Rusijo, naj ne vzpostavi "uradnih odnosov z institucijami de facto oblasti gruzijskih separatističnih pokrajin Abhazije in Južne Osetije brez privolite gruzijske vlade". Ruski predsednik Vladimir Putin je namreč v sredo sprejel odločitev o diplomatskem približevanju Rusije z obema pokrajinama.

Slovensko predsedstvo je tako v imenu EU ponovno trdno podprlo suverenost in ozemeljsko celovitost Gruzije znotraj njenih mednarodno priznanih meja. To je po besedah slovenskega predsedstva jasno izrazil tudi Varnostni svet ZN, ki je v torek podaljšal opazovalno misijo ZN v Gruziji.

Priprave za pogovore o združitvi Cipra

NIKOZIJA - Združeni narodi so včeraj začeli priprave na mirovne pogovore med Grki in ciprskimi Turki, ki naj bi se začeli junija. S ključnimi vprašanjami glede združitve otoka se bo ukvarjalo 12 delovnih skupin in tehničnih odborov, da bi tako juniski pogovori imeli vso možnost za uspeh.

Po oceni mnogih diplomatov ima razdeljeni otok zdaj "najboljšo možnost", da po 34 letih premaga spore in razdelitev. "Slišali in govorili smo veliko o sedanjem optimističnem ozračju na Cipru in ponovno se je obudilo upanje na napredok v mirovnem procesu.

"Če pogledate vodje delovnih skupin in tehničnih odborov, lahko videte razloge za optimizem," je dejala vodja misije ZN Elizabeth Spehar in izrazila upanje, da bodo dosegli konkretna rezultata, ki bodo "solidna podlaga" za oba voditelja, da dosegeta napredok.

Bush in Brown predvsem potrjevala skupno politiko

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je v četrtek v Beli hiši sprejel britanskega premiera Gordona Browna, s katerim sta potrdila posebne odnose med državama in tudi osebne, glede katerih je bilo nekaj dvomov po zadnjem srečanju julija lani v Camp Davidu. Oba voditelja sta bila polna hvale drug drugemu, Brown pa je dejal, da ves svet veliko dolguje Bushu zaradi trdnosti in neomajnosti v vojni proti terorizmu. Brown je Busha hvalil tudi zaradi odnosa do Afrike, še posebej zaradi povečanja pomoči za boj proti naležljivim boleznim, oba voditelja pa sta soglasno trdila, da v Iraku dosegajo napredok. (STA)

AL ZAVAHIRI

Irak naj bo trdnjava islama

WASHINGTON - Drugi mož mednarodne teroristične mreže Al Kaida Ajman al Zawahiri je na zvočnem posnetku, ki so ga v četrtek objavili na spletnih forumih islamskih skrajnežev, dejal, da je "najpomembnejša dolžnost" za muslimane, da Irak zgradijo kot "trdnjava islama". V skoraj 16-minutnem posnetku, posvečen peti obletnici vojaškega posredovanja pod vodstvom ZDA v Iraku, al Zawahiri tudi poziva muslimane, naj ustvarijo veliko muslimansko državo. "Svoje pravice bomo dobili nazaj samo s pomočjo lastnih rok in ne s prosjačenjem ali goljufivimi volitvami," je dejal al Zawahiri.

To je bil njegov drugi zvočni posnetek v tem mesecu. V prvem, ki so ga objavili 2. aprila, je napadel predvsem Združene narode. "ZN je sovražnik islama in muslimanov. Legaliziral je ustanovitev države Izrael in prevladuje nad muslimanski državami," je takrat še dejal. (STA)

TIBET - Nadaljujejo se protikitajski protesti ob mimohodu olimpijske bakle

Aretacije Tibetancev v Indiji Olimpijski ogenj včeraj na Tajskem

Tibetanski protestni pohod v New Delhiju

NEW DELHI/TOKIO/BANGKOK - V Indiji in sosednjem Nepalu so v četrtek aretirali več sto tibetanski protestnikov. V Indiji, kjer živijo številni tibetanski begunci, so protesti potekali ob prihodu olimpijskega ognja. Več deset tisoč policistov in vojakov je ogenj, ki je včeraj že prišpel na Tajsko, varovalo na poti skozi New Delhi, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Središče New Delhija so zaradi poti olimpijskega ognja zaprli, 2,3 kilometra dolga pot pa je brez zapletov trajala dobre pol ure. So pa proteste pripravili drugod po Indiji in Nepalu.

Več tisoč tibetanski protestnikov je tudi pripravilo alternativni pohod bakle, ki so jo simbolično ponesli iz mavzoleja Mahatme Gandija. V Indiji biva okoli 100.000 tibetanskih beguncev, vključno s tibetanskim verškim voditeljem dalajlamom.

Največji japonski budistični tempelj Zenkoji pa je po poročanju

ameriške tiskovne agencije AP sporočil, da ne bodo, kot je bilo prvotno naročljeno, gostil pohod z olimpijsko baklo. Kot razlog so navedli varnostne zadržke in izraz podpore protibetanskim protestnikom med menihi.

Olimpijsko baklo naj bi ponesli iz templja na 18,5 kilometra dolgo pot. Nagano, ki je leta 1998 gostil zimske olimpijske igre, je prav tako zaradi varnostnih razlogov že odpovedal prireditve v povezavi z olimpijskim ognjem.

Olimpijski ogenj je medtem včera ob strogih varnostnih ukrepih prišpel na Tajsko. Nemudoma so ga odpeljali v hotel v Bangkoku, kjer bo do začetka pohoda olimpijska bakla v soboto popoldne, še poroča AFP.

Od začetka svoje poti iz Grčije, 24. marca, je olimpijska bakla postala magnet za kritike kitajske politike do Tibeta in aktiviste za človekove pravice. Protestniki so pohod olimpijskega ognja ovirali v Londonu, Parizu in San Franciscu. (STA)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILLO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO.

Edinost je tokrat poročala o 'družinskem večeru', ki ga je priredilo 'Trgovsko izobraževalno društvo'. 'Večer' je uspel zopet tako dobro. Prireditev te vrste so se našemu ljudstvu zelo priljubile, o čemer je pričala ogromna udeležba členov in po njih uvedenih gostov. Videli smo občinstvo, ki prihaja vsakokrat na to res zabavno družinsko prireditev, a med njimi tudi mnogo novih udeležnikov, kar gotovo izpričuje, da je društvo pogodilo s tem, da je pričelo prirejati družinske večere. Tudi ta večer je bil vspored jako dobro izbran, največ aplavza pa je žel družstveni salonski orkester pod vodstvom gospoda Kordimelina, katemu gre vsa čast in priznanje na tem, da tako spremeno vodi svojo mlado, a dobro četo, ki vzbuja veliko nadre. Izmed posameznih točk je posebno ugajal govor 'Luiža od mosta'. Ta gospod ima ves dar za to, da prioveduje prigodo tako dobro, da se vsaki poslušašec res zabava pri tem.

Kakor vedno sta bila tudi ta večer za nameček

šaljivo srečanje in pa šaljiva pošta. Kar se tega tiče, bi pač svetovali veseljnemu odseku, naj prihodnjic priredi kakšno drugo zabavo, ker to vedno srečanje in tista šaljiva pošta udeležnikov menda več ne zabava, vsaj rednih obiskovalcev ne.

Ako se že mora prirediti kaj v pokritje stroškov, mislim, da bi bilo umstnejne, ako bi se določila z opazko, 'da se preplačila hvaležno sprejemajo'. Dobitki so sicer res jakaši, toda izprenembe je premalo, kar bi ljudem ugajalo.

Sploh pa: Le prirejate družinske večere dokler je vreme nestanovitno, da se malo pozabavamo v krogu znancev in prijateljev.'

Te dni se je v Trstu mudil minister za trgovino dr. Fiedler, ki se je med drugim tudi udeležil konference o novih pristaniščnih napravah v Trstu. Konference se je poleg ministra udeležilo tudi veliko uglednih oseb iz trgovskega sveta. Razpravljal si, kako posodobiti razne naprave in stroje tržaškega pristanišča.

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Na dnevнем redu se je občinskega sveta v Načrežini je tokrat bilo vprašanje kmetijstva. O tem je izčrpno in obsežno poročal odbornik Antonič, številni svetovalci pa so udeležili diskusije ter poudarili potmen kmetijskega gospodarstva in nujnost primerne pomoci, da bi se kmetijstvo preusmerilo in napredovalo. Odbornik Markovič je pripomnil, "da se žal podcenjuje važnost kmetijskega gospodarstva na našem področju, čeprav je po industriji največji vir dohodkov prebivalstva." Omenil je vprašanje vode po znižani ceni, da bi se lahko bolj razvila cvetličarstvo in vrtnarstvo. Še posebej pa je poudaril krivico, ki se godi kmetom, ker ni bil še razširjen na naše področje zakon o socijalnem zavarovanju. Odbornik Jež je podčrtal važnost strokovne izobrazbe kmetov, zlasti kmečke mladine, za katero bi moralno biti več strokovnih tečajev, ustavnovljena bi morala biti kmetijska šola in bi se morale nudititi štipendije za izpopolnjevanje v tujini. Župan je

poudaril, da bi razvoj kmetijstva vplival na splošno zboljšanje gospodarskih razmer v občini.

Ob zaključku diskusije o poročilu odbornika Antoniča je odbornik Legiš predlagal, naj občinski svet ponovno zahteva razširitev zakona o bolniškem zavarovanju kmetov, ki je že nekaj let v veljavi v ostalih italijanskih pokrajinalah, tudi na naše področje. Občinski svet je ta predlog soglasno odobril.

Svetovalec Slavec je nato na kratko opisal žrtvovanje in prispevki vsega prebivalstva nabrežanske občine v borbi proti nacifašizmu od prvih let fašističnega zatiranja do zadnje vojne. Pri tem je pripomnil, "da so bile nekatere vasi v nabrežinski občini hudo prizadete že med prvo vojno, mnogo bolj pa v zadnji vojni, ko je bilo požganih pet vasi. Nabrežinska občina ima veliko število političnih preganjancev, padlih borcev in internirancev, potrebno pa bi bilo zbrati vse zgodovinsko gradivo in material, ki o tem govorijo."

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

FOTO KROMA	SKUPEK IZROJENIH MALOGLINH CELIC	PERZIJSKA SVETA KNJIGA	IZRASTEK NA GLAVI	LIJUDSTVO V Mjanmaru	VLAHO NOVAK	MOC SPORTNIKA V TOČKAH	AM. PEVKA LJUDSKE GLASBE CARTER	VODA, KI PRITEKA IZ ZEMLJE ALDO RUPEL	SESTAVINE NASILEN VSTOP V PROSTOR	SESTAVIL LAKO	TOCKA V IGRI ALI TEKMOVANJU	NARODO-SLOVEC	ITALIJANSKI PISATELJ (GIUSEPPE)	IZRAELSKI KITARIST BORTNIK	MESTO V BASILICATI	PLANOTA NA VIPAVSKEM	GLASBENI ZNAK ZA TON, GLASKA	POLOŽAJ TELESA V JOGI	NAŠA NIKALNICA	STAROGRSKA UTEZ IN SREBRNI NOVEC	SREDNJE-VEŠKI NAZIV ZA ARABCA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	NEKDANJI SLOVENSKI SMUCAR (JURE)	BOLGARSKI JAZZ GLASBENIK POPOV	PISMENO STROKOVNO MNENJE	
ŠPANSKI SLIKAR										DEL VEČJE CELOTE TERMIN	TELOVADBA OB GLASBI KRMA ZA KONJE					PERSONA SLOVENSKA PISATELJICA PEROCI										
GLASILLO ITALIJANSKIH SOCIALISTOV																	NEKDANJI HRVĀSKI TENISAČ (BRUNO)									
SLOVENSKI LITERARNI ZGODOVINAR (ALOJZIJ)																	PLAZOVI FOTOGRAFSKI APARAT									
KIEFER SUTHERLAND																	ANATOLIJ KARPOV									
DEČEK ALI DEKLICA V PRVIH LETIH ZIVLJENJA																	NEKDANJI NOGOMETĀS CHIEVA LUCIANO	FR. LETALSKI PIONIR ČUDEŽNI NAPOJ								
DOMAČA ŽIVAL, KI LOVI MISI																										

SLOVARČEK - ASANA=polozaj telesa v jogi • ATANAS=bolgarski glasbenik Popov • AVI=izraelski kitarist Bortnik • BORIA=italijanski pevec • OREŠAR=nekdanji hrvaški tenisač • MON=ljudstvo v Mjanmaru • PIČ=češki arheolog

RUBRIKE

RUBRIKE

FILMI PO TV

Sobota, 19. aprila, Italia 1, ob 21.10

Shrek

Režija: Andrew Adamson in Vicky Jenson
Igrajo: Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, John Lithgow

Shrek je svojevrstno bitje, ki živi v močvirju in ne mara ljudi. Najraje je sam, vendar je njegove samote konec, ko k njemu vdrejo pravljenci liki, ki jih je iz njihovega kraljestva spodil zlobni lord Farquaad. Shrek se odloči, da bo rešil njihov dom in s tem seveda tudi svojega. S Farquaadom skleneta kupčijo. Shrek naj bi tako rešil lepo princeso Fiona iz gradu, ki ga varuje strašni zmaj, Farquaad pa bo poskrbel za njegove nepovabljenje goste. Med nevarno naložbo Shrek spremila jezikni osel, ki noče za nič na svetu izgubiti pravice do kakršnega koli jezikavega komentiranja. Shrek in Fiona, ki naj bi postala Farquaadova nevesta, se sredi razburljive pustolovščine zaljubita. Grdi protagonist je zaradi novih čustev presenečen in zmeden. Še bolj pa ga prizadene Fionina temačna skrivnost.

prisegel, da se ne bo več udeleževal festivalov. Škoda, ker bi mu najbrž s filmom Romanzo Crimale, iz leta 2005 uspelo odnesti tudi nagrado. Na filmsko platno je namreč izil zgodbo o rimske tolpi. Bolje poznani z vzdevkom Banda della Magliana, ki je konec sedemdesetih let divjala po italijanski prestolnici. Zgodbo je povzel po istoimenski De Cataldovi knjižni uspešnici: ob pripovedi o skupini desničarskih skrajnežev in opisovanju njihovega življenja je ovekovečila tudi zgodovinski trenutek, ne ravno najbolj zavidljive italijanske sodobne zgodovine.

Sreda, 23. aprila, La 7, ob 21.10

Notting Hill

Režija: Roger Mitchell

Igrajo: Julia Roberts, Hugh Grant in Rhys Ifans Anna Scott je najbolj znana filmska igralka na svetu. časopisi so polni njenih slik in medijska pozornost je v celoti uprta v vse, kar očarljava igralka počenja.

William je lastnik knjigarne za turiste. Posel mu ne gre, in odkar se je ločil, je tudi njegovo ljubezensko življenje dokaj žalostno. Čeprav na prvi pogled daleč drug od drugega, obema nekaj oziroma nekdo manjka. Ko se njuni poti križata v Notting Hillu, je sentimentalna zvezza zadnja stvar, o kateri razmišljata...

Četrtek, 24. aprila, Rai 3, ob 21.05

Le avventure di Pinocchio

Režija: Luigi Comencini

Igrajo: Nino Manfredi, Gina Lollobrigida, Vittorio De Sica

Comencinijeva pripredba Collodijeve povesti iz leta 1972 je film, ki pripoveduje o življenju lažnivega Ostržka in pri tem osvetljuje predvsem socialni trenutek znamate pravljice o dolgonosem dečku. Comencini je pri tem zapostavil Collodijevo fantazijo ter številne čudeže prikupne vile in uprl svoje tretje oko v socialni položaj pravljicne družine. (Iga)

Ponedeljek, 21. aprila, Tv Slo 2, ob 22.50

V mrtvem kotu: Hitlerjeva tajnica (dokumentarec)

Režija: André Heller, Othmar Schmidler

Igrajo: Traudl Junge

Traudl Junge je bila ob leta 1942 osebna tajnica Adolfa Hitlerja. Po koncu druge svetovne vojne so jo Američani za nekaj mesece zaprli, vendar so jo pozneje oprostili. Gospa je o svojem poznanstvu s Hitlerjem molčala več kot pol stoletja, nazadnje je privolila v intervju, iz katerega sta avtorja sestavila filmsko pričevanje, v katerem je kamera brez izjeme fiksirana na obraz intervjuanke. Priča smo neverjetno načutančnu spominu 82-letne Traudl Junge.

Torek, 22. aprila, canale 5, ob 21.10

Romanzo criminale

Režija: Michele Placido

Igrajo: Stefano Accorsi, Kim Rossi Stuart, Jasmine Trinca in Riccardo Scamarcio

Michele Placido je pred petimi leti, po neušahu na beneški Mostri filma Ovunque sei, za-

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI PRIREDITEV

FOTO KROMA	SKUPEK IZROJENIH MALOGLINH CELIC	PERZIJSKA SVETA KNJIGA	IZRASTEK NA GLAVI	LIJUDSTVO V Mjanmaru	VLAHO NOVAK	MOC SPORTNIKA V TOČKAH	AM. PEVKA LJUDSKE GLASBE CARTER	VODA, KI PRITEKA IZ ZEMLJE ALDO RUPEL	SESTAVINE NASILEN VSTOP V PROSTOR	SESTAVIL LAKO	TOCKA V IGRI ALI TEKMOVANJU	NARODO-SLOVEC	ITALIJANSKI PISATELJ (GIUSEPPE)	IZRAELSKI KITARIST BORTNIK	MESTO V BASILICATI	PLANOTA NA VIPAVSKEM	GLASBENI ZNAK ZA TON, GLASKA	POLOŽAJ TELESA V JOGI	NAŠA NIKALNICA	STAROGRSKA UTEZ IN SREBRNI NOVEC	SREDNJE-VEŠKI
------------	----------------------------------	------------------------	-------------------	----------------------	-------------	------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------	---------------	-----------------------------	---------------	---------------------------------	----------------------------	--------------------	----------------------	------------------------------	-----------------------	----------------	----------------------------------	---------------

Šport

NOGOMET - Udinesejov napadalec Fabio Quagliarella

»Proti Sampdorii za nastop v Evropi«

»Večkrat že vnaprej vem, kam bo Di Natale podal« - Rad bi odpotoval na Euro 2008

Udinesejov napadalec Fabio Quagliarella je v letosnji sezoni dosegel doslej 10 zadetkov

ANS

VIDEM - Udinesejov napadalec Fabio Quagliarella bo v nedeljo v Genovi pod drobnogledom. Igral bo namreč proti svoji lanski ekipi, Sampdorii, pri kateri je zbral 35 nastopov in dal 13 zadetkov. 25-letni nogometničar iz Kampanije (Castellammare di Stabia pri Neaplju), ki je krstni nastop v A-ligi opravil pri Torinu (tu je namreč tudi nogometno zrastel), je dobro pripravljen in je zelo motiviran: »Za nas je to zelo pomembna tekma. Če zmagamo, se lahko še potegujemo za uvrstitev v ligo prvakov. Igrati moramo zbrano in si ne smemo dovoliti nerodnih napak.«

Milan ima mogoče največ možnosti, da prehití Fiorentino.

»Milan je res v 'pole positionu', mi pa se ne bomo vnaprej predali. Isto velja najbrž za Sampdorijo. Dobro jih poznam in najbrž ne bodo popustili vse do konca. Nastop v ligi prvakov bi bil za nas res fantastičen dosežek.«

Kako bodo navijači Sampdorije sprejeli Quagliarello?

»Upam dobro. Na Genovo me vejejo lepi spomini. S ligurskim klubom sem ostal v zelo dobro odnosih.«

Z Di Natalejem tvorita res solidno napadalno dvojico...

»Di Natale je odličen igralec. V napadu sva kar uigrana. Večkrat že vnaprej vem, kam bo Di Natale podal.«

Oba sta tudi člana reprezentance...

»Res je, čeprav sem jaz bolj 'part time'. Potrudil se bom, saj bi rad junija odpotoval na EP v Avstrijo in Švicico. Zadnjo besedo bo seveda imel selektor Donadoni. Konkurenca je namreč ostra. V igri je tudi Del Piero, ki je v zadnjem času v najboljši formi.«

Kdo so glavni favoriti za evropski naslov?

»Italija, Francija in Nemčija. Mogoče tudi Španija. Vsekakor nas čaka že v prvem delu izredno težka naloga, saj bomo igrali proti Franciji, Nizozemski in Romuniji.« (jng)

DANES

Roma še lovi Inter

RIM - V okviru 34. kroga A-lige bo sta nocoj na sporednu dve tekmi. Pozno po poldne (ob 18.00) bo Spallettijeva Roma na Olimpicu gostila Livorno, ki je zadnji na lestvici, a ni še odpisan. Ob 20.30 pa bo Fiorentina gostila Palermo.

ODBOJKA - A1

Prvak bo letos povsem nov

RIM - Italija bo letos imela povsem novega državnega odbojkarskega prvaka. Polfinalna para sta Trento - Roma in Cuneo - Piacenza, nobena izmed teh ekip pa ni doslej še nikoli osvojila naslova. Prvi polfinalni tekmi bosta jutri, igra pa se le na dve zmagi (tako bo tudi v finalu), zato, da bi se prvenstvo zaradi olimpijskih kvalifikacij reprezentance končalo čimprej.

Največje presenečenje četrtnačna faza predstavlja, kaj-pak, izločitev branitelja naslova Sisleya iz Trevisa, ki šele drugič v zadnjih 20 letih ni prestopal polfinalnega praga. Ali gre za zaton slovitega moštva in njegovih veteranov (Fei, Cisolla, Papu), bomo še videli, vsekakor se v Trevisu zaključuje cikel, saj moštvo po malem zapuščajo tudi navijači. Dvorana Palaverde je bila v četrtek na tekmi proti Piacenzi (2:3) namreč na pol prazna...

NBA LIGA

Trije Slovenci v končnici

NEW YORK - V ligi NBA se je končal redni del, tekmovanje bo od danes nadaljevalo le 16 najboljših ekip, med katerimi ni Sacramento Bena Udriha in New Jerseyja Boštjana Nachbarja. Rašo Nesterovič v Primož Brezec (oba Toronto) bosta v prvem krogu končnice igrala proti Orlandu, Saša Vučić z Los Angeles Lakers pa proti Denver Nuggets, ki je prvič v 20 letih dosegel 50 zmag v sezoni.

Poslastica prvega kroga na zahodu bo dvoboj med branilci naslova San Antoniom in Phoenixom Shaquilla O'Neala in Steva Nasha. Zadnji par na zahodu je Utah Jazz - Houston Rockets.

Na vzhodu dvoma o prvem startnem položaju ni bilo. Boston je prepričljivo najboljša ekipa lige, saj je zbral 66 zmag in 16 porazov, druga ekipa lige pa je Detroit z 59-23. Toronto kapetana slovenske reprezentance Nesteroviča je v rednem delu z izkuščkom 41-41 osvojil šesto mesto, tako da se bo v končnici srečal z Orlandom.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

DOPING Avstrijci sumijo Javornikovo

DUNAJ - Teklaški polmaraton, ki je bil 9. marca na Dunaju, še naprej buri duhove. A ne zaradi tekmovalnega razpleta, temveč zaradi domnevnih dopinskih prekrškov. Avstrijsko atletinjo Susanne Pumper je po pozitivnemu dopinskemu testu že doletel suspenz, po poročanju avstrijske spletne strani www.krone.at pa bi bila grešnicami lahko tudi Helena Javornik. Kot je v četrtek avstrijska tiskovna agencija APA povzela pisanje časnika Kronen Zeitung, so na omenjenem tekmovanju izvedli tri dopinske teste, poleg Pumperjeve pa naj bi bila pozitivna še ena izmed tujih tekmovalk. Avstrijski mediji domnevajo, da je bila to Slovenka Helena Javornik, saj naj bi bile testirane le Pumperjeva, državna prvakinja v tekih na 3000, 5000 in 10.000 metrov, domačinka Eva-Maria Gradwohl in edina od tujih tekmovalk Helena Javornik, ki je na omenjenem teknu celo zmagala. Javornikova je bila v preteklosti že suspendirana zaradi dopinga, krivde pa ji naposled niso dokazali.

KOŠARKARSKA B2-LIGA

Jutri ob 18. urei bo zadnji krog rednega dela. Spored: Senigallia - Acegas Aps Trst; Ancona - Nuova Pallacanestro Gorizia; Falconstar - Civitanova.

PALLAMANO TS

Tržaški A2-ligaš bo v današnjem 9. krogu povratnega dela gostil Mestrino. Tekma, s pričetkom ob 18. uri, bo izjemoma v športni palači Palatrieste. Težji nastop čaka edinega tekmece Tržačanov. Forst Brixen bo namreč gostoval pri CUS Venezia, tretjemu na lestvici.

KOSOVO

UEFA je ruskega prvaka Zenit iz Sankt Peterburga kaznovala z 10.000 evri denarne kazni, ker so njegovi navijači na tekmi osmine finala pokala UEFA proti Marseillu izobesili transparenta, na katerih je pisalo »Kosovo je srce Srbije« in »Ne damo Kosova«. Navijači so sicer transparente pospravili po tem, ko je delegat namreč opozoril policiste. »Stališče UEFA je popolnoma jasno. Nogometnih tekem se ne sme izkoristiti v politične namene,« so sporočili iz UEFA.

NAŠA NAPOVED - Marko Jarc

Totti bi si v Vidmu zaslužil rdeči karton

Marko Jarc, Doberdobec po rodu (srcu in duši), živi pa na Općinah, je velik ljubitelj nogometa. Vestno sledi svojemu sinu Martinu, ki igra pri naraščajnikih Pomladu. V nedeljo sta si ogledala tudi Aligaško tekmo Udinese - Roma. In...

»Bila je res lepa tekma. Uživali smo ob hitri igri in lepih akcijah. Martin je naviral za Romo, meni pa je bolj pri srcu Udinese. Tekma v živo je vse nekaj drugega kot na televiziji.«

Za katero ekipo pa navijaš?

»V glavnem za Juventus in Udinese. Triestini pa ne sledim. Doma imamo sicer satelitsko povezavo in gledamo tudi tekme ostalih evropskih prvenstev. Največ sledimo Bayernu, pri katerem igra Luca Toni.«

Kako bi ocenil letošnje sezone v A-ligi?

»Nedeljski primer Tottija je eklatanten. Sodnik bi ga bil moral izključiti. Nekateri igralci si res lahko dovolijo nekaj več kot ostali. So žal nedotakljivi. Sodniki morajo biti strogi do vseh, ne glede na to, ali se eden imenuje Totti ali kako drugače. Klub temu pa sojenje le ni takoj slabo. Sodniki se trudijo in letos so napredovali.«

Kaj pa se ti zdijo Uefina navodila sodnikom za Euro 2008?

»Dobra. Taka pravila bi morale veljati vselej.«

Si boš mogoče ogledal kako tekmo evropskega prvenstva?

»V živo najbrž ne. Po televizijski pa prav gotovo.«

Za koga pa boš navikal?

»Za lep nogomet.«

MARKO JARC
KROMA

Markova napoved:
Atalanta - Juventus 2 (0:2)
Cagliari - Empoli 1 (1:0)
Catania - Lazio 2 (0:2)

Fiorentina - Palermo X (1:1)
Milan - Reggina 1 (2:0)
Parma - Napoli X (2:2)
Roma - Livorno 1 (2:0)
Sampdoria - Udinese 2 (0:2)
Siena - Genoa 2 (0:1)
Torino - Inter 1 (1:0)
Triestina - Modena 1 (2:1)

V prejšnjem krogu: Igor Cescutti je v prejšnjem krogu zbral 4 točke. Pravilno je napovedal štiri tekme (pravilen izid 3 točke, pravilna napoved 1 točka).

Zavadlav: Gregor Zavadluvu moramo dodati še eno točko na lestvici, saj je Juventus v sredini zaostali tekmi premagal Parmo 3:0. Gregor je pravilno napovedal zmago »stare dame«, zgrešil pa je izid (napovedal je 2:1). Na vrhu lestvice je tako dohitel Blaža Kemperleta.

Vrstni red: B. Kemperle in G. Zavadluv 15 točk, D. Centrone, I. Tomasetig, Jaš Grgič 11, E. Bevk 9, N. Bukavec, Z. Kuštrin, M. Kerpan 7, E. Pribac, I. Veljak, L. Švab 6.

NOGOMET - Triestina danes doma proti Modeni

Granoche zbira gole za rekord Godeas napoveduje vrnitev v Trst

Prestižni zmagi v Grossetu naskakuje danes Triestina (pričetek na Roccu ob 16. uru) nove tri točke. 53. v zgodovini bo Triestina igrala proti Modeni, 26. v Trstu. Doslej so Tržačani na domačem terenu slavili 13-krat proti le štirim zmagam gostov, da gre za ugodnega tekmecega pa je pokazal že prvi del sezone, ko je Triestina Modeno v gosteh premagala z 2:1.

Današnja tekma bo posebno pomembna za kapetana Riccarda Allegretti. Ob tem, da je nekdanji igralec Modene, bo praznoval 200 nastopov v B ligi (krstni nastop 31. januarja 1999). Na sredini igrišča mu bo tokrat delal družbo Princivalli. Medtem ko je Princi že odslužil enotedenško kazeno je med tednom doletela diskvalifikacija Piangerelli, tako da se dva vezista nekako izmenjujeta na igrišču in na seznamu »hudobnih«. V obrambi bo trener Maran potrdil postavo izpred sedmih dni, to se pravi četverico Kyriazis, Minelli, Petras in Pesaresi, na sredini pa ni še okreval Testini, tako da bosta novo priložnost imela Tabbiani in Rizzi. V napadu sta

kandidata za mesto v enajstjerici Dela Rocca in Granoche. Za slednjega prejema tržaško društvo vse več in vse bolj mamljive ponudbe, vendar »el Diablo« v tem trenutku razgmišlja le o rešetjanju nasprotnikovih mrež. Dino Fava je s svojimi 23 zadetki za vogalom, a doseglij je tudi rekord Totoja De Falca, ki je v enem prvenstvu dosegel 25 golov. Treba pa poludariti, da je Toto imel na razpolago veliko manj tekem...«

Današnji nasprotnik prihaja v Trst po dokaj napetem obdobju. Prejšnji teden je namreč skupina navijačev udrila v hotel, kjer so spali igralci, in jim grozila. V Modeni namreč niso prav nič zadovoljni z do sedanjimi rezultati ekipe, ki je ciljala na precej višjo uvrstitev. Zlasti v tem trenutku doživlja moštvo iz Emilia dokaj hudo krizo, saj je v zadnjih dvanajstih nastopih zbralo le šest točk (šest neodločenih izidov in prav tako porazov). Modena ima 38 točk na lestvici, a z obstankom verjetno ne bo imela težav, saj ima sedem točk prednosti nad Trevisom, ki bi v tem trenutku igral dodatne tekme za obsta-

nek. Vsekakor je danes prav Modena ekipa, ki nujno potrebuje točke. V Trst naj bi prišlo tudi kar nekaj navijačev, vendar ni še jasno, če bodo ekipi ali igralce znova verbalno napadali. Trener Mutti ne bo razpolagal z diskvalificiranim Perno, medtem ko se vrača v vezno vrsto nekdanji igralec Perugie Gatti. V napadu bosta ob polspicu Pinardiju igral Bruno in Okaka.

Verjetno pa je mnoge navijače Triestine razvesila včerajšnja izjava Denisa Godeasa za športni dnevnik Gazzetta dello Sport. Začasni najboljši strelec B lige igra v Mantovi, a je napovedal, da želi zaključiti nogometno kariero v Trstu. Če bo v rdečem dresu s helebardo nastopal že v prihodnjih sezoni, pa se še ne ve.

Verjetna postava Triestine: Dei;

Kyriazis, Petras, Minelli, Pesaresi;

Tabbiani, Allegretti, Princivalli, Rizzi;

Della Rocca, Granoche. Tekmo bo sodil za Tržačane neugodni 33-letni Lops iz Turina. Doslej je namreč 5-krat delil pravico na tekma Triestine, ki je le enkrat zmagala. (I.F.)

BAVISELA 2008 - Predstavitev na Opčinah

Tesno partnerstvo s kriškim ŠD Mladina

Slovensko društvo bo organiziralo tradicionalni šprint in pomagalo pri izvedbi »in-line« polmaratona

Niz tekovanj popularne tržaške Baviselle se bo tudi letos začel z rolkarsko tekmo v priredbi Športnega društva Mladina iz Križa. Tekmovanje v KO šprintu, ki bo štelo tudi kot prva letošnja preizkušnja za italijanski pokal, bo namreč na sporednu v petek, 25. aprila, vrhunc Bavisele pa bo v nedeljo, 2. maja, ko bo na vrsti tradicionalni množični maraton.

KO sprint za 4. trofejo Adriaker so ob prisotnosti Mladininih odbornikov in Baviselinega štaba predstavili včeraj v prostorih Zadružne kraške banke na Opčinah. Kot je poudaril predsednik Mladine Boris Bogatec, so progo letošnjega šprinta postavili na vidnejšem mestu kot v preteklih treh izvedbah, saj bo šprint potekal med kanalom na Ponterosu in pomolom Audace. Proga bo tako skoraj dvakrat daljša kot je bila v preteklih letih ob Pomorski postaji. Na prejšnjih izvedbah so tekmovalci merili moči na le 90 metrov dolgi proggi, letošnja pa bo merila 150 metrov. Varnejši bo za tekmovalce tudi iztek. To bo pripomoglo k večji spektakularnosti dvobojev, saj bodo rolkari dosegli večje hitrosti, so povedali na Opčinah. Bogatec se je tudi zahvalil organizatorjem, da so jim prišli na roko pri izbiri ustreznnejše proge, duša Baviselle Franco Bandelli pa mu je odvrnil, da s tako resnimi in pozrtvovalnimi odborniki kot so Mladinini radi sodelujejo in bodo še sodelovali. Predsednik Mladine, ki se je za finančno pomoč poleg sponzorjem zahvalil tudi Združenju za Križ, je obžaloval le, da na tekmi ne bo vrhunskih smučarskih tekačev. »Povabili smo Di Cento, Piller Cotterer, Zorzija in tudi Petro Majdič, vendar je to za njih čas regeneracije in počitka, tako da se našemu vabilu niso mogli odzvati,« je dejal Bogatec. Konkurenca naj bi vsekakor bila močna, saj bodo na nabrežju nastopili vsi člani italijanske reprezentance, ki so v samem svetovnem vrhu, na vseh pokalnih nastopih v Italiji pa smejo do letos nastopiti tudi tuji. Lani je tekme udeležilo 82 tekmovalcev. V različnih starostnih kategorijah bo ŠD Mladina nastopila s približno 15 svojimi člani, največ zanimanja pa velja seveda za Davida in Mateja Bogatec, zmagovalca vseh treh dosedanjih izvedb. Medtem ko Mateja pravi, da se vsak dan dobro pripravlja na sezono (med zimo je sicer mirovala), je David povedal, da trenira manj (ne pa tudi malo), ker se ta čas muči s tezo na univerzi.

Srečanje na Opčinah je bilo tudi priložnost za omembo še enega pomembnega Mladinovega tekmovanja. V nedeljo, 1. junija bo namreč kriško društvo organiziralo na Krasu tradicionalni mednarodni grand prix Alpe Adria za pokal ZKB, ta tek-

Lani je Mladinino tekmo oplemenil nastop vrhunskega tekača Pietra Pillerja Cotterja (levo), letos pa Mladini ni uspelo privabiti tekačev, vendar pa tako in tako na šprinterski tekmi v rolkah redko kdaj zmagujejo

KROMA

ma pa bo štela kot 2. preizkušnja za državni pokal.

Mladinino partnerstvo z Baviselo pa se neomejuje samo na izvedbo šprinta v Trstu, ampak je slovensko društvo vključeno tudi v organizacijo »1. malega maratona na rollerjih«, ki bo na dan Evropskega maratona s startom v Devinu in ciljem na Velikem trgu. »Gre za izjemno spektakularno zvrst, ki je zelo razširjena na severu Evrope, pri nas pa se težje uveljavlja, ker cestni zakon prepoveduje vključevanje rollerj v promet,« je pojasnil predsednik Baviselle Enrico Benedetti. Z rollerji dosegajo tekmovalci hitrost do 55 km na uro, organizator pa mora veliko pozornosti namestiti varnosti. »Morali bomo z blazinami zaščiti čisto vsak steber ob proggi, pokriti pa bo treba tudi vse cestne jaške,« je poudaril Benedetti. Start polovičnega maratona z rollerji (21,097 km) bo pol ure pred startom polovičnega maratona Baviselle, potekal pa bo po »obalni cesti, ki nam jo zavida ves svet«, so povedali na Opčinah. Primerno zaščiteni in opremljeni s čelado smejo na tej tekmi nastopiti vsi, so že opozorili v vabilu k vpisu, ki je že možen na informacijskem centru Baviselle na Borznem trgu (www.bavisella.it).

Ob koncu je športni vodja Baviselle Paolo Giberna predstavil še tradicionalno bakiado na rollerjih (28. aprila, s startom na 4. pomou ob 20.45) in pa šprintersko tekmo Rolle cup 2008.

Pozdravili so še direktor ZKB Aleksander Podobnik, predsednik ZŠSDI Jure Kufersin in predsednik Zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel. (ak)

SMUČANJE - Nagrajevanje 4. čezmejnega goriškega prvenstva

SPDG 2. med društvi

Častni gost srečanja na Pokrajini je bila olimpijska prvakinja v smučarskih tekih Gabriella Paruzzi

Gabriella Paruzzi (v sredini) je poohvalila organizatorje čezmejnega prvenstva

L. PRINČIČ

jepta Eurogo sport.

Čezmejno pokrajinsko prvenstvo v smučanju, ki se je prvega marca odvijalo na smučiščih Kranjske Gore in drugega marca, žal v slabih vremenskih razmerah, na progah smučarskega središča v Žlebeh, je potekalo v reziji goriškega društva Sci & Snowboard Club New

Line. Soorganizatorja sta bila ZŠSDI in FISI. Izvedbo tekmovanja so podprt tuji HIT in drugi krajevni pokrovitelji.

Slavnostna gostja četrtkovega večera je bila italijanska olimpijska prvakinja v teku na smučeh Gabriella Paruzzi. Leta 2002 je na olimpijadi v Salt Lake Cityju osvojila zlato medaljo. Furlanka je prisotnim orisala svojo športno kariero

in je poohvalila organizatorje za brezhibno izvedbo odmevnega smučarskega tekmovanja.

Sledilo je nagrajevanje najboljših uvrščenih tekmovalcev po posameznih kategorijah. Pri tem gre omeniti, da se je Slovensko planinsko društvo Gorica uvrstilo na drugo mesto na lestvici najbolj uspešnih društev. (Vas)

HOKEJ NA ROLERJIH Za slovo na Pikelcu proti Modeni

Poletovi hokejisti na rollerjih bodo danes na Pikelcu (pričetek ob 20.45) odigrali zadnjo tekmo rednega dela A1-lige. Dvoboj proti Modeni ni več pomemben. ZKB Kwins ne more več izboljšati svojega nehvaležnega 9. mesta (prvih osem gre v play-off..), Modena pa je že izpadla iz lige. Po koncu rednega dela čaka poletovce še play-out za obstanek proti četrto uvrščeni ekipi iz A2-lige, to bo ena med Montebelluno, Latino in Asiagom. Prva tekma bo 27. aprila, kdorkoli že bo nasprotnik, pa Poletovega obstanka v najvišji ligi ne bi smel ogroziti.

Danes zaključno srečanje SK Brdina v Repnu

Ob koncu uspele sezone in po sestanку s starši tekmovalcev, na katerem je trener Dejan Kavs podal pozitivno oceno o letošnji tekmovalni sezoni, bo AŠD Brdina pripravila danes zaključno srečanje za člane B v restavraciji Križman v Repnu. Društveni večer se bo pričel ob 19.30 z nagrajevanjem društvene tekme, ki je bila v Forni di Sopra 16. marca in se bo nadaljevalo z družabnostjo.

KOŠARKA - Bor Radenska drevi v državni moški C1-ligi

Potreben bo podvig

Domača Eraclea je na domačih tleh doživel doslej en sam poraz

Moška C1-liga

Za play-off in obstanek	29. krog	30. krog
7. Cordenons (28)	Montebelluna (24)	Spilimbergo (18)
8. Caorle (28)	Virtus PD (32)	Corno (46)
9. S.Daniele (28)	Limena (12)	Roncade (36)
10. Bor Radenska (28)	Eraclea (34)	Vicenza (40)

Legenda: Ekipa do 8. mesta se uvrstijo v play-off, za ekipo na 9. mestu se prvenstvo konča; ekipa po 10. mestu navzdol igraje play-out za obstanek. Vzemi navedeni ekipami ima Bor Radenska negativno koš-razliko. Domače tekme so v mastnem tisku.

Moška C2-liga

Jadran Mark zadnjič doma v rednem delu proti neugodni ekipi

Po dveh zaporednih nastopih na tujem se košarkarji Jadran Mark (50 točk) v 13. krogu povratnega dela deželne C2 lige vračajo na domače igrišče, kjer bodo jutri (pri Briščikih ob 18. uri, sodnika Beana iz Škocjanca ob Soči in Spessot iz Gradišča ob Soči) igrali zadnjo domačo tekmo v rednem delu, saj jih nato čakata še dve gostovanji (San Vito in Ronke). Prav zato si želijo Popovičevi varovanci že z zmago proti Cervignanu matematično jamčiti končno prvo mesto in torej najboljše izhodišče pred končnico za napredovanje.

Cervignano je skrajno neugoden nasprotnik: za sabo ima sicer zelo nihajočo sezono, ta čas pa se krčevito bori za uvrstitev na osmo mesto (ki ga ta čas deli pri 26 točkah) in torej v play-off. Furlani so že nekaj let dokaj ambiciozni in tudi letos niso šteli z investicijami. Nekaj pa se jim očitno ni izšlo, med prvenstvom so tudi zamenjali trenerja. Postava Cervignana, vsaj kar se tiče začetne peterke, je namreč za C2 ligo prvoravnata. Najbolj nevarni možje so play-maker Tomat (več let je igral tudi v C1 ligu), branilci Luppino (ravno tako košarkar za višjo ligo), De Cesco in Mian, krilo Cabas ter izkušena in robita centra Signoretti in Paron.

Jadranovi imajo vsekakor v popolni zasedbi vse možnosti, da tekmece premagajo tudi v drugič (v prvem delu 74:89) in se tako oddolžijo za spodrlsjaj iz prejšnjega kroga. V tem obdobju so fantje malce utrujeni, saj veliko trenirajo (med tednom so igrali tudi trening tekmo proti tržaškemu četrtoligašu San Vitu) in se pripravljajo na odločilni del sezone. Ta bi se znal zavleči (v to Jadranovi košarkarji seveda upajo, saj bi pomenilo, da so prišli do dna) vse do 15. junija, ko bi bila na sprednu vsekakor pri Briščikih, kjer je Popovičeva ekipa nepremagana) morebitna tretja tekma finala play-offa.

NOGOMET - Še tri tekme do konca elitne lige

Zadnja popravna izpita za Juventino in Vesno

Pri Vesni upajo, da igrišče ne bo blatno - Pri Juventini je zbolel standardni vratar

Juventina (27 točk) - Sevegliano (38)

V Juventininem taboru morala ni na višku. »V tem trenutku pa si ne smemo dovoliti spodrljajev in padca koncentracije. Tekma proti Seveglianu bo najbrž odločala o naši usodi,« je prepričan športno vodja Gino Vinti. Trener Dante Portelli jutri ne bo imel na razpolago vseh najboljših. Branilec Sannino in »jolly« Kovic sta diskvalificirana. Zbolel pa je tudi vratar Sandriko, tako da je njegov nastop pod vprašajem. Sevegliano je v zadnjih krogih v dobrni formi. V zadnjih krogih so zbrali kar nekaj točk in so si tudi izborili matematični obstanek. Tekmo bo sodil sodnik iz Veneta. **V prvem delu:** Sevegliano - Juventina 0:0.

Elitna liga

za obstanek	28. krog	29. krog	30. krog
Casarsa 32 točk	Union 91 (27)	Pordenone (58)	Manzaneze (54)
Gonars 31 točk	Palmanova (28)	Azzanese (33)	Vesna (26)
Palmanova 28 točk	Gonars (31)	Fincantieri (33)	Tricesimo (37)
Juventina 27 točk	Sevegliano (38)	Muggia (37)	Union 91 (27)
Union 91 27 točk	Casarsa (32)	Torviscosa (40)	Juventina (27)
Vesna 26 točk	Pordenone (58)	Manzaneze (54)	Gonars (31)

ODBOJKA - Under 16 na Goriškem

Govolleyu tudi v drugič ni uspelo

Sinoči igralkam Govolleya ni šlo od rok

Govolley Kinemax - Fincantieri 1:3
(13:25, 13:25, 26:24, 14:25)

GOVOLLEY: Antonič, Bressan, Černic, Giuntoli, Komjanc, Petejan, Pozzo, Valentinsig, G. in M. Zavadlav, Turus (L.).

Igralka Govolleya na finalu pokrajinškega faze odbokarskega prvenstva za dekleta do 16. leta starosti proti Fincantieriju ni uspelo izsiliti igranja tretje tekme. Nasprotnice, ki so na prvi tekmi preteklo nedeljo v Tržiču zmagale s 3:0, so bile boljše tudi sinoči v Slovenskem športnem centru. Govolley so tokrat sicer oddele set, njihova zmaga pa nikoli ni bila resno pod vprašajem. Fincantieri je potrdil vse svoje vrline: dobro brani, ostro servira, na mreži pa na splošno dela zelo malo napak, čeprav njegov napad ni kdove kako prodron. Goričanke so upravičeno pričakovale, da bodo Tržičankam nudile močnejši odpor, saj so v rednem delu prvenstva proti njim dvakrat izgubile še po petih setih. Žal pa so na finalu psihično povsem odpovedale. Tako kot znajo so igrale samo v 3. setu, ki so ga tudi tesno osvojile, v vseh ostalih setih pa so naredile preveč napak in bilo odločno premalo samozavestne, kar morda ne velja edino za Giulio Bressan, ki je tudi najstarejša igralka v ekipi, medtem ko bodo vse ostale v tej kategoriji lahko igrale tudi prihodnje leta. Za kar so pokazale v rednem delu in na polfinalni tekmi pa je treba varovanke Rajka Petejana vsekakor zelo pohvaliti.

ODBOJKA - Zadnji krog v moških deželnih ligah

V Štandrežu »sproščeni« derbi med Valom Imsa - Slogo Tabor Televita

Danes bo na sporednu zadnji krog v moških in 24. v ženskih deželnih ligah. Za večino naših ekip bodo današnje tekme le prestižnega značaja, kljub temu pa bo na sporednu nekaj zanimivih srečanj.

Največje zanimanje bo verjetno vladalo za povratni derbi moške C lige med Valom Imso, ki si je prejšnji teden zagotovil obstanek v ligi, in našim najboj uspešnim predstavnikom v tem prvenstvu Slogo Tabor Televita, ki ji je za las spodelela uvrstitev v play-off. V prvem delu prvenstva so bili boljši slogaši, današnji derbi pa bo verjetno bolj izenačen, saj je Val Imsa z Loiaconom bolj učinkovit. Obe ekipe bosta gotovo dali vse od sebe, saj so igralci na derbijih ponavadi še posebno motivirani. V isti ligi bo Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje prvenstveno pot zaključila v San Vitu in bo skušala prekiniti serijo zaporednih porazov (šest), čeprav bodo verjetno spet več priložnosti dobili mlajši igralci. Prvenstveni cilj, to je obstanek, pa

so Sočani vsekakor že pred časom dosegli, tako da je bila zanje sezona kljub slabšemu koncu uspešna.

V ženski C ligi bodo odbokarjice Sloga List gostile združeno ekipo Lucinico/Farro, ki si je že zagotovila nastop v končnici. Nasprotnice sodijo med boljše ekipe v ligi in bodo zato za Maverjeve varovanke zelo trd oreh, morebitne osvojene točke pa bi imele v boju za neposreden obstanek v ligi dvojno vrednost.

V moški D ligi bo Olympia Temeđa redni del prvenstva zaključila z gostovanjem pri pepelki v ligi Aquileii, tako da bi moralna zanesljivo osvojiti vse tri točke, precej težja naloga pa čaka mlade slogoša v Porcii. Domačini, ki so trenutno prvi na lestvici, morajo nujno osvojiti vse tri točke, če nočejo tvegati, da bi jih Rigutti prehitel prav v zadnjem krogu in si tako zagotovil neposredno napredovanje v C ligo. Zato bodo igrali zelo odločno, Sloga pa mora osvojiti vse tri točke, če hoče še upati na uvrstitev v končnico (is-

Domači šport

DANES, sobota, 19. aprila

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 20.30 v Ercleii: Heraclia Erclea - Bor Radenska
MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Foljanu: Fogliano - Kontovel Sokol
ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: Idrogas Sistem Scoglietto - Polet
MOŠKI UNDER 15 - 17.30 v Lignanu: Lignano Basket - Jadran
ZAČETNIKI - 16.30 v Lonjerju: Bor - Rossetti B

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Doberdobu: Mladost - Aurisina
DEŽELNI MLADINCI - 16.30 v Miljah: Muggia - Juventina; 17.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luigi - Vesna
ZAČETNIKI 7:7 - 16.30 pri Domju: Pomlad B - Domio; 17.00 v Štandrežu: Juventina - Isonzo

HOKEJ NA ROLERIJH

MOŠKA A1-LIGA - 21.00 na Pikelcu na Opčinah: Polet ZKB Kwins - Fondiaria Modena

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Štandrežu: Val Imsa - Sloga Tabor Televita; 20.30 v San Vitu al Tagliamento: San Vito - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje
ŽENSKA C-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga List - Lucinico Farra
MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Porcii: Porcia - Sloga; 20.30 v Ogleju: Megic - Olympia TMedia
ŽENSKA D-LIGA - 20.00 pri Brščikih: Kontovel - Buia; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Govolley Kmečka banka - Roveredo; 21.00 v Trstu, 1. maj: Bor Breg Kmečka banka - Tarcento

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Zgoniku: Kras - Q4 Padova

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 v Vidmu: CUS Udine - Libertas Latisana

JUTRI, nedelja, 20. aprila

KOŠARKA

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 pri Brščikih, Ervatti: Jadran Mark - Cervignano
TURNIR ALPE ADRIA - 9.30 pri Brščikih: nastopajo Koš Koper Jadran, Pordenone, Libertas TS in Sloven Lj.; za 1. mesto ob 15.15

NOGOMET

ELITNA LIGA - 16.00 v Križu: Vesna - Pordenone; 16.00 v Štandrežu: Juventina - Sevegliano
PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Pertegadi: Pertegada - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Trebčah: Primorec - Azzurra; 16.00 v Vilešu: Villesse - Primorje Interland; 16.00 v Mediji: Medea - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Mošu: Mossa - Zarja Gaja; 16.00 v Dolini: Breg - Audax Sanrocchese

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Pomlad

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Vidmu, Ul. Don Bosco: Bearzi - Pomlad
NAJMLAJŠI 1994 - 10.30 na Opčinah, Ul. Alpini: San Giovanni - Pomlad

TENIS

ŽENSKA C-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - TC Campagnuza

ODBOJKA

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Križu: Vesna - Pordenone; 16.00 v Štandrežu: Juventina - Sevegliano
PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Pertegadi: Pertegada - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Trebčah: Primorec - Azzurra; 16.00 v Vilešu: Villesse - Primorje Interland; 16.00 v Mediji: Medea - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Mošu: Mossa - Zarja Gaja; 16.00 v Dolini: Breg - Audax Sanrocchese

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Pomlad

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Vidmu, Ul. Don Bosco: Bearzi - Pomlad
NAJMLAJŠI 1994 - 10.30 na Opčinah, Ul. Alpini: San Giovanni - Pomlad

TENIS

ŽENSKA C-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja - TC Campagnuza

ODBOJKA

2. AMATERSKA DIVIZIJA - 11.00 na Prosek: Kontovel - S. Andrea; 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga Dvigala Barich

UNDER 18 MOŠKI - 10.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia Terpin - Rigutti; 17.00 v Sovodnjih: Soča Gostilna Devetak - Prata; 18.00 na Opčinah: Sloga Multinvest - Codropio

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Tržiču: Fincantieri - Sloga (tretja faza)

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Ul. Macelli: Volley 3000 - Kontovel (polfinale)

UNDER 14 MOŠKI - 10.30 v Prati: Prata - Soča; 11.00 na Opčinah: Sloga - S. Andrea; 16.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia Ferstyle - VB Gemona

bo gostil Buio, ki se še vedno poteguje za obstanek v ligi. Prav Buio pa mora Kontovel dohiteti, če si hoče zagotoviti repesažo. Obe ekipi sta zelo dobrni v polju, na mreži pa je Kontovel z Bukavčeve na čelu rahlo boljši. (T.G.)

3. ŽENSKA DIVIZIJA

Na Tržaškem

Breg - Oma 3:0

BREG: S. in M. Sancin, Preprost, Mauro, Berzan, Slavec, Zeriali, Pettrossi (L), Cocianich, Colsani. Trener: Breda Berzan

Brežanke so v povratnem delu prepirljivo premagale Omo, tako še utrdile prvo mesto na lestvici in so zdaj že bližje napredovanju v višjo ligo (napredujeta dve ekipi). Zbrano in odločno so igrale od začetka do konca in tako zatrle vsak poskus reakcije mlajših nasprotnic.

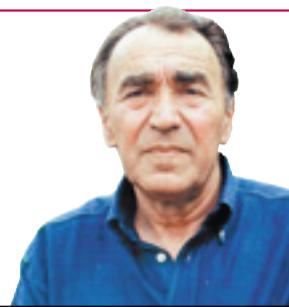
Vrstni red po 8. krogu: Breg 24, Altura 20, Poggi 2000 A 16, Oma A 13, Poggi 2000 B 11, Libertas 6, S. Andrea in Oma B 3. (T.G.)

TOMIZZOV DUH

El Popolo della libertà e le libertà

MILAN RAKOVAC

Biti Slovenec v Italiji bi moralno pomeniti varno in zagotovljeno pozicijo, odkar je Slovenija, v družbi z Italijo, članica EU. Tako kot biti Italijan v Sloveniji. Pa je tako? O tem bi pravzaprav moral povprašati vas, pripadnike teh skupin, etnosov, entitet. Vprašanje je še kako na mestu v trenutku, ko je Ljudstvo svobode premočno zmagalo na volitvah. Bojim se, da bosta Illyjev poraz in Tondova zmaga občutno zaznamovali stanje duha ob »meji-ki-ji-ni«, še posebej pa bosta vplivala na položaj Slovencev nasprost.

E digo mi, ma, el Popolo della Libertà' ghe andara' so i canti alla Liberta' nostrani-domaci, e la fratelanza antifascista? E come sara' la libertà' del Popolo della Liberta' per le minoranze in Italia, particolarmente quella slovena?

Bi se moglo reći da je Sloboda 2008. došla u Trst, Tržič, Videm i Gorico de novo prvi bot potle Slobode 1945.? Šperati valja, da to ne bo Osvobojenje od Svobode.

Mi je ža, ma hude asocijacije i spomini dohažaju sami od sebe; mi drugi Slavi smo čekali, potle ča je Nicolo' Tommaseo prova 1814. rekonstruirati Serenissimum, sto i pedeset lit čovika kako ča je Riccardo Illy, i sad ča, se tornivamo u vreme Risorgimenta? I zato priporučan, rabi još štiti libar ča ga je 1912. napisala Angelo Vivante, »L'irredentismo adriatico«, e anche Lei, sior Renzo Tondo, mi raccomando, lo podessi sfioarlo...

Slovenci v Italiji, kao i Talijani u Sloveniji in Hrvatskoj, kao povijesno-politički entiteti, baš i nemaju najbolje preporuke za Narod Slobode. Jer osloboedenje od naci-fašizma i antifašizam in danas su kolektivno nasljeđe u ovim ambijentima.

Isto to nasljeđe, medutim, izloženo je žestokoj kritici in historijskoj reviziji, kao idejni in medijski cavallo di battaglia ne samo Naroda Slobode, (Forza Italia, Aleanza nazionale,

Lega Nord), osobito u odnosu na pogranični antifašizam.

To, doduše, i nije neka osobita novost, revizija historije in orkestrirana amnezija su več godinama zaštitni znak, Trade Mark, The Brand, stranaka koje su danas okupljena u Narodu Slobode. To, medutim, može postati osobitija novost zato što se danas slična »post«-ideologija, žestoka antikomunistička retorika, i susledno tome anti-antifašistička, jednako dobro ugnijezdila ne više samo u Rimu in Zagrebu, nego i u Ljubljani.

Doduše, može se reći da je većinsko stanje duha u večem dijelu pogranice, bez obzira na nacionalne trendove i trendove, također i dalje tvrdokorno na antifašističkim pozicijama, što, dakako, nacionalne političke in medijske strukture trijucnacija »toleriraju«, kao neku vrst dekorativnog anakronizma.

U Kućibregu blizu Buj svako lito se zakanta i Bandiera rossa i Hej brigade i Za slobodu se borimo; u Boljuncu i Dolini anke Comandante Che Guevara. E va ben, se kapi da smo jeno malo drio con le carte, noi alri ča se držimo trdo i sentimentalno kako da je el U.A.I.S. još živ, a ni ga još tamo od kad je Tito rek Staljinu Njet! Ter vero niedan drugo ne zna ča ga je bija ta bejati Uais! Unione Antifascista Italo-Slavata; te ga voia, cio!

Trebalj bismo se osjećati bolje, i agirati modernije, a ne, mi, manjinci. Ter vero se svih vi tamo prikri Dragonje, cito' Zamejci svih boja nel paradiso-Schengen, maksimalno zaštićeni politički korektnom Evropskom unijom. I to van piše jedan većinac, ča se pero' čuti Talijan u Hrvatskoj i Sloveniji, i Slovencu in Italiji, ed in piu' - un extracomunitario, che vol dir - qualificatissimo minoritario, anche se no'l volessi esser considerado come tale.

Poslednjih godina, medutim, Talijani izvan Italije, na ovim strana-

ma, i Slovenci izvan Slovenije, silom prilika primorani su pokušati se organizirati ponajprije etnički, manjinski, a ne i stranački, partijski. Talijanima u Hrvatskoj i Sloveniji čini se da to bolje polazi za rukom nego Slovencima u Italiji, koliko to mogu prosuditi. To ponajprije zato što su Hrvatska i Slovenija naprosto morale zadružiti odredenu »jugo-socijalističku« inerciju koja formalno garantira maksimalna prava manjinama, pojačana agilnijim držanjem Italije prema tom problemu, još otkada je mudri Cossiga pozurao kao prvi strani državnik doči u Ljubljani i Zagreb početkom 1992., netom nakon prvih službenih priznanja samostalnosti dviju država.

Tako da se položaj Talijana ovdje poboljšava, gotovo sustavnim i naslijednim djelovanjem, kako njihovih predstavnika u Ljubljani i Zagrebu, tako i sve tješnjim njihovim vezama sa Rimom. Ne znam podrobnosti odnosa Ljubljane prema Slovencima u Italiji, ali dobro pamtim aferu Tržaška banka, sve manja sredstva iz Slovenije, utapanje u široku lepezu dijaspore, kao i neznatan napor da Italija već jednom u cijelosti primjeni davno prihvaćen Zaštitni zakon za slovensku manjinu u Italiji.

Italijanska levica, edina zgodovinska strankarska baza Slovencev, je sama sebe defenestrirala iz parlamenta. Zasuk v desno, pa ne le Italije, vzbuja strahove in dvome. Kaj še preostane, naj zapojemo »Le vrup, le vrup uboga gmajna...?« Berlusconi prepričuje, kako drugačen človek je postal, o tem so se tudi mediji na veliko razpisali. Vederemo... Manjšinam ob vseh teh naših mejah ne prećinac, ča se pero' čuti Talijan u Hrvatskoj i Sloveniji, i Slovencu in Italiji, ed in piu' - un extracomunitario, che vol dir - qualificatissimo minoritario, anche se no'l volessi esser considerado come tale.

Poslednjih godina, medutim, Talijani izvan Italije, na ovim strana-

REVIIA KRAS - Jubilejna številka

V celoti posvečena 190. obletnici Postojnske jame

O aprilski številki revije Kras je težko zapisati vse, kar vsebinsko prinaša svojim bralcem, še težje pa je v nekaj besedah povedati vse, kar lahko ljubitelji Krasa preberejo v njej. To je namreč tematska številka, v celoti posvečena 190-letnici odkritja notranjih delov Postojnske jame, enega največjih podzemeljskih biserov na svetu. Uredništvo si je za to priložnost zagotovilo same priznane sodelavce, strokovnjake, ki se ukvarjajo s kartistiko, pa tudi druge vidnejše osebnosti, ki so tako ali drugače povezane s Krasom in njegovimi pojavi ter značilnostmi.

Ob jubilejnem zapisih namreč revija tokrat posega v celoti samo na področja, ki se nekako dotikajo Postojnske jame. Kar sedem člankov razkriva razne zgodovinske zanimivosti in iz katerih ni težko razbrati, kako si je ta kraški pojavi pridobil svetovno slavo.

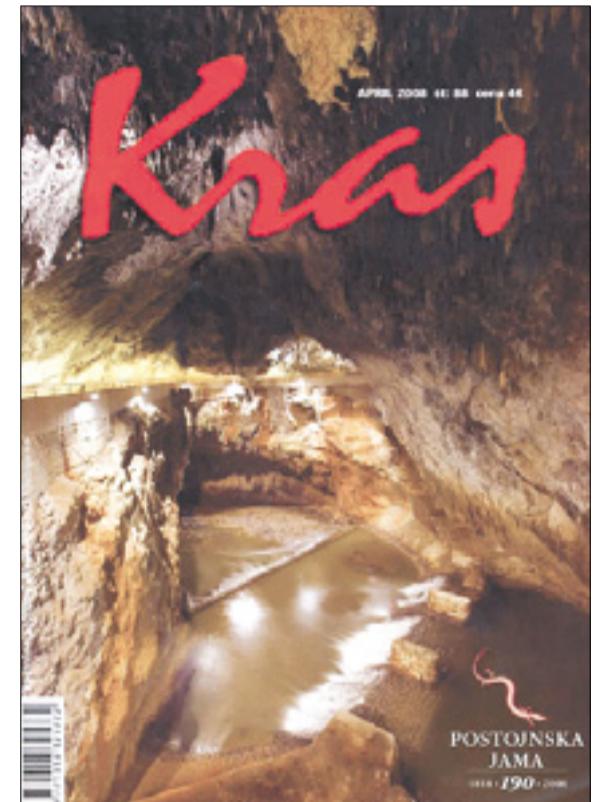
Sledijo članki, ki se dotikajo organiziranosti tega objekta, s katero uspešno upravlja jamo in kar je z njim povezano.

Šest prispevkov opisuje raziskovanje podzemeljskega sveta, ki odkriva jo za marsikoga neznane speleološke podrobnosti. V tem vsebinskem sklopu bodo za bralca gotovo koristni priloženi zemljevidi (pa tudi grafikon) Postojnske jame, saj si je sicer težko predstavljati, kako je narava izdolbla svoje podzemeljske poti in prehode.

Končno je tu priobčen še članek z arheološko vsebino, iz katerega med drugim tudi izvemo, da potekajo arheološke raziskave v Postojnski jami tudi v novejših časih. Pokazale so, da je bila jama že v davnini zavetišče najrazličnejših živalskih vrst.

Bogato ilustrirana 88. številka revije Kras je v celoti skorajda nekak priročnik o Postojnski jami, saj posega v njene značilnosti in skrivnosti iz najrazličnejših zornih kotov, iz katerih je mogoče razbrati marsikaj zanimivega in poučnega, o čemer povprečni poznavalci kraškega sveta običajno niso poučeni in seznanjeni. Vredno jo je ne le prebrati, ampak tudi spraviti v družinski knjižnici.

Bojan Pavletič

NEAPELJ - Pogovor z vodjo opernega zbora v gledališču San Carlo Markom Ozbičem

»Glasbenikov se ne omejuje z definicijamik«

Ozbič ima za seboj že bogat umetniški živiljenjepis, kot zrelega profesionalnega glasbenika pa mu dvorijo prestižna evropska gledališča in glasbene ustanove

Marko Ozbič je od leta 2005 vodja zboru gledališča San Carlo v Neapelju, kamor se je preselil z že bogatim umetniškim živiljenjepisom po dosežkih z uglednimi evropskimi glasbenimi ustanovami, zboru in orkestri. V svojem stanovanju z razgledom na neapeljski zaliv občasno bere tudi Primorski dnevnik in s tem ohranja stik z domaćim krajem, pogovorniku pa daje vtis, da je njegov dom kraj, kjer lahko ustvarja. Ozbič je danes zrel profesionalni glasbenik, kateremu dvorijo prestižna evropska gledališča in glasbene ustanove. Njegovu odgovori održajo širok pogled na umetnost in na živiljenje razgledanega glasbenika v sestavljanja, ki samozavestno trdi, da je bistvo umetniškega poklica učinkovita usmeritev emotivne energije, oz. doseganje nujnega ravnočasa med iracionalnostjo ljubezni in racionalnostjo poglobljenega strokovnega znanja. V pogovoru z njim smo spoznali ozadje spodbudne zgodbe o nadarjenosti, ki je skoraj slučajno našla svojo pot do uspešne glasbene kariere: »Po diplomi iz klavirja nisem točno vedel, kako naj bi nadaljeval. Zanimali so me na primer pravo, matematika, fizika. K sreči pa sem imel dobrega profesorja kompozicije, Alda Kumarja, ki me je znal motivirati za drugačno izbiro. Obenem sem na Glasbeni matici srečal kolega, ki mi je ponudil v razmišljanje sprva skoraj nepojmljivo možnost, da bi poskusil narediti sprememni izpit za dirigiranje in kompozicijo na dunajski akademiji. Takrat sploh nisem govoril nemščine. Ko sem zapustil Trst, sem vedel samo, da mi je všeč glasba in predvsem tisti analitični pogled na umetnost, v katerega me je us-

meril Ravel Kodrič. Visoko šolanje na Dunaju je izpolnilo moja pričakovanja.«

V Avstriji si med drugimi delovnimi izkušnjami postal kapellmeister znamenitega deškega zboru Wiener Sängerknaben in si bil več sezoni zaposlen kot namestnik zborovskega vodje pri Dunajskem državnem operu, kot zborovski dirigent si sodeloval tudi na Salzburškem festivalu. Od kod izhaja posebno zanimanje za zborovsko petje in literaturo?

Do prevlade nekega področja nad drugim je prišlo čisto slučajno. V glasbi večkrat ne izbirajo svojih izraznih sredstev. Predvsem pa je treba najprej razumeti, da so posamezni instrument, glas, zbor ali orkester samo sredstvo, glasba pa je cilj. Absurdno je omejevati glasbenika z definicijami. Prav tako ni smisla govoriti o najljubši glasbi; glasbeniku je všeč to, kar berete in poglablja v partituri, kar je bistvo njevega umetniškega udejstvovanja.

Vsekakor verjetno obstaja področje, ki ti daje večja zadoščenja.

Zanimalo me predvsem zborovsko simfonična glasba, ki je sinteza vsega. Govorim o skladbah, kot sta na primer Bachova Pasijona po Mateju ali Janezu. Žal pa je prav na tem področju šibka točka glasbenega tržišča, skupaj s pomanjkanjem usposobljenih, specializiranih dirigentov, ki imajo pravo osnovno za razčlenjevanje te literature.

Kako se je spremenilo tvoje živiljenje in način dela po selitvi z Dunaja na sončni jug Italije?

Izven gledališča sem spoznal mesto, ki je polno kontrastov in je zaradi tega po-

Marko Ozbič je od leta 2005 vodja zboru gledališča San Carlo v Neapelju, kamor se je preselil z Dunaja

sebno zanimivo. Kar zadeva delovno okolje, moram priznati, da je bilo na začetku precej zahtevno, predvsem zaradi drugačne strukture, potreb, organizacije dela. V petih letih na Dunaju sem pripravil 78 oper, tukaj v eni sezoni pripravimo 4 ali 5 produkcij. Po drugi strani pa imamo tudi simfonično sezono, ki je dunajska opera hiša ne predvideva. Treba je pripraviti tudi koncerte in jih občasno dirigirati, se ukvarjati s posebno pedagoško ponudbo za šole. La ni sem na primer lahko vodil izvedbo sklad-

be za zbor, dva klavirja in tolkala »Siciliske muze« Hansa Wernerja Henzeja, pri katerih sta sodelovala tudi znamenita pianista Pietro De Maria in Andrea Lucchesini. Ta ke izkušnje so mi zelo všeč, ker je moja stroka. Ne bi se potegoval na primer za dirigiranje Tosce.

Pevci zboru neapeljskega gledališča so v prejšnjem vikendu prestali dve tehniki preizkušnji, najprej z delikatnim ravnočesjem zborov Gluckove opere Orfej in Evridika, nato z zahtevno mo-

strovinom nemške literature kot je Deutsches Requiem Johanna Brahma.

Pevci zboru so se razvili v zadnjih dvajsetih letih v okolju, ki je bilo vezano predvsem na italijanski operni repertoar. Zdaj se stvari spreminjajo, zato poviči v velikim zanimanjem sprejemajo literaturo, ki je doslej niso izvajali, oz. so jo izvajali brez primerne zavesti stilnih značilnosti. Moja vloga je prav ta, da jim skušam ponuditi stilni vzor in ideal. Mislim, da je moje poznavanje nemške literature in načina izvajanja bistven razlog, da me je vodstvo gledališča povabilo pred nekaj leti k sodelovanju.

Zdaj, ko si se udomačil v novem delovnem in živiljenjskem okolju, kakšni so tvoji spomini na dolgo avstrijsko delovno obdobje?

Nimam spominov, ker ga še doživljjam. Na Dunaju imam še svoje stanovanje, prijatelje, ki jih redno z veseljem obiskujem.

Na domače kraje pa te veže tudi tisk, saj si vedno na tekočem z dogajanjem pri nas v Trstu...

Seveda berem Primorski, ki mi ga pošiljajo od doma. Saj vem, da bi ga lahko prebiral tudi po internetu, a je lepše tako, da koček domačega kraja pride do tebe po pošti, kot v starih časih. Zanimajo me tudi mala, lokalna »ribanja«, ki iz zunanjosti perspektive pridobjijo čisto drugačno vrednost. Ko spoznaš širša obzorja, razumeš, da je moč v enotnosti in bi vsi lahko dosegli večjo kvaliteto in boljše rezultate, ko ne bi bilo take medsebojne zavisti.

Rossana Paliaga

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Pesem mladih 2008: Opz Zgonik
20.30 TV Dnevnik, sledi Utrip evangelijska
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija

Rai Uno

6.10 Nan.: Baldini e Simoni
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute
10.20 Variete: ApriRai
10.40 Aktualno: Tuttobenessere
11.30 Aktualno: Occhio alla spesa - L'inchiesta
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy Driver
14.30 Variete: Effetto sabato
17.00 Dnevnik
17.15 Aktualno: A Sua immagine
17.45 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest
18.50 Kviz: L'eredità (vodi Carlo Conti)
20.00 Dnevnik in sportne vesti
20.35 Kviz: Affari tuoi
21.15 Variete: Ti lascio una canzone
23.50 Nočni dnevnik
23.55 Glasba: Music 2008
0.20 Aktualno: Applausi
0.50 Nočni dnevnik

Rai Due

6.10 Aktualno: Dnevnik Si Viaggiare
6.20 Aktualno: L'avvocato risponde
6.30 Aktualno: Il mare di notte
6.45 Variete: Mattina in famiglia
10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco
11.15 Variete: Aprirai
11.25 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Šport: Dribbling
14.00 Variete: Scalo 76
17.10 Aktualno: Sereno variabile
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.10 Nan.: Alias
19.50 Resničnostni šov: X Factor - La settimana
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: E-ring
23.30 Šport: Sabato sprint

Rai Tre

7.00 8.45 Risanke
8.00 Variete: Il videogiornale del Fantabosco
9.00 Aktualno: Tv Talk
10.30 Aktualno: Art news
11.00 Dnevnik in rubrike
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved
13.20 Dnevnik: Mediterraneo
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tg Ambiente Italia
15.50 Šport: Sabato sport
17.35 Nogomet: Magazine Champions League
18.10 90. minuto: B liga
19.00 Deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Dok.: Ulisse - il piacere della scoperta
23.20 Dnevnik
23.40 Dok.: Amore criminale

Rete 4

6.35 Dnevnik - Pregled tiska
6.50 Nan.: Vita da strega
7.45 Nan.: Amico mio
9.50 Aktualno: Vivere meglio
11.40 Nan.: Le ali della vita (i. S. Ferilli, 2. del)
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sipario del Tg4
15.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
16.00 Nan.: Detective Monk
17.50 Aktualno: Pianeta mare
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Walker Texas Ranger (i. C. Norris)

21.30 Film: Colpi proibiti (akc., Kanada '90, i. J.-C. Van Damme)
22.25 Dnevnik in vremenska napoved
23.30 Nan.: Bones

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Glasbena odd.: Loggione
9.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.00 Film: Una vita per la libertà (biogr., ZDA '00, i. J. Seymour)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
14.10 Resničnostni šov: Amici
16.00 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
18.15 Resničnostni šov: Grande fratello
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza
21.10 Variete: La Corrida - dilettanti allo sbaraglio (vodi G. Scotti in M. Coppa)

Italia 1

6.55 13.00 Risanke
10.45 Nan.: Hannah Montana
11.15 Nan.: Più forte ragazzi
12.25 18.30, 20.00, 22.05 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Risanke
13.55 Film: Beast - Abissi di paura (dram., ZDA '95, i. W. Petersen)
16.45 Film: Un poliziotto a 4 zampe (akc., ZDA '99, i. J. Belushi)
19.00 Nan.: La vita secondo Jim
19.25 Nan.: Scooby-Doo
21.10 Film: Shrek (anim., ZDA, '01, i. A. Adamson)
22.45 Športna odd.: Guida al campionato

Tele 4

7.00 8.30, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00, 1.30 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
7.55 8.25, 10.40 Buongiorno con Telegatto 2008: horoskop, svetnik dneva, vreme, pregovor
8.05 Storie tra le righe
8.45 Aktualno: A tu per tu (pisma Don Mazziju)
8.55 15.35 Dokumentarec o naravi
9.25 Urdinesimi, il blog in tv
9.50 Talk show: Formato famiglia
10.45 Nan.: The flying doctors
11.15 Koncert klasične glasbe
12.05 Aktualno: Speciali - Fondazione Crup per il territorio
12.30 Rotocalco ADN Kronos
12.45 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
13.30 Musa Tv, sledi Italia Economia
13.55 Košarka Snaidero passione basket

14.40 Alla scoperta dell'Università di Trieste
19.00 Aktualno: Musica, che passione!
19.20 Aktualno: Speciale Parco del mare
19.55 Dnevnik, športne vesti
20.05 Aktualno: Campagna amica
20.55 Film Dolci bugie (kom., '87)
22.35 Eventi in Provincia
22.55 Qui Tolmezzo
23.30 Aktualno: Questa settimana vi parlo di...
23.40 Glasba: Voci dal ghetto: La controra

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus Weekend
9.20 Aktualno: L'intervista
9.50 Nan.: Get Smart
10.30 Film: Passaporto per l'Oriente (kom., It, '513, i. B. Colleano)
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: F/X
14.00 Film: Ciao nemico (kom., It, '81, i. J. Dorelli, G. Giuliano)
16.00 Film: La quarta guerra (dram., ZDA, '90, i. R. Scheider)
18.00 Film: Mezzogiorno e mezzo di fuoco (kom., ZDA, '74, i. C. Little)
20.00 Dnevnik
20.30 Nan.: Otto e mezzo
21.10 Nan.: L'ispettore Barnaby
23.05 Dok.: Storia proibita
23.55 Variete: Markette Doppio Brodo
0.55 Nočni dnevnik

21.30 Moda: Bleščica
22.10 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope
22.30 Sobotni popoldne
0.45 Nad.: Strelice nasprotne usode (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Pogovorimo se o...
15.10 Sredozemlje
15.40 Ciak Junior: mladinska oddaja
16.10 Vsedanes aktualnost
16.40 Arhivski posnetki
17.30 Globus
18.00 Brez meje (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.30 Verska oddaja: Jutri je nedelja
19.45 Vzhod - Zahod
20.00 Drama: Nozze istriane
21.55 Alter eco
22.25 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
22.40 Glasb. odd.: In orbita
23.10 United strongman 2004
23.40 Vsedanes - Aktualnost

18.15 Zvezdosled; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni večer; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 6.45, 8.20 Vremenska napoved; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Na val na Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Sobotna akcija; 11.15 Zapisni iz močvirja; 12.00 Moja soseska; 13.00 Do 13-ih; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.40 Športna oddaja; 18.45 Črna kronika; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddajeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Operni koncert; 18.00 Izbrana proza; 18.30 V podvečer; 19.30 P. Glass: Satyagraha; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KORŠKA

18.00-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude

DZP doo z enim družabnikom

PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)

Letna naročnina za Slovenijo 170 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

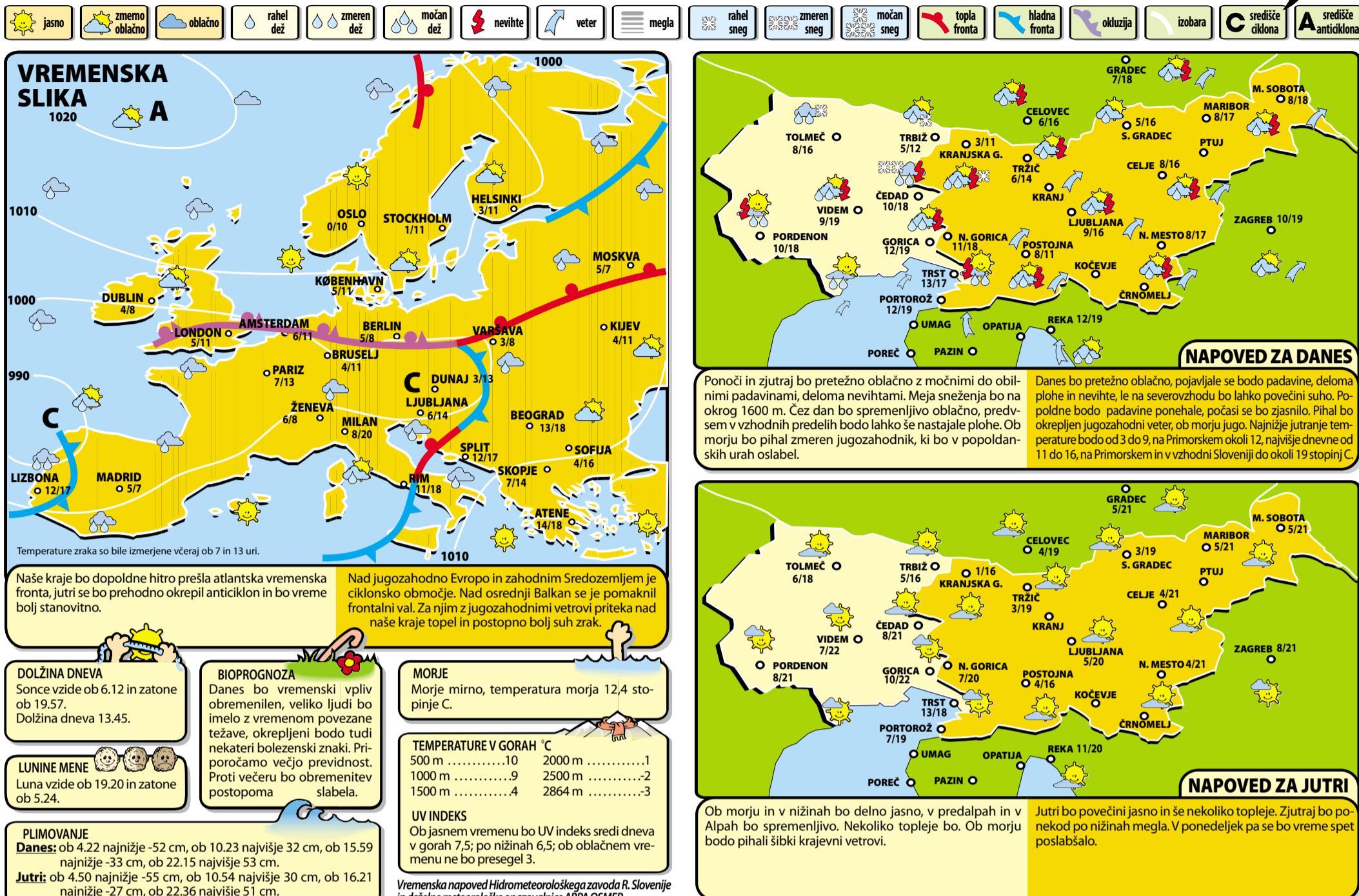
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

JERUZALEM - Ostanek drugega templja

Zaradi krušenja kamenja popravilo Zidu objekovanja

JERUZALEM - Del jeruzalemskega Zahodnega zidu, imenovanega tudi Zid objekovanja, se je začel krušiti. Zaradi zaščite častilcev, ki klečijo in molijo pred mogočnimi kamni, je zato potrebno popravilo. Vsako leto okoli šest milijonov ljudi obišče Zid objekovanja, ki ga judje častijo kot ostanek svojega drugega templja in ki je hkrati največja turistična zanimi-

vost Izraela. Ironično so kamni, ki segajo pred uničenje templja leta 70, v dobrem stanju, medtem ko manjši kamni na vrhu zidu, dodani pred manj kot sto leti, kažejo znake dotrjanosti.

Popravila se bodo začela kmalu po judovskem prazniku osvoboditve izpod egiptovskega suženjstva konec tega tedna in se bodo nadaljevala čez poletje. Trg

pred Zahodnim zidom bo kljub temu ostal odprt, strah obiskovalcev, da jih bo zadel padajoč kamen, pa je odveč, je povedal tamkajšnji rabin Šmuvel Rabinovič.

Izgradnja zidu sega v leto 37 pr. n. št., ko se je kralj Herod odločil razširiti prostor okrog drugega templja, takrat centra judovskega čaščenja, ter je okrog njega zgradol štiri stene. (STA)

ZDA - Znani igralec

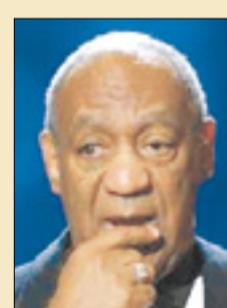
Bill Cosby posnel hip hop album

LOS ANGELES - Ameriški igralec Bill Cosby (70), znan po humoristični nanizanki Cosby Show, je posnel hip hop album, ki bo pod naslovom "Cosby Narratives Vol. 1: State of Emergency" izšel v maju. Cosby je na album s pomočjo številnih raperjev ironične koncepte in komične zgodbe prelil v glasbeni preplet hip hopa, popa in jazz-a.

Cosby pravi, da je sodobna hip hop glasba profana in ponujajoča. Album je po njegovih besedah prav nasprotje vsega tistega, kar sta profanost in sovraštvo do žensk brez posebnega razloga. "Album se resnično spogleduje s frustracijami in jezo, ki pestijo mlade," je dejal Cosby. Na albumu, ki ga je produciral Cosbyev dolgoletni sodelavec Bill "Spaceman" Patterson, so gostovali številni raperji, ki so prispevali besedila. In pomen albuma? "Izobraziti, spštovati druge in ponuditi poslušalcem možnost, da okrepijo svojo samozavest," je dejal Cosby.

Patterson je bil presenečen, ko mu je Cosby povedal, da namerava posneti hip hop album, vse dokler mu ni pojasnil, da ne bo on tisti, ki bo na njem rapal. Dodal je, da je Cosby v rapu vselej videl možnost, a ga je odvračal način izraza v skladbah, ter kako ljudje uporabljajo medij, ki bi lahko ljudi povzdignil ter jih pripeljal do tega, da odprejo oči.

Cosbyev album spremja njegovo knjižno uspešnico iz leta 2007 z naslovom "Come on, People: On the Path from Victims to Victors".

V Gradcu je župan prepovedal uporabo mobilnih telefonov na javnih prevozih

DUNAJ - Mestna uprava Gradca je v sredo izdala prepoved uporabe mobilnih telefonov na javnem prevozu. Tovrstne odločitve, ki je v Avstriji zelo sporana, niso doslej sprejeli še nikjer na svetu.

Uredbi, ki zahteva, da se mobilne telefone na sredstvih javnega prevoza utiša, je izdal župan mesta Siegfried Nagel (ÖVP). Moteči naj bi namreč bili nenehno mrmarjan ter potniki, ki na avtobusih ter tramvajih v tem južno avstrijskem mestu delijo svoje življenske skrivnosti. Uredba prav tako prepoveduje glasno glasbo. Kljub temu ne bo nikakršnih kazni za kršitelje, ki ob vstopu na avtobus ne bodo hoteli utisati svojih najljubših mobilnih melodij.

Prepoved so pozdravili pri avstrijski stranki Zelenih ter pri nekaterih ostalih mestnih upravah. Strokovnjaki pa so opozorili na možnost nasprotne učinka, saj bi uredba lahko odvrnila mlade in poslovneže od uporabe javnega prevoza. Avstrijski socialni demokrati so medtem izrazili ostro kritiko uredbe ter jo označili kot nesodobno.

Namesto uporabe prepovedi bi bilo potnike bolje spominjati na oliko, je povedal strokovnjak za javni prevoz na Dunaju.

Številna druga avstrijska mesta razmišljajo o podobnih ukrepih. Glede na javnomenjeno raziskavo, ki jo je izvedel časopis Kleine Zeitung, je 68 odstotkov prebivalcev Gradca pozdravilo idejo. (STA)